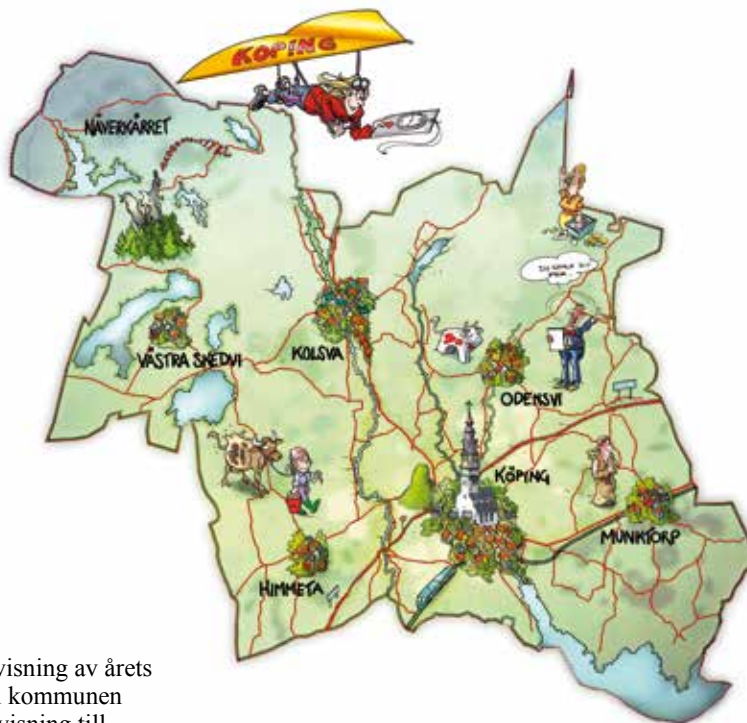

Köpings kommun Årsredovisning 2016

Om årsredovisningen

Årsredovisningen är kommunstyrelsens redovisning av årets verksamhet och den ekonomiska ställningen i kommunen och dess bolag. Syftet är att ge en tydlig redovisning till kommunfullmäktige och kommunens invånare. Förhoppningsvis kan årsredovisningen bidra till ett ökat intresse för kommunens verksamhet och utveckling.

Mer information om kommunens verksamhet hittar du på vår webbplats, www.koping.se.

Årsredovisningens struktur

Inledning

Årsredovisningen inleds med att kommunstyrelsens ordförande ger sin syn på det gångna året. I avsnittet ekonomifakta får du en snabb överblick av ekonomin i kommunen. Vidare redovisas kommunens organisation och ledamöterna i kommunstyrelsen.

Året som gått – Vår verksamhet

Här presenteras de viktigaste händelserna under året för våra verksamheter. Här redovisas även verksamhetsstatistik, och som avslutning finns det en jämförelse med andra kommuner av vår verksamhet.

Förvaltningsberättelse

Enligt den kommunala redovisningslagen ska en förvaltningsberättelse upprättas i årsredovisningen. Förvaltningsberättelsen inleds med en uppföljning av de kommundemensamma målen utifrån begreppet god ekonomisk hushållning, samt en redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag. Därefter följer en omvärldsanalys, personalöversikt samt drift- och investeringsredovisning. Driftredovisningen innehåller en kort beskrivning av styrelsen och nämndernas ekonomiska utfall. I avsnittet ekonomisk och finansiell analys görs en analys av styrkor och svagheter i kommunens ekonomi. Vidare innehåller förvaltningsberättelsen ett avsnitt om sammanställd redovisning där kommunkoncernens resultat analyseras, och de viktigare händelserna för bolagen beskrivs.

Räkenskaper

Här redovisas det ekonomiska utfallet av kommunens och koncernens verksamhet i resultaträkningen. Kassaflödesanalysen visar hur kommunen fått in pengar och hur de använts under året. Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen vid årets slut.

Dessutom återfinns noter som ger ytterligare förklaringar till räkenskaperna. Till sist redogörs för vilka redovisningsprinciper som gäller samt förklaringar av vissa ekonomiska termer.

Innehållsförteckning

Inledning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
Ekonomifakta	4
Politik och organisation	6

Året som gått - vår verksamhet

Barn och utbildning	8
Stöd och omsorg	11
Samhällsbyggnad, kultur och fritid	13
Miljö och teknik	16
Våra bolag	18
Vår verksamhet - jämfört med andra	20

Förvaltningsberättelse

God ekonomisk hushållning - måluppföljning	23
Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag	32
Omvärldsanalys	34
Personalöversikt	35
Driftredovisning med kommentarer	36
Investeringsredovisning	38
Ekonomisk och finansiell analys	44
Övrigt	51
Sammanställd redovisning	52

Räkenskaper

Resultaträkning och kassafödesrapport	55
Balansräkning	56
Noter	57
Redovisningsprinciper	61
Ord och begrepp	62

Årsredovisningen 2016 är producerad av kommunens drätselkontor och stadskansliet i samverkan med kommunala förvaltningar och bolag samt Reklambyrån Info, Köping.

Omslagsbild: Köpings hamninlopp sett från Malmö. (Foto: Marcus Westerlund)

Tryck: Reklamtryckeriet, Köping 2016.

Det händer mycket i Köping!

Det sägs ofta att det händer mycket i Köping. Och det stämmer! Det händer på bostadsmarknaden, med befolkningen, inom det kommunala samt inom näringslivet och föreningslivet.

2016 ökade befolkningen i Köpings kommun med hela 393 nya invånare. Tillsammans med Västerås, mest i Västmanland. 393 nya invånare med olika bakgrund, erfarenheter och kompetens. Människor som, om vi tar emot och välkomnar dem på ett bra sätt, kommer att vara delaktiga i vår utveckling, tillföra nya idéer, ny kunskap och nya möjligheter för oss alla.

Fler invånare betyder också behov av fler bostäder. Under förra året tillkom ett antal nya villor, radhus/parhus på Kraftvägen, hyreslägenheter i kvarteret Hake i centrala Köping samt i nyrenoverade Nyströmska gården. Beslut togs också om att bygga om Bååthska villan till fyra lägenheter. Alla är välkomna tillskott som behöver följas av fler. Planering startades för ytterligare byggnation i kv. Hake och nya detaljplaner för bostadsområden beräknas vara klara under 2017.

Kommunen är inne i en period med flera och en del mycket stora investeringar. De allra största är dels investeringar i Köpings hamn och dels i ny sim- och sporthall och i båda fallen pågår projektering. Under året invigdes förskolan Sagostugan vid Skogsbrynsskolan, förskolan Kompassen vid Folkets Park och ytterligare en avdelning vid förskolan Koltrasten i Kolsva. Utredning om behovet av ytterligare förskoleplatser pågår.

Flera byggnader renoverades, Brogården för stödboende, St Olovskolans annex för moderna undervisningslokaler och en verkstadslokal för bättre arbetsmiljö. Investeringen i nytt vattenverk närmade sig färdigställande, ny rondell byggdes i centrum av Köping, en efterlängtat cykelpump installerades vid Hökartorget samt "Kullen" i Kolsva iordningställdes som rekreativ område och Centrumtorget och intilliggande parkeringar

byggdes om.

Genom kommunens köp av Arboga Energi inleddes arbetet med att binda ihop

fjärrvärmeverksamheterna i våra båda kommuner. Byggnation av överföringsledning från Köping till Arboga påbörjades och likaså förberedelserna för att även fjärrvärmerna i Köping skulle ingå i det nya, av Köpings kommun helägda, bolaget Västra Mälardalens Energi och Miljö AB.

De tre KAK-kommunerna har en lång och god tradition av samarbete och under 2016 beslutades att detta ska fördjupas och då även inkludera näringslivet. Kontakter på regerings- och SKL-nivå går parallellt med arbetet

och vi siktar på att bli ett pilotområde med möjligheter att prova friare samarbetsformer.

Inte bara kommunen investerar stort, så gör även näringslivet. Yara bygger ny fabrik, kanske den största investeringen i Sveriges näringsliv. En investering som också innebär att spillvärmelieferanserna till fjärrvärmerna kan öka markant. Andra som genomför stora investeringar är Volvo och GKN. Viktiga satsningar för den framtida verksamheten i Köping.

Som sagt, det är mycket på gång i Köpings kommun. Lite av det som hänt 2016 beskrivs här ovan och mer kan läsas i årsredovisningen. Varje dag utförs viktigt samhällsarbete i den kommunala organisationen så att vi som bor och verkar här ska kunna ha ett så bekvämt, tryggt och utvecklande liv som möjligt. Stort tack till all personal och förtroendevalda som valt att med stort engagemang, kunnande och ambitioner tjäna Köpings kommun och våra invånare!

Elizabeth Salomonsson
Kommunstyrelsens ordförande

"Kommunen är inne i en period med flera och en del mycket stora investeringar"

Ekonomifakta

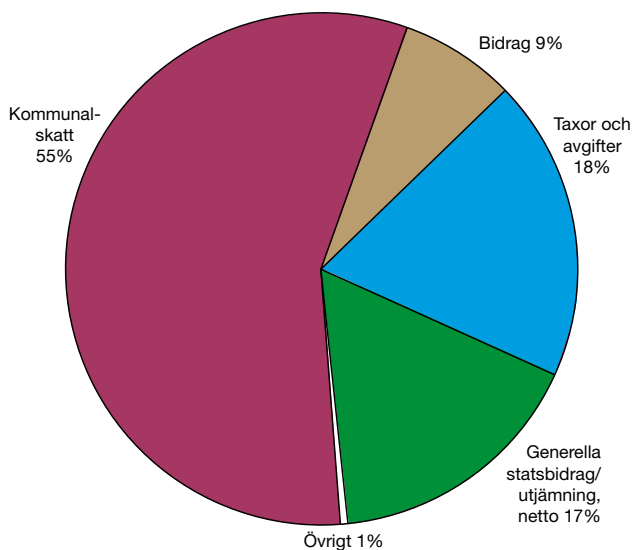
Resultat bättre än budget

Årets resultat blev 9,3 Mkr, vilket var 2,8 Mkr bättre än det budgeterade resultatet på 6,5 Mkr. Resultatet motsvarar 0,6 % av skatteintäkterna. Nämnderna visar ett underskott på -14,1 Mkr. Verksamhetskostnader och intresseföretag inom finansförvaltningen har överskott på 10,5 Mkr, och övrig finansiering ett överskott på 6,5 Mkr. Köpings kommun har även 2016 uppfyllt det lagstadgade balanskravet.

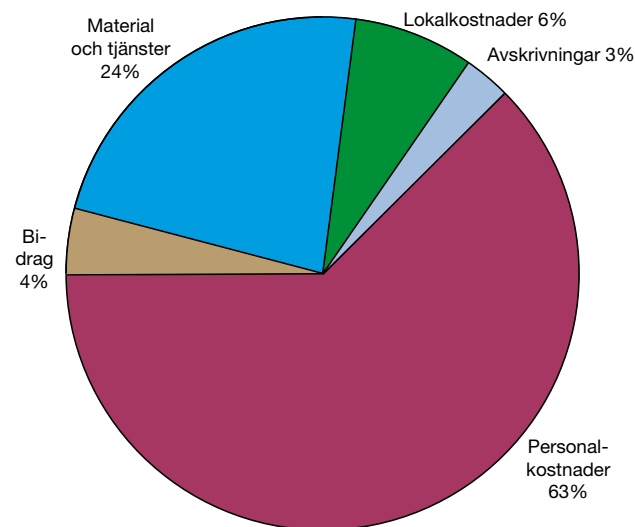
Årets intäkter och kostnader

I diagrammen visas hur de externa intäkterna och kostnaderna för året har intjänats och konsumerats. Resultaträkningen bygger på dessa intäkter och kostnader.

Varifrån kommer pengarna?

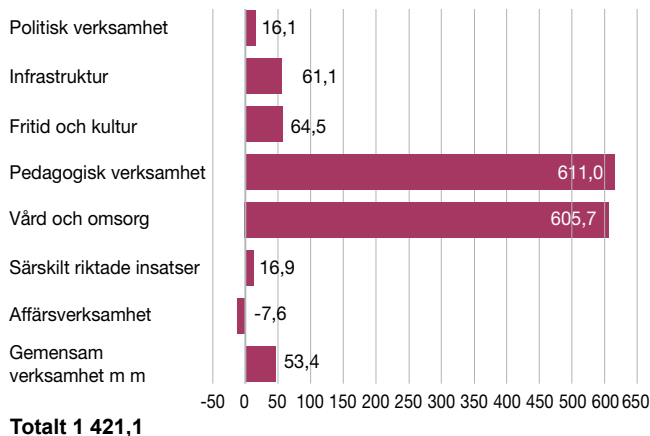

Vad används de till?

Vad kostar verksamheterna?

I nedanstående diagram visas nettokostnaderna indelade i huvudområden. I infrastruktur ingår kostnader för gator och vägar, parker, räddningstjänst, miljö och hälsa med mera. Särskilt riktade insatser består till största delen av arbetsmarknadsåtgärder. Under år 2016 uppgick kommunens nettokostnader för verksamheterna till 1 421,1 Mkr. I dessa kostnader ingår både skattefinansierad och avgiftsfinansierad verksamhet. De kommunala verksamheterna har kostat 78,2 Mkr mer under 2016 än under verksamhetsåret 2015, vilket motsvarar 5,8 procent.

Till vad går min kommunalskatt?

På varje intjänad hundralapp betalar vi Köpingsbor 22,16 kronor i skatt till kommunen och 10,88 kronor till landstinget. Den del av skatten som går till kommunen fördelar sig så här på olika verksamheter:

23,87	Vård och omsorg till äldre
18,78	Grundskola för 3 002 elever
13,90	Förskola och fritidshem för 2 216 barn
10,28	Insatser till funktionshindrade enligt LSS/LASS
9,76	Gymnasieutbildning för 1 036 elever samt vuxenutbildning för 357 elever
5,35	Insatser inom individ- och familjeomsorgen
4,82	Kommunens övriga verksamheter
4,54	Kultur- och fritidsverksamhet
3,19	Skötsel av parker, gator samt 64 km cykelbanor m.m.
3,13	Försörjningsstöd (socialbidrag) till 673 hushåll
1,16	Arbetsmarknadsåtgärder
1,13	Politisk verksamhet och revision
0,72	Räddningstjänst och civilförsvaret
0,42	Miljö- och hälsoskydd
-0,51*	Fysisk och teknisk planering
-0,54**	Affärsverksamhet (hamn, bostäder och lokaler, kollektivtrafik, fjärrvärme, vatten m.m.)

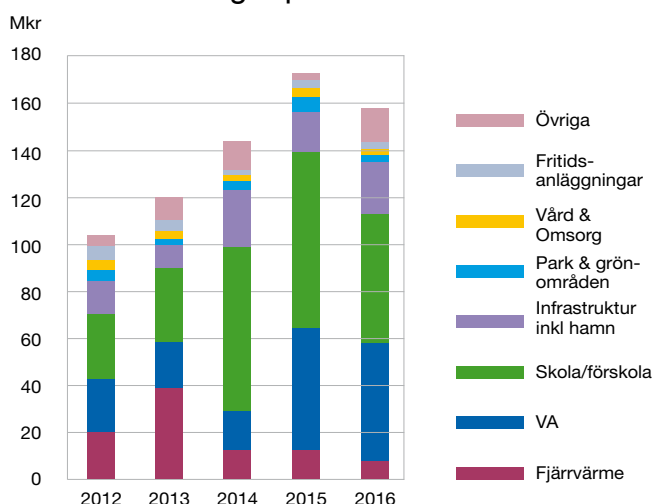
* Försäljning av tomträtter har gett tillskott till verksamheten.

** Här har främst fjärrvärme och vatten bidragit till verksamhetens överskott.

Årets investeringar

Investeringar gör kommunen för att bygga nya anläggningar eller köpa nya dyrbara inventarier som ska användas på längre sikt. Investeringar kan också göras för att ersätta inventarier eller för ombyggnationer. Årets investeringar uppgår till 157,8 Mkr, exklusive bidrag och andra inkomster. Under den senaste femårsperioden har Köpings kommun investerat 132 Mkr i snitt per år.

Årets investeringar per verksamhet

Årets större investeringar per projekt:

- Nybyggnad Kompassen vid Parkringen, 6,8 Mkr
- Ombyggnad S:t Olovsskolan, 39,7 Mkr
- Ventilation/energieffektivisering, Ullviskolan, 2,1 Mkr
- Renovering Nyströmska gården 1,8 Mkr
- Renovering av Brogården till stödboende, 3,7 Mkr
- Nybyggnation, badhus och hall, 6,0 Mkr
- Hamnen, 6,1 Mkr
- Åtgärder utmed Köpingsån, 1,3 Mkr
- Toppbeläggningar, 3,6 Mkr
- Cirkulationsplats, Torggatan-Tunadalsgatan, 2,9 Mkr
- Renovering, verkstadsbyggnad, 1,7 Mkr
- Badvägen m.fl, fjärrvärme 2,3 Mkr
- Odensvivägen, fjärrvärme, 1,5 Mkr
- Fjärrvärmeledning till Arboga, 3,9 Mkr

Fem år i siffror

	2012	2013	2014	2015	2016
Folkmängd	24 854	25 237	25 376	25 557	25 950
Årets resultat, Mkr					
Kommunen	44,7	28,0	7,3	41,2	9,3
Koncernen	48,2	29,7	16,4	43,7	21,1
Investeringar, Mkr					
Kommunen	104,7	121,6	144,5	174,1	161,6
Koncernen	149,2	231,5	274,7	322,5	210,3
Verksamhetens intäkter & skatt, Mkr					
Kommunen	1 668,5	1 710,0	1 769,3	1 852,3	1 982,2
Koncernen	2 015,4	2 067,8	2 031,5	2 250,8	2 323,4
Balansomslutning, Mkr					
Kommunen	1 276,0	1 292,0	1 360,6	1 538,9	1 811,0
Koncernen	2 115,0	2 167,8	2 234,6	2 473,0	2 952,0
Soliditet, %					
Kommunen	57,0	58,5	56,1	52,3	45,0
Koncernen	39,0	39,0	39,0	37,0	31,0
Låneskuld Mkr					
Kommunen	110	70	100	170	310
Likviditet Mkr					
Kommunen	121,8	86,5	74,7	120,9	180,0
Koncernen	127,0	99,8	79,7	127,0	185,3

- Filteranläggning vattenverk, vatten och avlopp, 28,6 Mkr
- Solhemsvägen, omläggning ledning, vatten o avlopp, 6,8 Mkr
- Infordringar, vatten och avlopp, 2,5 Mkr
- Bergslagsvägen, vatten och avlopp, 2,5 Mkr
- Övriga investeringar i vatten och avlopp, 9,5 Mkr

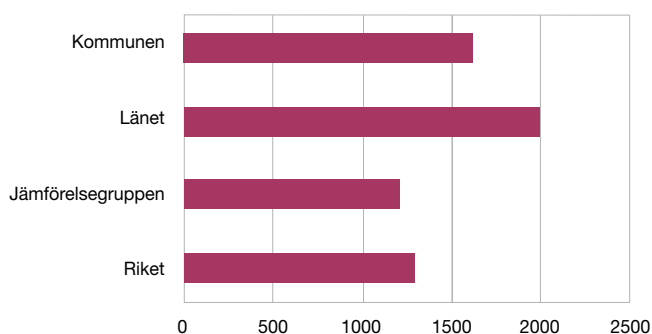
Bolagens resultat

Kommunen bedriver en del verksamhet i bolagsform. För att få en samlad bild av kommunens ekonomiska ställning görs en sammanställd redovisning. Årets resultat för koncernen Köpings kommun blev 21,1 Mkr.

Bolag, ägd andel i %	2012	2013	2014	2015	2016
Köpings Bostads AB, 100	5,1	4,7	9,5	3,5	12,1
Västra Mälardalens Energi och Miljö AB, 100	-	-	-	-	0,7
Kungsörs Grus AB, 25	3,7	3,8	2,4	3,3	5,7
Mälarhamnar AB, 45	-5,2	-6,6	1,7	2,0	1,1
Västra Mälardalens Kommunalförbund, 56	3,2	1,1	0,4	-1,6	-1,8

Köpings resultat i jämförelse med andra

I tabellen visas en jämförelse av resultatet för länet, riket samt en grupp av 20 likartade kommuner. 2015 års resultat visas då resultatet för 2016 inte ännu är tillgängligt.

Kommunens organisation

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och väljs av invånarna vart fjärde år. I kommunfullmäktige beslutas bland annat om mål och budget för de kommunala verksamheterna.

I kommunens organisation ingår åtta politiska nämnder som fattar beslut inom sina respektive ansvarsområden. Till varje nämnd hör en eller flera förvaltningar med anställda medarbetare som genomför de politiskt fattade besluten. En förvaltningschef leder varje förvaltning. Vissa uppgifter är obligatoriska för kommunen, till exempel barnomsorg och äldreomsorg, medan andra uppgifter är frivilliga.

Kommunen driver en del av sin verksamhet i bolag eller kommunalförbund. Med kommunalt koncernföretag menas en juridisk person där kommunen har en andel på mer än 20 procent. I kommunalförbundet, som leds av en politisk direktion, samverkar Köping med grannkommuner, bland annat för att kunna säkerställa kompetens inom olika områden.

De kommunala råden är ett sätt för kommunens förtroendevalda att kommunicera och samverka med olika grupper av brukare i kommunen. I råden träffas representanter för olika organisationer, politiker och tjänstemän för att diskutera hur de berörda verksamheterna kan bli bättre.

Elizabeth Salomonsson, kommunalråd

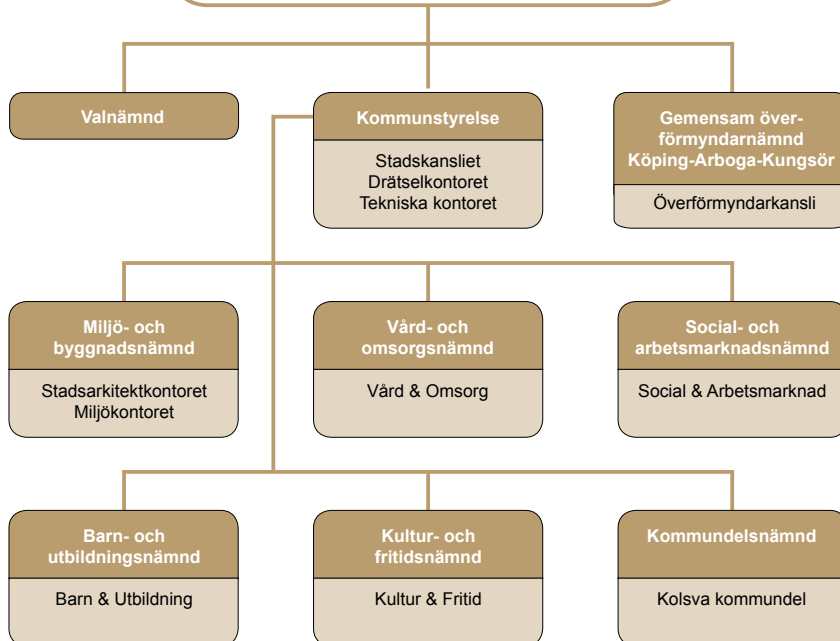
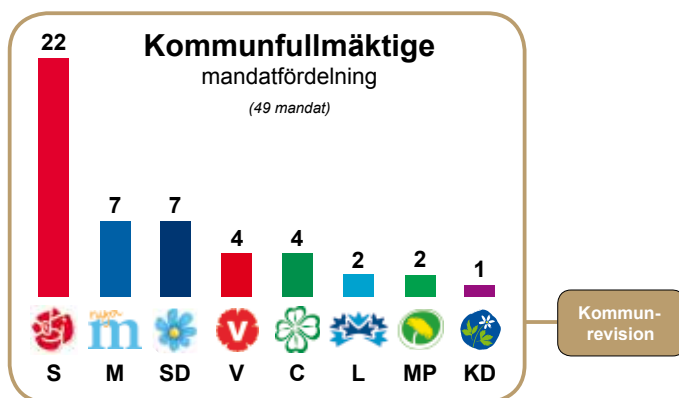
Carl-Inge Westberg, kommunfullmäktiges ordförande

Roger Eklund, kommunalråd

Andreas Trygg, kommunalråd

Rådgivande organ

- Brottsförebyggande råd
- Folkhälsoråd
- Pensionärsråd
- Handikappråd
- Cykelråd
- Ungdomsfullmäktige

Kommunala bolag/ kommunalförbund inom kommunkoncernen

- Köpings Bostads AB, 100 %
- Västra Mälardalens Energi och Miljö AB, 100 %
- Västra Mälardalens Kommunalförbund, 56 %
- Kungsörs Grus AB, 25 %
- Mälarhus AB, 45 %

Övriga med kommunalt ägarintresse

- Mälarenergi Elnät AB, 14,7 %
- Kommunalförbundet Vafab Miljö, 8,2 %
- Gemensam nämnd för hjälpmedelsverksamhet Samordningsförbundet Västra Mälardalen
- Kommuninvest
- Folkets Hus
- Västra Mälardalen i samverkan

Kommunstyrelsens uppgifter

Kommunstyrelsen har många viktiga uppgifter som är bestämda i kommunallagen. Detta gäller inte minst ekonomiska frågor. Kommunstyrelsen har en så kallad uppsiktsplikt vilket innebär att styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt de kommunala bolagen.

Kommunstyrelsen ska också bedriva omvärldsbevakning och uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning. För att

uppsiktsplikten ska fungera i praktiken ansvarar kommunstyrelsen för att det finns styrdokument som kommunfullmäktige tar beslut om.

Kommunstyrelsen ansvarar också för att det finns bra modeller för uppföljning av kommunens verksamheter både när det gäller uppföljning av ekonomi och de kommungemensamma målen. En annan viktig uppgift är att se till att den interna kontrollen fungerar i kommunen. Syftet med den interna kontrollen är att säkra att verksamheten bedrivs effektivt och säkert.

Övre raden från vänster: Jonny Clefberg (S), Karl Ingström (L), Karolina Glogowska (SD), Karl-Inge Westberg (S), Börje Eriksson (S), Fredrik Andersson (SD).

Nedre raden från vänster: Ola Saaw (M) Roger Eklund (vice ordförande, S), Elizabeth Salomonsson (ordförande, S) Lena Vilhelmsson (S), Jenny Adolphson (C). Saknas på bilden: Gunvor Sharp (M), Andreas Trygg (V).

Året som gått - vår verksamhet

Barn och utbildning	8
Stöd och omsorg	11
Samhällsbygge, kultur & fritid.....	13
Miljö och teknik	15
Våra bolag	17

Ny förskola

Förskolan Kompassen vid Folkets Park öppnades under sommaren. Utemiljön är anpassad för barnens olika åldrar.
Foto: Helen Shippey

Händelserikt år i skolan

Ett händelserikt år har präglat skolans verksamhet. Satsningen på att skapa fler förskoleplatser har fortsatt, och även gymnasiekolan har utökad antal klasser. En stor utmaning under året har varit att rekrytera behöriga lärare.

Ny förskola invigd

Förskolan Kompassen vid Folkets Park invigdes under sommaren och i september var styrkan fulltalig med cirka 70 barn. Kompassen är en modern förskola med en miljö som lockar till lek och skapande och med en utemiljö som är anpassad för barnens olika åldrar. All mat som serveras lagas från grunden av skolans egna kokkar.

En ny modul byggdes i Kolsva för att möta den ökade efterfrågan på förskoleplatser. Trots detta tvingades ett stopp på intagning av barn till förskolan införas under hösten på grund av lokalbrist.

I slutet av 2016 fattades också beslut om att öppna en ny förskola i Kolsva med utomhusinriktning.

Förskoleverksamheten i Kolsva tilldelades Skolverkets utmärkelse ”Skola/förskola för hållbar utveckling”.

Elevhälsan i Kolsva ett föredöme

De goda resultaten i arbetet med elevhälsan på Malmaskolan i Kolsva är väl kända och verksamheten har under året tagit emot över 100 studiebesök från andra skolor och huvudmän.

Musikskolans omvandling till kulturskola blev klar under året och ger eleverna ett bredare utbud av förutom musik även dans och teater. Kulturskolan har också fördjupat samarbetet med den vanliga skolan i olika frågor, till exempel integration.

Renoveringen av S:t Olovsskolans huvudbyggnad slutfördes 2015 och under 2016 startades renoveringen av annexet, som beräk-

nas vara klart i maj 2017. Under tiden är delar av verksamheten flyttad till Folkets Hus och till nybyggda moduler på Floragatan.

KomTek är en kommunal teknik- och entreprenörsskola vars främsta syfte är att stimulera teknikintresset hos ungdomar och öka intresset för tekniska yrken. Efter en provperiod blev KomTek Köping en permanent verksamhet från och med höstterminen 2016.

Ullvigymnasiet har fått klartecken från Skolverket att starta en ny nationell utbildning i basketboll, NIU. Planeringen pågår för fullt för att startas läsåret 2017/18. Eleverna kommer att kunna välja mellan 13 olika program kombinerat med basketprofilen.

Fler som uppnått kunskapskraven

Andel elever i grundskolan som har uppnått kunskapskravet under läsåret 2015/2016 har ökat från 66,2 % till 70,5 %. Även det genomsnittliga meritvärdet har gått upp till 210,2 poäng (198), och andel elever som är behöriga till gymnasiets yrkesprogram har ökat till 86,1 % (82,4 %). Gymnasieskolans elever som har nått minst godkänt i alla kurser har minskat något till 91,7 % (92,6 %).

Rekrytering med hjälp av sociala medier

Liksom för hela landet har även Köpings kommun svårt att hitta behöriga lärare till sina skolor, både ordinarie och timvikarier. Därför har rekryteringsarbetet intensifierats under året och nya vägar provats. Bland annat har sociala medier i större utsträckning använts. Ett glädjande undantag är Kolsva kommun, som har lyckats rekrytera utbildad personal, även om antalet sökande till tjänsterna har minskat.

”Kompassen är en modern förskola med en miljö som lockar till lek och skapande...”

Praktiska moment
Läraren Johan Vanberg instruerar elever inför en laboration på Malmaskolan.
Foto: Conny Sillén

Framtiden för skolan

Rekrytering av lärare och chefer kommer att fortsätta vara en stor utmaning.

Beslutet om förändring av grund- och särskolans organisation från läsåret 2017/18 förväntas leda till både pedagogiska och lokalmässiga fördelar.

Kulturskolan har etablerat en bra grund för fortsatt utveckling. Musik, dans och teater kom-

mer att fortsätta genomföra verksamheten, men andra estetiska former, som film, bild och form, media och digitalt skapande finns också med på önskelistan.

Under 2017 går måltidsservice samman med förskolans kök och bildar Måltidsenheten, som förväntas ge både samordningsvinster och synergieffekter. Som ett led i detta behöver också en gemensam kostpolicy med mätbara mål tas fram.

Köpings fantastiska gäng på Barn & Utbildning behöver fler lagspelare inför hösten. Vi söker nu förskollärare, grundskollärare, gymnasielärare, fritidspedagoger och barnskötare. Vi siktar högt och vill bli en av Sveriges bästa skolkommuner. Vår personal är en mycket viktig kugge i det arbetet. Välkomna till oss!

Köpings kommun söker medarbetare till förskola och skola!

Vi söker medarbetare till förskola och skola. Här finns övningskolor och...

KÖPING KOMMUN

Läs mer

👍 Gilla 💬 Kommentera ➦ Dela

Nya vägar att rekrytera

Rekryteringsarbetet har intensifierats under året. Bland annat har sociala medier använts i större utsträckning

Fakta om barn och utbildning

	Antal 2014	Nettokostnad* kr 2014	Nettokostnad länet* kr 2014	Antal 2015	Nettokostnad* kr 2015	Nettokostnad länet* kr 2015	Antal 2016
Förskolebarn*	1 213	131 524	132 085	1 255	140 208	138 694	1 262
Fritidshemsbarn*	850	38 899	35 821	919	42 119	36 342	935
Förskoleklasser	308	64 870	52 411	289	62 533	52 455	293
Grundskoleelever*	2 484	96 111	97 852	2 592	97 276	100 386	2 661
Gymnasieelever *	892	135 038	123 840	918	138 205	131 997	989
Komvux, årsplatser *	332	41 543	35 594	343	47 689	47 339	343

*) Källa i SCB, Vad kostar verksamheten i din kommun?

Satsning på att integrera nyanlända

Kommunen fortsätter inom flera av sina verksamheter att göra särskilda satsningar inom integrationsområdet. Den så kallade samhällsorienteringen som alla nyanlända får del av, har utvecklats för att omfatta fler livsområden och förbättra förutsättningarna att få kunskap om och integreras i det svenska samhället.

Under året har ett samarbete mellan kommunen och studieförbunden utvecklats för att erbjuda studiecirkel, kurser och aktiviteter där nyanlända och etablerade svenskar kan mötas. Det har varit olika aktiviteter såsom stadsvandring, prova-på fiske, språkcafé, stickning och gitarrkurs.

Gott betyg för mottagande

Kommunens boenden för ensamkommande flyktingbarn har successivt byggts ut så att det idag finns tre avdelningar med sammanlagt 38 platser på HVB Lagunen i så kallat hem för vård

och boende.

Både flyktingungdomarna och våra tillsynsmyndigheter ger organisationen för mottagandet av ensamkommande flyktingbarn höga betyg. Både JO och IVO (Inspektionen för vård och omsorg) har granskat olika delar i verksamheten och säger sig i sina rapporter vara nöjda med hur verksamheten bedrivs.

Barn och unga

Antalet barn och unga som är placerade i familjehem minskar, bland annat som en följd av fortsatt utveckling av insatser som kan erbjudas familjer inom öppenvården, i hemmiljö.

Samordnat stöd till ungdomar

Sedan 2016 finns en lokal överenskommelse om samarbete mellan kommunala verksamheter och statliga myndigheter med syfte att stödja ungdomar att etableras på arbetsmarknaden eller

”Både flyktingungdomarna och våra tillsynsmyndigheter ger organisationen för mottagandet av ensamkommande flyktingbarn höga betyg”

Folder för nyanlända

Kommunen har tagit fram en informationsfolder riktade till våra nyanlända medborgare. Materialet om Köping har översatts till engelska, somaliska, tigrinska och arabiska.

Fakta om stöd och omsorg

	Antal 2014	Nettokostnad kr 2014	Nettokostnad länet kr 2014	Antal 2015	Nettokostnad kr 2015	Nettokostnad länet kr 2015	Antal 2016
Personer i bostad med särskild service *	95	752 537	638 074	98	851 548	699 549	94
Hushåll med socialbidrag och kr/hushåll	719	43 334		684	43 013		673
Barn/ungdom i institution och kr/årsplacering	4,23	2 036 879		4,32	2 490 972		5
Barn/ungdom i familjehem och kr/årsplacering	50,45	222 517		49,76	257 215		34,23
Vuxna i institution/familjehem och kr/årsplacering	3,43	944 315		4,68			4,32

*) Källa i SCB, Vad kostar verksamheten i din kommun?

påbörja studier. Ett nytt Ungcenter har bildats där tio olika samhällsfunktioner samlas för att samordnat ge stöd och insatser till unga som saknar sysselsättning.

Från hösten finns en ny samarbetsform som har till syfte att fånga upp och stödja ungdomar och unga vuxna som hamnat i ett utanförskap med kriminalitet som följd. Förutom socialtjänst och polis är skolan, kultur- och fritidsförvaltningen, Arbetsförmedlingen samt landstinget involverat.

Praktik

Vi erbjuder praktik för ungdomar som studerar på 4-årsprogrammet som efter utbildningen ansöker om insatsen "Daglig verksamhet". Vi erbjuder också praktik till elever på Vård- och omsorgscollege, våra framtida arbetskamrater.

Projekt för finsktalande äldre

Hösten 2016 startades projektet Modern teknik inom äldreomsorgen, detta för att hitta nya mötesplatser för finsktalande äldre. En grupp kvinnor kommer under 2017 att skriva ner sina livsberättelser, med målet att lansera berättelserna i bokform. Kartläggningar har genomförts bland annat över hur fördelningen av finsktalande brukare och finskspråkig personal inom äldreomsorgen är på de olika enheterna.

Anpassade boenden

Kommunens kostnader för externt köpta boendelösningar för personer som är hemlösa på grund av social problematik har fortsatt stiga. Under året har kommunen därför påbörjat uppbyggnaden av två anpassade boenden med sammanlagt 20 platser. Boende kan erbjudas enskilda vuxna som saknar andra möjligheter att få bostad. Boendena beräknas vara inflyttningsklara i februari 2017.

Ändrade hyror i äldreboenden och gruppboendestäder

Med bakgrund av genomlysning för vår hyres-sättningsmodell och krav om effektivisering har kommunen i samverkan med KBAB genomfört en ny hyressättning inom äldreboenden och gruppboendestäder.

Korta fakta om...

Hemtjänst, äldreboende och gruppboendestäder

- Inom hemtjänsten har brukarnas nöjdhet för verksamheten minskat från 91 % till 87 % och för särskilt boende har det ökat från 74 % till 79 % jämfört med år 2015. Även i Kolsva kommun del är kundnöjdheten hög.
- Ungefär 80 % av brukarna upplever att personalen har tid att ge den hjälp som behövs.
- Antal dagar från ansökan till erbjudet inflyttningsdatum på särskilt boende har minskat de senaste åren och väntetiden var 40 dagar år 2016.
- 76 % ansåg att de fått plats på önskat äldreboende.
- Inom särskilt boende har resultatet för bra bemötande från personalen minskat från 94 % till 90 % mellan år 2015-2016. Hemtjänsten ligger på 96 % som är detsamma som för år 2015.
- Inom särskilt boende är 65 % mycket eller ganska nöjda med aktiviteterna som erbjuds jämfört med år 2015 då siffran var 59 %.

Framtiden

Socialtjänsten upplever att drogmissbruket bland ungdomar och unga vuxna förändrats mot ett tyngre missbruk, bland annat genom att nya substanser tillkommit. Det finns ett behov av att tillsammans med andra samhällsaktörer ta ett samlat krafttag för att förebygga och motverka missbruk.

Antalet nyanlända som kommunen under 2017 år ska bosätta är mer än dubbelt så många som 2016. Det är en utmaning för en kommun med bostadsbrist, där det finns en risk för att grupper och behov ställs mot varandra. Det är svårt att sja hur framtiden ser ut vad det gäller mottagandet av ensamkommande flyktingbarn.

Under kommande år kommer kommunen att jobba med digitalisering av trygghetslarm. Möjligheter skapas också genom nya välfärdsteknologiska lösningar.

I Kolsva finns det ett utökat behov av demensplatser, där allt fler ansöker om särskilt boende.

"...finns ett behov av att tillsammans med andra samhällsaktörer ta ett samlat krafttag för att förebygga och motverka missbruk"

Modern teknik för äldre

Hösten 2016 startades projektet Modern teknik inom äldreomsorgen. Syftet är att hitta nya mötesplatser för finsktalande äldre.

Tid att stötta

Linda Johansson är en av våra brukare, här tillsammans med sina assistenter Jane Wanjiru (till vänster) och Nikki Albinsson.

Hög efterfrågan på mark och bostäder

Efterfrågan på bostäder är hög och planläggning av attraktiv mark för boende och verksamheter är därför en av de viktigare framtidsfrågorna för Köpings kommun. Vid årsskiftet uppgick tomtkön till 87 st, en ökning med 30 % under året.

Planavdelningen har under året prioriterat arbetet med detaljplaner för bostäder, för flerbostadshus och för småhus. Utredningar och inventeringar har gjorts som förberedelse för kommande planläggning i form av geoteknik, dagvattenutredningar, bullerberäkningar, miljökonsekvensbeskrivningar och arkeologiska utredningar.

Under året har bygglovavdelningen behandlat totalt 265 bygglov. Bland annat har bygglov för åtta nya enbostadshus och fem nya fritidshus beviljats. Vid behandling av bygglov hanteras bland annat kvaliteter så som god bebyggd miljö, trygghet, säkerhet, brandskydd, barnsäkerhet, tillgänglighet, energi- och klimatanpassning.

Köpings hamn utvecklas för mer effektiva transporter

I november togs första spadtaget för ombyggnationen av Södertälje sluss som genomförs av Sjöfartsverket. Tillsammans med muddring av farleden i Mälaren kommer större fartyg kunna komma till Köpings hamn. Under året har en förstudie genomförts för att identifiera vilka åtgärder som kommer behöva göras i Köpings hamn för att kunna ta emot de större fartygen.

Samverkan mellan kommunen och näringslivet

Arbetet fortsätter med olika insatser för att främja ett gott företagsklimat och öka kommunens attraktivitet för både befintligt näringsliv och nya företagsetableringar. Under första halvåret har arbete med att ta fram framtida inriktning och arbetsområden för Västra Mälardalen i Samverkan (ViS) varit i fokus. I augusti undertecknades också en avsiktsförklaring mellan Köpings, Arboga och Kungsörs kommuner kring utökat

samarbete för att klara framtidens utmaningar. Samarbetet kommer främja både invånare och näringsliv.

Filminspelning kommer göras i Köping

Stora insatser gjordes under hösten för att hitta lösning för den lokala insatsen till filmen Tårtgeneralens finansiering. Arbetet gav resultat genom ett gott samarbete mellan kommunen och näringslivet som gemensamt bidrog till att säkra filmens hela produktion till Köping. Filminspelningen sker i maj 2017.

Under året har flera aktiviteter genomförts där Köpings kommun och näringslivet samverkat, några av dem är BBW-galan, KMV:s 160-årsfirande och skördefesten i Västra Mälardalen.

Kultur och fritid för alla

Under året har biblioteken arbetat läsfrämjande, bland annat genom läsecirklar och det länsövergripande projektet ”Vem äger språket?”. I projektet har biblioteken och fritidsgården samarbetat för att skapa läsintresse hos unga. Biblioteken har även arbetat med integration genom till exempel bokcirklar med lättlästa böcker samt visningar av biblioteket för SFI, Folkhögskolan och Kompetenscenter. Språkcafé och läxhjälp är två andra integrationskapande aktiviteter.

Projektet IT-guide startade under hösten och är ett samarbete mellan biblioteken, Vård & Omsorg och Social & Arbetsmarkand. Genom projektet skapas integration genom att ungdomar från olika länder hjälper seniorer med IT-frågor.

Köpings kulturnatt genomfördes för andra gången den 3 september. Ett 30-tal föreningar i Köping deltog vilket är dubbelt så många mot förra året. Alla evenemang hade fri entré.

Simskolan lockade många

Behovet av simkunnighet är stort bland barn, unga och även bland vuxna. Kommunen har arbetat på ett coachande och stödande sätt vilket har gjort att många valt att delta i kommunens simskola. Ensamkommande barn har också fått

”...olika insatser för att främja ett gott företagsklimat och öka kommunens attraktivitet för både befintligt näringsliv och nya företags-etableringar”

Centrumtorget invigt

Upprustningen av torget i Kolsva centrum invigdes i maj 2016. Upprustningen genomfördes efter ett medborgarförslag.

utökad simundervisning. Kristinelundsbadet erbjöd gratis entré för barn och unga upp till 15 år under sommaren. I Kolsva har badpersonalen simundervisning med alla i åk 1 och 2 varannan vecka vilket gör att simkunnigheten är väldigt hög i Kolsva.

Samarbete med föreningar

Inför sommaren 2016 beviljades Köpings kommun dryga 900 000 kr i statligt bidrag till gratis sommarlovsaktiviteter för barn och unga mellan 6-15 år. Med bidraget har kommunen tillsammans med föreningslivet arrangerat en mängd aktiviteter med syfte att bland annat stimulera både flickors och pojkars deltagande i fritidsaktiviteter, främja integration och skapa nya kontaktytor mellan barn med olika social bakgrund.

Kolsva kommun del firade 30 år

Kolsva kommun del fyllde 30 år och det firades stort i december med julmarknad och kända artister. I samband med firandet inleddes ett samarbete mellan företagare och kommundelen för att stärka samarbetet.

Blomplanteringar, ny lekplats och ett upprustat torg

Klockaregårdens lekplats vid Bivurparken fick ett rejält ansiktslyft där all utrustning utom en karusell byttes ut. En ny lekplats byggdes vid Barrskogsgatan.

Årets sommarblommor är alltid efterlängtdade av invånarna. I år var temat schlager med starka färger och skyltar på artister som till exempel Måns Zelmerlöw och Tomas Ledin.

Upprustningar av torget i Kolsva centrum som startade under 2015 efter ett medborgarförslag slutfördes och invigdes i maj 2016.

Inflytande och information

Ett stort arbete under hösten har varit flytten av Köpings kommuns webbplats till ett nytt publiceringsverktyg. Genom flytten har koping.se blivit mer lättläst och lättnavigerad på mobil och surfplatta. Webbplatsen har också fått en ny startsida som lyfter upp det som är aktuellt och en genomgång av innehållet. Med cirka 60 000 besök på koping.se och cirka 18 000 besök på ullvi.koping.se varje månad är vår utmaning att möta allas behov. Ungefär hälften av besökarna använder idag en mobil enhet för att besöka oss.

Dialogmöten och informationsmaterial

Andra insatser för att höja möjligheten till inflytande och information är till exempel:

- Aktuella planärenden har under året skickats till Ungdomsfullmäktige för synpunkter.
- Kommunens klimatrådgivare har deltagit på Köpings företagarkost för att informera om kommunens solkarta och kommande seminarier om solceller.
- En ny broschyr med råd och information till den som planerar att bygga i Köpings kommun har tagits fram.
- Under 2016 har kommunen tagit fram en föreningshandbok som ska underlätta vid bildandet av en förening men också ge lättillgänglig information om regler som gäller i föreningslivet.

”...har koping.se blivit mer lättläst och lättnavigerad på mobil och surfplatta”

Dramatiserad stadsvandring

Stadsvandringarna, med historiska inslag, fortsätter vara ett populärt sommarnöje bland Köpingsborna.

”De kommande åren är lokal- och personalför-
sörjning viktiga
frågor”

Ändamålsenliga lokaler viktiga för kommunens verksamhet

Kommunen är inne i en period av mycket stora satsningar inom lokalförsljningsområdet. Nedan redogörs för några av de större projekt som varit igång under 2016.

- Renovering av S:t Olovsskolan
- Renovering av Nyströmska gårdens boningshus till lägenhet för uthyrning
- Anpassning av Brogården till ett tryggt stödbonde för utsatta vuxna i hemlöshet
- Nybyggnation av förskolan Kompassen vid Parkringen, Folkets Park
- Förskolan Koltrasten i Kolsva har i slutet av året fått ytterligare en förskoleavdelning i en modulbyggnad

Framtiden

Antalet externa förfrågningar om mark för bostäder såväl som för verksamhetsytor har ökat sista året. Det finns behov av att skapa ny mark för olika typer av verksamheter (handel, småindustri,

kontor).

Sjöfartsverket har inlett projektet med att fördjupa farleden genom Mälaren tillsammans med ombyggnad av Södertälje sluss. När projektet är slutfört kommer möjlighet finnas för större fartygstransport fram till Köpings hamn. Ett arbete med att utveckla Köping hamn har därför påbörjats och kommer att pågå under flera år.

Köping fortsätter att växa som kommun, vilket påverkar behovet av kommunal service och frågor som berör bostads- och lokalförsljning blir viktiga att arbeta med. En växande befolkning och teknisk utveckling medför att den kommunala servicen måste utvecklas.

De kommande åren är lokal- och personalförsljning viktiga frågor, här stöttar stadskansliet hela kommunen genom god samverkan och en effektiv resursanvändning.

För att bättre klara utmaningarna kring vår attraktionskraft kommer samarbetet med grannkommunerna att fördjupas.

Samarbetet med grannkommunerna kommer också att fördjupas för att bli mer attraktiva för medborgare, näringsliv och anställda.

Slagkraftig utställning

Utställningen *Slagkraft*, med minnen och foton från Köpings Boxningsklubb 1942-2016, var ett populärt inslag på Köpings museum.

Fakta om samhällsbyggnad, kultur och fritid	2012	2013	2014	2015	2016
Beviljade bygglov	224	263	260	268	265
Antal markförsäljningar	5	4	11	13	228
Gång- och cykelvägar i km	60,0	61,8	63,2	64,0	64,3
Antal besök Karlbergsbadet	60 248	50 976	63 002	51 960	62 703
Antal besök Kristinelundsbadet	10 866	17 055	19 652	12 004	9 988
Antal besök Malmabadet	11 089	11 435	12 572	13 374	13 157
Antal besök biblioteken	120 133	116 292	122 386	116 099	120 202
Antal besök Köpings museum	6 747	3 640	4 186	6 787	4 151
Antal elever i kulturskolan	452	445	443	447	468

Systematiskt arbete bakom förbättrad kommunranking

Kommunen har förbättrat sin placering på kommunrankingen över Sveriges miljöbästa kommuner enligt tidningen Aktuell Hållbarhet, från plats 50 till plats 30. De senaste årens systematiska miljöarbete inom ett flertal områden har bidragit till den bättre placeringen.

Under sommaren pågick en cykelutmaning som arrangerades av kommunen och Köpings Bostads AB. Kommuninvånarna uppmanades att föra dagbok över hur många dagar de valde att cykla eller promenera istället för att ta bilen.

Under Europeiska trafikantveckan som pågår varje år mellan den 16-22 september arrangerades olika aktiviteter på temat cykel. Aktiviteterna genomförde kommunen tillsammans med Köpings Bostads AB, Naturskyddsföreningen och NTF. En utställning med kringaktiviteter hölls på Hökartorget på temat cykel där bland annat pris delades ut till vinnaren av cykelutmaningen. För barn på fritidshemmen hade miljökontoret tagit fram tipsfrågor och barnen fick gå en slinga och svara på frågor om trafiksäkerhet. Under veckan pågick också en utställning om cykelns historia på biblioteket i Köping, där bland annat en höghjulning lånats in från Köpings museum. Trafikantveckan erbjöd avslutningsvis också en elfordonsmessa.

Säkra produkter i butikerna

Miljökontoret har deltagit i två av Livsmedelsverkets nationella tillsynsprojekt:

- Barnkoll 2016 - ett projekt med syfte att undersöka om märkningen av produkter följer reglerna.
- Kontroll av *Listeria monocytogenes* i kallrökt/gravad fisk och skivade charkprodukter – ett projekt med syftet att minska antal personer som insjuknar på grund av bakterien.

Kommunen har också drivit ett eget projekt om kosttillskott. Alla försäljare av kosttillskott i kommunen har fått besök av miljökontoret för kontroll av att deras produkter har rätt livsmedelsinformation och att innehållet är tillåtet enligt lagstiftningen.

Ökad trygghet och trafiksäkerhet

Arbetet med ökad trafiksäkerhet, trygghet för de boende och minskad miljöbelastning har fortsatt.

- Ytterligare ett område har nu 30 km/h och i ett större område i centrum har 40 km/h införts.
- En ny rondell har byggts i korsningen Glasgatan, Torggatan och Tunadalsgatan.
- En cykelpump har installerats intill Hökartorget.
- Förstärkt belysning vid tio övergångsställen.
- Røjning runt motionsspår, cykelvägar och centrala naturområden.
- Arbetet går vidare med att tillgängliggöra skogen för pedagogisk verksamhet och för föreningar.

”Av de asfaltmassor som använts är mellan 10 och 20 procent återvunnet asfaltgranulat”

Fjärrvärme till Arboga

Rördragningen för fjärrvärme mellan Köping och Arboga startade i oktober och kommer att pågå i etapper till våren 2017, då en sammankoppling kan göras.

Fakta om miljö och teknik

	2012	2013	2014	2015	2016
Vattenförbrukning hushåll, liter per person och dygn	180	176	171	170	169
Antal vattenläckor	7	18	8	12	22
Antal kunder med fjärrvärme	1 503	1 516	1 517	1 551	1 580
Nya va-abonnenter	12	50	8	21	18

”Kommunen står inför många stora frågor de närmaste åren”

Gator och vägar

Större beläggningsarbeten är gjorda på Ringvägen, Odensvivägen, Nytorpsvägen och Brunnsvägen och i centrum. Flera gång- och cykelvägar på Johannisdalsområdet och i centrum har också fått ny beläggning.

Av de asfaltmassor som använts är mellan 10 och 20 procent återvunnet asfaltgranulat. Under året har 200 ton fräsmassor och cirka 3000 ton uppbruten asfalt skickats till PEAB:s asfaltverk i Västerås för återvinning.

Många vattenläckor

Året inleddes med en stor vattenläcka den 18 januari, då kommunens krisledning aktiverades och vattnet stängdes av i hela kommunen under cirka ett dygn. Den följdes senare av 22 mindre läckor under året.

Snabba fakta om...

Vatten och avlopp

- Det nya vattenverket är färdigbyggt och tas i drift i början av 2017.
- Byte eller renovering av VA-ledningar på flera områden i Munktorp, Kolsva och Köping.
- En tryckstegringsstation har installerats i Munktorp för att säkerställa brandvattenförsörjningen och för att stabilisera vattentrycket.
- Renovering av självfallsledningar i Köping och Kolsva.
- Ny flockningsdel på avloppsreningsverket kördes igång, och ombyggnad av ventilation i kulvert slutfördes under våren.
- Installation av nytt ställverk
- Installation av solcellsanläggning på 27 kW på maskinhustaket.

Fjärrvärme

- 30 nya kunder anslutna
- Samverkan med Arbogas personal inför planeringen av det gemensamma bolaget VME, Västra Mälardalens Miljö och Energi AB.
- Byggandet av transiteringsledningen för fjärrvärme mellan Köping och Arboga påbörjad.

Miljöarbetet

- Andelen spillvärme som levereras till fjärrvärmenätet för att värma våra bostäder och lokaler var 65 %, vilket är nytt rekord.
- Ca 15 % av de asfaltmassor som vi under året lagt ut på till exempel gator, gång- och cykelvägar har varit återvunnen asfalt.
- Drygt 42 % av kommunens personbilar drivs med förnyelsebart bränsle (biogas, el eller etanol).
- Under året har kommunen övergått till att tanka HVO-bränsle istället för diesel i tunga fordon. HVO-bränsle framställs av vegetabiliska och animaliska fetter och minskar koldioxidutsläppen med 20-90 %.
- Måltidsservice mål att 30 % av livsmedelsinköpen ska bestå av ekologiska livsmedel (av inköpsvärdet) har uppnåtts under året. Måltidsservice nådde 28,3 %, förskolan 48,2 % och siffran för hela kommunen blev 30,2 %.

Framtiden

Kommunen står inför många stora frågor de närmaste åren. Vatten- och avlopp för norra mälärstranden, sammankopplingen av fjärrvärmenäten i Köping och Arboga och reinvesteringsbehoven i VA-nätet är några. Kostnadsbilderna för inköp av fjärrvärme från VAFAB är en annan fråga som står på dagordningen.

Trafikantveckan
Prisutdelning under Trafikantveckan i september. En av vinnarna i cykelutmaningen, Birgitta Gunnarsson (med ryggen mot kameran) tar emot pris av Linda Eriksson från Miljökontoret och Lena Ekman från KBAB.

Året som gått – våra bolag

Här följer en kort presentation av de viktigaste händelserna i våra bolag och kommunalförbund som ingår i kommunkoncernen.

Köpings Bostads AB (KBAB)

Nyproduktionen av 81 lägenheter i kvarteret Hake färdigställdes och inflyttning skedde i två etapper, i det första huset den 1 juli och i hus nummer två den 15 september.

Under 2016 såldes fastigheten Anund vilket genererade ett resultat på 2,4 Mkr.

Den sista etappen av rotprojektet i Kolsva slutfördes också under året.

Ett flertal större ombyggnationer har genomförts under året. På uppdrag av Köpings kommun har två stödboenden byggts på kvarteret Nygård. Den tidigare bowlinghallen har byggts om och en ny restaurang har öppnats. Invigning skedde i september.

KBAB-Service

Underhållsarbeten har utförts dels som planerade underhållsprojekt och dels som avhjälpande underhållsåtgärder. Under året har energisparprojektet på Ullvigymnasiet genomförts, injusteringar och mindre kompletteringar återstår innan projektet är helt färdigställt. Taket på Malmaskolans musikal har blivit utbytt. Arbetet med att kvalitetssäkra utförandet av våra uppdrag för lokalvård och fastighetsskötsel har slutförts under året.

Köpings Kabel-TV

Under 2016 har fokus legat på fortsatt utbyggnad samt anslutning av fler kunder till stadsnätet via fiber. Under året har bland annat samförslagd kanalisering på Jägaråsen i Kungsörs kommun utförts, samt samordnad förläggning av optokanalisering mellan Köping och Arboga i samband med byggnation av fjärrvärmenätet. Etapp ett av tre i projektet med att ansluta Himmata-Bro till fibernätet påbörjades under sensommaren. Hela projektet beräknas vara klart under september månad 2017.

Västra Mälardalens Energi och Miljö AB (VME)

Västra Mälardalens Energi och Miljö AB (VME), ägs sedan första juli 2016 av Köpings kommun, efter övertagande av Arboga Energi AB från Arboga kommun och därefter viss ombildning av bolaget. Under året bedrevs fjärrvärmeverksamheten enbart i Arboga. Vid årsskiftet gjordes en sammanslagning med Köpings kommuns fjärrvärme.

Hösten har dominerats av att förbereda för sammanslag-

ningen med Köpings kommuns fjärrvärme. Parallellt har det varit angeläget att jobba vidare på att ha goda relationer med kunderna och att de ska känna sig trygga med sammanslagningen.

När det gäller projekt kring fjärrvärmenätet har fokus legat främst på arbetet med överföringsledningen mellan Köping och Arboga och anläggandet av tre nya pumpstationer som skall svara för distributionen av spillvärme mellan orterna. Arbetet med att lösa styrsystemen för de olika fjärrvärmenäten och överföringsledningen samt respektive produktionsenhet har också prioriterats.

Kungsörs Grus AB (KGAB)

Kungsörs Grus AB har under året erhållit förnyat täktillstånd för bergtäkt Nytorpsberget. Tillståndet gäller för brytning av 11 miljoner ton under 25 år med en årlig brytbar volym av 400 000 ton. Enstaka år får brytning upp till 600 000 ton ske. Detta innebär att KGAB har säkrat tillgången på råvara fram till 2042. Produktionsstart skedde även under året vid Hamre Bergtäkt i Arboga efter tidigare överklagningar.

Mälarhus AB (MHAB)

För 2016 har det varit en vikande trend på volymerna med 6 %. Gruvnäringens svårigheter på världsmarknaden påverkar, samt volymflyttningar med landtransporter till hamnar på Västkusten. Sommarens avstängda Södertäljebro ledde till att spotaffärer uteblev och sannolikt valdes annan hamn. Två nya kontrakt tecknades under hösten för hantering av gruvmalms och armeringsjärn i Köpings Hamn.

Arbetet med hamnutvecklingen pågår i Västerås och Köping. Mälarhus deltar i flera olika arbets- och styrgrupper. I februari var Mälarhus en av värdarna för en Kustsjöfartskonferens. Där överlämnades ett uppdrag till Trafikverket och Sjöfartsverket att utreda utvecklingspotentialen för inlands- och kustsjöfart i Sverige.

Västra Mälardalens Kommunalförbund (VMKF)

Kommunalförbundet har under året växt och fått utökade ansvarsområden. Arboga kommun beslutade att från och med 1 juli överföra sin IT-verksamhet och personal till förbundet.

En utredning med förslag gällande renhållningsverksamhetens organisatoriska tillhörighet har genomförts. Ett inriktningsbeslut om att överföra renhållningsverksamheten till VafabMiljö Kommunalförbund har fattats.

En översyn av förbundsordningen har genomförts. Syftet med översynen var att se över finansieringsprinciper, utveckla medlemskommunernas styrning och ledning av förbundet samt skapa förutsättningar för ett mer effektivt samarbete och arbetssätt.

Fakta om bolagen

	2015				2016				
	KBAB	KGAB	MHAB	VMKF	KBAB	VME	KGAB	MHAB	VMKF
Årets resultat	3,5	3,3	1,7	-1,6	12,1	0,7	5,7	1,1	-1,8
Omsättning	326,9	32,3	128,0	143,4	338,1	73,4	36,0	113,9	150,3
Soliditet	14,7	69,0	35,0	14,7	15,6	4,0	68,0	38,0	11,5
Antal årsarbetare	151	3	72	96	150	9	3	62	112

81 nya lägenheter

Under året skedde inflyttning i kvarteret Hake - totalt 81 lägenheter - i två etapper.

Fjärrvärme till Arboga

Arbetet med att koppla ihop fjärrvärmen från Köping till Arboga startade under 2016. Samordningen är ett resultat av att Köpings kommun övertagit Arboga Energi AB. Verksamheten bedrivs under nybildade Västra Mälardalens Energi och Miljö AB.

Utveckling av hamnen

Arbetet med att utveckla Köpings hamn pågår. På bilden är det fartyget Coral Ivory som lossar ammoniak för Yara.

Vår verksamhet – jämfört med andra

I Köpings kommun ska jämförelser vara en metod för att hjälpa till att bedöma kvaliteten i verksamheten. En undersökning som kommunen deltar i är kommunens kvalitet i korthet (KKiK). Där jämförs kommuner med varandra inom områdena tillgänglighet, trygghetsaspekter, delaktighet och information, effektivitet samt kommunen som samhällsutvecklare. 2016 deltog 251 kommuner i undersökningen. 38 olika mått används i jämförelsen.

Här redovisas hur Köping ligger till jämfört med andra kommuner samt hur utvecklingen sett ut det senaste året. För att ge en snabb och enkel överblick presenteras Köpings resultat i tre jämförelsegrupper. Siffran visar på Köpings resultat för måttet.

Vissa av dessa mått används även i uppföljningen av våra verksamhetsmål.

 Köping tillhör den tredjedel som har placerat sig högst

 Köping tillhör de som ligger i mitten

 Köping tillhör den tredjedel som har placerat sig lägst

 Utvecklingen det senaste året är positiv

 Ingen eller svårbedömd utveckling

 Utvecklingen det senaste året är negativ

Din kommuns tillgänglighet

	Resultat	Jämfört med oss själva	Jämfört med andra
Andel kommuninvånare som får svar på en enkel fråga via e-post inom två arbetsdagar (%)	97		
Andel kommuninvånare som via telefon får svar på en enkel fråga (%)	57		
Andel kommuninvånare som upplever ett gott bemötande vid kontakt med kommunen via telefon (%)	73		
Öppettider utöver vardagar 8-17 på bibliotek, simhall och återvinningstation (antal timmar)	46		
Andel barn som fått plats på förskolan på önskat placeringsdatum, januari–juni 2016 (%)	55		
Väntetid i snitt för barn som inte fått plats inom förskolan på önskat placeringsdatum, jan-juli 2016 (dagar)	58		
Väntetid i snitt för att få plats på äldreboende (dagar 1)	40		
Handläggningstid i snitt för att få försörjningsstöd vid nybesök, januari–juni 2016 (dagar)	22		

Trygghetsaspekter i din kommun

Hur trygga kommuninvånarna känner sig i Köping (antal poäng av 100)	45		
Antal olika vårdare i snitt som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar (antal personer)	15		
Antal barn i snitt per årsarbetare i förskolan, oktober 2015, planerad tid (antal barn)	5		

Din delaktighet och kommunens information

Hur god kommunens information på webbplatsen är (% av maxvärde)	86		
Hur väl kommunen möjliggör för kommuninvånarna att delta i kommunens utveckling (% av maxvärde)	80		
Hur väl kommuninvånarna upplever att de har inflytande över kommunens verksamheter (antal poäng av 100)	42		

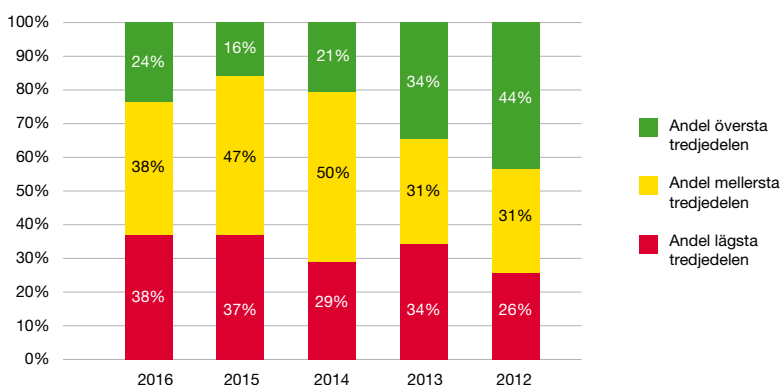
Din kommuns effektivitet

Kostnad för ett inskrivet barn i förskolan, (tkr per barn och år)	140		
Andel elever i årskurs 6 som fått godkänt betyg i alla ämnen	69		
Elevernas resultat i de nationella proven i årskurs 3, våren 2016 (% som klarat Skolverkets kravnivå)	64		
Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till något nationellt program på gymnasiet, våren 2016 (%)	86		
Elevernas syn på skolan och undervisningen i årskurs 8 (% positiva svar)	75		
Hur effektiva kommunens grundskolor är utifrån kostnad per meritpoäng (kronor per elev)	409		
Andel av kommunens gymnasieelever som fullföljer gymnasiet inom 4 år, våren 2016 (%)	74		
Kostnad per elev i ett gymnasieprogram	138		
Vilket serviceutbud som erbjuds inom särskilt boende (andel av maxpoäng)	71		
Kostnad för en plats i särskilt boende (tkr per år och plats)	852	–	
Hur nöjda brukarna är med sitt särskilda boende (% mycket nöjd/ganska nöjd)	79		

	Resultat	Jämfört med oss själva	Jämfört med andra
Vilket omsorgs- och serviceutbud som erbjuds inom hemtjänst, (andel av maxpoäng)	73	↗	■
Kostnad per brukare inom hemtjänst (tkr per år och brukare) ¹⁾	-		
Hur nöjda brukarna är med hemtjänsten (% mycket nöjd/ganska nöjd)	87	↘	■
Vilket serviceutbud som erbjuds inom LSS grupp- och serviceboende (% av maxpoäng)	84	↗	■
Andelen ungdomar som inte återkommit ett år efter avslutad insats/utredning, januari–juni 2016 (%)	85	↘	■
Din kommun som samhällsutvecklare			
Andelen förvärvsarbetande i kommunen (%)	77	↗	■
Andelen invånare som någon gång under året fått ekonomiskt bistånd (%)	6	↗	■
Antal nyregistrerade företag per 1 000 invånare, januari–juni 2016	3	↗	■
Sjukpenningtalet bland kommunens invånare (utbetalda dagar per person och år)	11	↘	■
Andelen återvunnet material av hushållsavfall, (%)	39	↗	■
Andelen miljöbilar i kommunorganisationen (%)	51	↗	■
Andel inköpta ekologiska livsmedel i kommunen, januari–juni 2016 (%)	31	↗	■
Hur väl kommuninvånarna upplever att Köping är en attraktiv plats att leva och bo i (poäng av 100)	58	↗	■

1) På grund av byte av IT-system kan inte måtten redovisas. 2013 tillhörde Köping "gul" grupp.

Jämförelse av Köpings resultat i grupper

Figuren visar på hur Köpings resultat fördelar sig i de olika grupperna. Årets resultat visar på att de senaste årens trend brutits. Andelen där vi placerar oss i den översta tredjedelen har ökat. I jämförelse med oss själva har resultatet förbättrats på tio av måtten, oförändrade på tolv, och försämrats på de övriga.

Förvaltningsberättelse

God ekonomisk hushållning - måluppföljning.....	22
Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag.....	32
Omvärldsanalys	34
Personalöversikt	35
Driftredovisning med kommentarer	36
Investeringsredovisning	38
Ekonomisk och finansiell analys	44
Övrigt.....	51
Sammanställd redovisning	52

Planteringar med slagertema

Temat för årets sommarblommor var slagter med starka färger och skyltar på artister som till exempel Måns Zelmerlöw.

God ekonomisk hushållning – Måluppföljning

Köpings kommun har nio stycken kommungemensamma mål som utgår ifrån en gemensam målbild. Till varje mål har kommunfullmäktige formulerat en text där det framgår vad de vill att kommunen ska uppnå och i vilken inriktning kommunens verksamheter ska arbeta. Till varje mål finns indikatorer som visar hur väl målet är uppnått. Vid värderingen av måluppfyllelsen görs en sammanvägd bedömning av målets indikatorer. Vid bedömning om kommunen uppnått god ekonomisk hushållning görs först en bedömning om det finansiella målet är uppnått, som i sin tur ställs mot en samlad bedömning av de kommungemensamma verksamhetsmålen.

Kommunallagen anger att kommunerna ska bedriva sin verksamhet så att god ekonomisk hushållning uppnås. Lagen säger också att det ska finnas mål uppsatta både ur ett finansiellt perspektiv och ur ett verksamhetsperspektiv. God ekonomisk hushållning råder när de verksamhetsinriktade målen visar på god måluppfyllelse samtidigt som de finansiella målen är uppfyllda. Sammantaget skapar dessa mål förutsätt-

ningar för en god utveckling i Köpings Kommun.

God ekonomisk hushållning i Köpings kommun ska utgå från de kommungemensamma målen som antagits av kommunfullmäktige. Målen ska utifrån det finansiella perspektivet som grund ange önskad inriktning, omfattning och kvalitet i verksamheten. Det finansiella perspektivet ska utgå ifrån långsiktighet samt förmåga att möta konjunkturförändringar och ändrade förutsättningar på kort och medellång sikt.

Sammanfattande bedömning

De finansiella målen har uppnåtts vilket är en förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning. Av de nio verksamhetsmålen har åtta kunnat följas upp. Av dessa har tre mål uppfyllts helt och för tre av målen görs bedömningen att de delvis uppfyllts. Två av målen har inte uppfyllts. I jämförelse med tidigare år har måluppfyllelsen för verksamhetsmålen sammantaget förbättrats. Den sammantagna bedömningen blir att kommunen delvis uppnått god ekonomisk hushållning.

Kommungemensamma mål

Övergripande finansiellt mål

Kommungemensamma verksamhetsmål

En kommun med hög kvalitet

En kommun med inflytande och bra information

Trygghet i livets alla skeenden

Aktiv fritid och bred kultur för alla

Miljöarbete med omsorg om gemensamma resurser, natur och klimat

Attraktivt boende

Arbete och näringsliv

Alla barn och ungdomar ska ha goda uppväxtvillkor

Vi ska ge barn och ungdomar kunskaper för livet

Sammanfattning av måluppfyllelse 2016

Målet är uppnått

Målet är delvis uppnått

Målet är inte uppnått

Målet är uppnått

Målet är uppnått

Målet är uppnått

Målet är delvis uppnått

Målet är inte uppnått

Målet kan inte bedömas

Målet är delvis uppnått

Övergripande finansiellt mål

Kommunens övergripande finansiella mål är att ha en ekonomi i balans. För att ha beredskap att möta konjunkturförändringar och ändrade förutsättningar, ska kommunens

ekonomiska resultat årligen motsvara minst 0,5 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.

Indikatorer	2014	2015	2016
Kommunens ekonomiska resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag.	0,6%	3,0%	0,6

Måluppfyllelse

Målet är uppnått

Indikatorn för årets resultat i förhållande till skatteintäkter och utjämning uppgår till 0,6 procent och visar på att målsättningen för att möta konjunkturförändringar och ändrade förutsättningar uppnåtts. Under den senaste femårsperioden

har måttet i genomsnitt varit 2,0 procent. Under avsnittet finansiell analys belyses kommunens resultat de senaste åren samt även en framåtblick.

Mål – En kommun med hög kvalitet

Kommunfullmäktiges måltext

Kommunens verksamhet ska vara effektiv och ha en hög kvalitet med medborgarfokus, tillgänglighet och god service. Ett bra bemötande från alla medarbetare är avgörande för hur

vår service och våra tjänster uppfattas av dem vi är till för. Äldre och personer med funktionsnedsättning ska känna att de får ett gott bemötande av engagerad personal

Indikatorer	2014	2015	2016
Att andelen medborgare som är nöjda med kommunens verksamhet och åtagande ökar	58	55	57
Att andelen medborgare som är nöjda med bemötande och tillgänglighet ska öka	58	58	58

Måluppfyllelse

Målet är delvis uppnått

Resultat

Målet följs upp genom SCB:s medborgarenkät som görs varje år. Andelen medborgare som är nöjda med kommunens verksamhet och åtagande har ökat, däremot är andelen som är nöjda med bemötande och tillgänglighet oförändrat. Bedömningen är att målet är delvis uppnått.

Händelser

Systematiskt kvalitetsarbete och 3T

Systematiskt kvalitetsarbete och våra 3T är en process som ska vara i ständig utveckling.

Begreppet 3T, ”trevlig, trovärdig och tillgänglig”, kan också betraktas som organisationens värdegrund. Under hösten har arbetet återupptagits med den kommungemensamma kvalitetsgruppen där kommunens samtliga förvaltningar finns representerade. När det gäller systematiskt kvalitetsarbete har utveckling skett inom intern kontroll och ledningssystem utifrån exempel på dokumenthantering och processkartläggning. Klagomålshanteringen har också utvecklats inom några förvaltningar.

Utveckla och fördjupa chefers och ledares kunskaper stärker kvalitetsarbetet

Utbildningsinsatser för chefer och ledare har gjorts kontinuerligt. Ledarpolicyn tar upp förhållningssättet kring 3T. Implementeringen av Ledarpolicyn är genomförd och kommer

att följas upp vid kommande medarbetarundersökningar.

Toppresultat för fjärrvärmerna

Tekniska kontoret har deltagit i en brukarundersökning bland Sveriges energiföretag. Där mättes tillgänglighet, bemötande, kompetens, tydlighet i besked och svar, hjälp vid störning och avbrott, hemsida, klagomålshantering, fakturaförståelse och prisvärdhet. Kundnöjdhetsindex för tekniska kontoret fjärrvärme är det bästa resultatet i landet.

Analysarbetet har utvecklats

Uppföljningen av verksamhetens kvalitetsarbete inom barn och utbildning har förbättrats genom att skolledare har fördjupat sig i analysarbetet och därmed tydliggjort verksamhetens förbättringsområden.

Övriga bedömningar och värderingar

Samtliga förvaltningar bedriver ett kontinuerligt kvalitetsarbete och påvisar förbättringar både när det gäller externa och interna verksamhetsprocesser. Därför är det positivt att andelen invånare som är nöjda med kommunens verksamhet och åtagande ökat under 2016. Vår slutsats är att det fortfarande finns möjlighet till förbättringar både när det gäller kommunens verksamhet och åtagande samt kommunens bemötande och tillgänglighet. Det kontinuerliga förbättringsarbetet måste således fortsätta och förstärkas ytterligare för att möta kommuninvånarnas förväntningar.

Mål – En kommun med inflytande och bra information

Kommunfullmäktiges måltext

Kommuninvånarna ska känna att de är informerade, delaktiga och har inflytande. Invånarens och brukarens synpunkter

är viktiga för att förbättra verksamheten. Vi ska verka för att fler invånare tar del i kommunens demokratiska utveckling.

Indikatorer	2014	2015	2016
Att andelen medborgare som är nöjda med insyn och inflytande i kommunens beslut och verksamheter ökar	43	42	42
Att invånarnas deltagande i kommunvalet ökar	80,9	-	-

Måluppfyllelse

Målet är inte uppnått

Resultat

Målet följs upp genom SCB:s medborgarundersökning samt deltagandet i kommunvalet. Andelen kommuninvånare som är nöjda med insyn och inflytande i beslut och verksamheter har sjunkit något vilket gör att målet inte är uppnått.

Händelser

Webbplatsen och sociala medier

Det långsiktiga utvecklingsarbetet av våra kanaler www.koping.se och Facebook fortsätter. Med stöd av tidigare genomförd användarundersökning ser vi över navigation, innehåll och struktur på kommunens webbplatser. Som ett första steg i

det arbetet har vi under hösten bytt plattform. Under arbetets gång har även webbplatsernas innehåll uppdaterats. Barn- och utbildningsförvaltningen och Kolsva kommun-del använder Facebook allt mer som en snabb och effektiv kommunikationskanal. Genom att tillgodose press och media med pressrealer kan vi också komma ut med information snabbt och vara öppna som förvaltningar.

Nytt system för felanmälan

Tekniska kontoret har infört ett nytt system för felanmälan som fungerar utmärkt. Det ger en bättre översikt på inkomna ärenden och möjlighet att ge bättre återkoppling till de som lämnat synpunkter.

Dialogträffar inom bygg och miljö

Stadsarkitektkontoret arrangerade ett ”öppet hus” under våren. Där gavs möjlighet till att prata bygglov, energifrågor, planering och lediga tomter. Bygglovhandläggarna och energirådgivaren höll seminarium om bygglov och energieffektivisering, och planavdelningen berättade om aktuella planer. Miljökontoret anordnade tre dialogträffar.

På träffarna informerades om miljöbalkens lagstiftning och kommunens livsmedelsverksamheter. Syftet med informations- och dialogträffarna är att underlätta för verksamhetsutövarna att följa gällande lagstiftning. Träffarna ger också deltagarna möjlighet att utifrån sina erfarenheter ge förslag på hur tillsynen kan utvecklas.

Information till nyanlända

Under året har kommunen tagit fram en informationsfolder riktade till våra nyanlända medborgare. Det har resulterat i ett informationsmaterial om Köping som översatts till engelska, somaliska, tigrinja och arabiska. Samhällsorienteringen som ges till nyanlända på hemspråk har utökats från 60 till 80 timmar för att även inkludera hur information om hur den svenska hälso- och sjukvården fungerar.

Övriga bedömningar och värderingar

Ett arbete med att förbättra kommunens kommunikation och information pågår kontinuerligt. Under hösten har arbetet intensifierats avseende inflytande och kommunikation.

Mål – Trygghet i livets alla skeenden

Kommunfullmäktiges måltext

Den upplevda tryggheten är viktig för alla människor. Det förebyggande arbetet, fysisk planering samverkan mellan myndigheter, organisationer och enskilda stimulerar till att

var och en tar ansvar för den gemensamma tryggheten. Äldre och personer med funktionsnedsättning ska känna sig trygga i sitt boende och i sin omgivning och ha tillgång till den vård de behöver. Människor i behov av stöd och bistånd ska få sina behov tillgodosedda.

Indikatorer	2014	2015	2016
Att medborgarnas upplevda trygghet ökar	45%	43%	45%
Att andelen äldre och funktionsnedsatta som anger att de känner sig mycket trygga i sitt boende ska öka	44%	44%	47%
varav boende hemma med stöd av hemtjänst	46%	49%	45%
varav särskilt boende	42%	39%	50%

Måluppfyllelse

Målet är uppnått

Resultat

Målet följs upp via SCB:s medborgaundersökning och Socialstyrelsens brukarenkäter. Medborgarnas upplevda trygghet har ökat. Bland de äldre och funktionsnedsatta har på det hela taget andelen som känner sig trygga i sitt boende ökat. Men inom gruppen har känslan av trygghet minskat hos de som bor hemma, medan den har ökat påtagligt bland de i särskilt boende.

Händelser

Brottsförebyggande rådet

Samarbetet mellan kommunen och polisen har fortsatt inom ramen för det brottsförebyggande rådets verksamhet. I huvudsak enligt de riktlinjer som fastställts i samverkansöverenskommelsen och i polisens medborgarlöften. En metod som med bra resultat har använts i flera år är att arbeta med olika projektområden. Under året avslutades Centrumprojektet, samtidigt som Nygårdsprojektet initierades. Ett konkret resultat av Centrumprojektet är att det nu finns, en av allmänheten och butikspersonal uppskattad, ordningsvakt i Köpings centrum.

Inom kommunens olika verksamheter förekommer även en rad olika aktiviteter och arrangemang med trygghetsfrämjande förtecken. Exempel på sådant är mötesplatser för såväl ungdomar som äldre, kulturaktiviteter av skilda slag, förenings-

stöd samt projekt som underlättar integration.

Familjefridssamordnare

Vi har återinfört en funktion som familjefridssamordnare som tillsammans med andra aktörer ska utveckla insatserna till utsatta vuxna och barn som upplevt våld i nära relationer

Sociala insatsgrupper

Under året har en ny samarbetsform påbörjats som har som syfte att fånga upp och stödja ungdomar och unga vuxna som hamnat i ett utanförskap med kriminalitet som följd. Förutom socialtjänst och polis är skolan, kultur och fritidsförvaltningen, Arbetsförmedlingen samt landstinget involverad

Bedömningar och värderingar i övrigt

Trots att brottsligheten i Köping är jämförelsevis låg uppfattar många invånare kommunen som otrygg. Därför är det angeläget att nå ut med en mer nyanserad bild av situationen. Det är även viktigt att ha fortsatta goda kontakter med allmänheten, exempelvis genom medborgardialoger för att ta vara på det intresse och engagemang som finns.

Att arbeta med att utöka öka medborgarnas upplevda trygghet är ett långsiktigt arbete tålmodigt arbete. Att kommunen fortsätter att samverka strukturerat med andra aktörer är en viktig framgångsfaktor.

Mål – Aktiv fritid och bred kultur till alla

Kommunfullmäktiges måltext

Möjligheter till en aktiv fritid och att ta del av olika sorters kulturupplevelser berikar livet liksom närhet till natur- och

rekreationsområden. Vi ska stödja föreningslivets olika aktiviteter och våra anläggningar ska vara funktionella, tillgängliga och väl anpassade.

Indikatorer	2014	2015	2016
Att medborgarnas nöjdhet med kultur och fritidsmöjligheterna ökar	57	58	59

Måluppfyllelse

Målet är uppnått

Resultat

Utvärderingen av målet utgår från SCB:s medborgarundersökning. Då medborgarnas nöjdhet med kultur och fritidsmöjligheter har ökat mellan åren är målet uppnått.

Händelser

Ett samarbete inom kommunen sker bland annat genom planeringar kring arrangemang och genom skötsel av allmänna platser och även kommunens alla blomsterprydnader byts efter varje säsong. Vi ökar möjligheten för allmänheten att använda våra anläggningar genom utökade öppettider på IP:s löparbanor och för allmänhetens åkning på isbanorna samt utökade badmöjligheter i badhuset. Upprustningen av anläggningarna i Kolsva fortsätter och ett ute-gym kommer att färdigställas under 2017.

Lyckad satsning på mötesplats

Satsningen på möteplatsen Café Agda ger flickor en möjlighet att samtala kring viktiga frågor. Inom vår biblioteksverksamhet sker många olika läsfrämjande aktiviteter.

Aktiviteter för äldre

På vårt äldreboende på Hagaberg/Ängslund finns möjlighet

till pianospel och lek sedan ett piano och diverse leksaker skänkts och samlats in till glädje för gammal och besökande ung. Även inom äldreomsorgen i Kolsva har vi startat många verksamheter, till exempel gymnastik, bingo, bakning och akvarellmålning.

Aktiviteter för nyanlända

Språkvänner är en verksamhet där etablerade och nyanlända medborgare med liknande intressen möts och där bland annat en stadsvandring på lätt svenska ingår. I samarbete med studieförbunden har även kurser som till exempel språkcafé, stickning och prova-på-fiske erbjudits.

Övriga bedömningar och värderingar

Inom särskilt boende och nöjdheten med aktiviteterna har en höjning skett mellan 2015 och 2016, från 59 procent till 65 procent. En höjning mellan åren har även skett gällande möjlighet att komma utomhus, från 30 procent till 55 procent. Kulturnatten genomfördes för andra året i rad och många nöjda invånare besökte de olika aktiviteterna. Spontanidrottskvällarna i samarbete med föreningar och SISU är populära och ger unga en möjlighet att prova på olika idrotter.

Styrketräning för äldre

Gruppträning på Tunadal, styrketräning för äldre som drivs av aktivitetsteamet.

Mål – Miljöarbete med omsorg om gemensamma resurser, natur och klimat

Kommunfullmäktiges måltext

För ett bra liv behöver vi en natur med frisk luft och rent vatten. Vi ska värna miljön och hushålla med energi- och

naturresurser i vår verksamhet. Vi ska skydda och vårda naturen och med förebyggande arbete minska föroreningar och klimatpåverkan. Vi ska samarbeta med de som bor och verkar i kommunen för en bättre miljö.

Indikatorer	2014	2015	2016
Att energiförbrukningen per m ² i kommunens lokaler minskar (kWh/m ²)	226	220	211,5
Att kommunens placering i tidningen Miljöaktuelltts mätning stiger	209	50	30
Att cykelåkandet ökar i kommunen	-	173 499	168 500

Måluppfyllelse

Målet är uppnått

Resultat

Målet följs upp med tre indikatorer varav två visar en positiv utveckling. Energiförbrukningen i kommunens lokaler fortsätter att minska och är nu nere på 211,5 kWh/m². Vår placering i Aktuell Hållbarhets mätning fortsätter att stiga, från plats 50 till plats 30 av Sveriges kommuner. Målets tredje indikator, att cykelåkandet ökar i Köping, visar en något försämrad siffra jämfört med föregående år. Antalet cyklister mäts vid två platser och resultaten förväntas variera något mellan åren beroende på till exempel väderförhållanden. Utifrån målets tre indikatorer bedöms målet uppfyllt.

Händelser

Ökad miljökompetens för våra medarbetare

Inom ramen för kommunens miljöledningssystem sker regelbundet utbildningar och informationstillfällen för att höja våra medarbetares miljökompetens. Under året har det till exempel genomförts utbildningar för miljöombud inom flera förvaltningar.

Måltidsservice och förskolornas kökspersonal bjöds in och fick lyssna till en föreläsning av Ekomatcentrum på temat ekologisk och säsongsanpassad mat.

Medarbetare på stadsarkitektkontoret och tekniska kontoret genomförde en utbildning i sparsam bilkörning.

Miljöaktiviteter för stora och små

Under klimatveckan arrangerade Barn & Utbildning

tillsammans med miljökontoret aktiviteter för barn och elever. Under sommaren arrangerades en miljövecka tillsammans med ett studieförbund för våra ensamkommande ungdomar. Arrangemang riktade till allmänheten genomfördes också under Europeiska trafikantveckan.

Hygienkampanj

En hygienkampanj genomfördes på Karlbergsbadet för att rikta uppmärksamhet på vikten av god hygien, vilket på sikt förhoppningsvis även leder till minskad användning av kemikalier i badet.

Övriga bedömningar och värderingar

Fyra av elva förvaltningar uppger att målet har uppfyllts och sju förvaltningar uppger att målet delvis har uppfyllts. Slutsatsen av detta är att utöver målets tre indikatorer sker mycket mer arbete som speglar miljöarbetet i kommunen, vilket i delar återges under rubriken händelser. Exempel på planerade aktiviteter som inte genomförts eller där man inte nått så långt som planerat är att miljöplanen inte antagits, att arbetet med grönstrukturplan inte har prioriterats samt att arbetet med att fastställa Kindbro som vattenskyddsområde inte nådde ända fram. Dessa underlag är viktiga för kommunens fortsatta miljöarbete. Vi ser också ett minskat deltagande från Barn & Utbildning i de aktiviteter som erbjuds till exempel under klimatveckan.

Stimulera cyklandet

Kommunen vill stimulera cykelåkandet och har som ett led i det installerat en cykelpump på Hökartorget.

Mål – Attraktivt boende

Kommunfullmäktiges måltext

Attraktiva boendemiljöer ska finnas med närhet till service och rekreation. Ett bra boende med närhet till det mesta man

behöver för ett gott liv förenklar vardagen. Köping ska vara en kommun som lockar människor att vilja flytta in och bo kvar.

Indikatorer	2014	2015	2016
Att antalet byggklara tomter ska uppfylla behovet, och minst öka med 20 stycken per år fördelat på olika områden i olika miljöer	17	10	3
Att antalet medborgare som är nöjda med boende och boendemiljön ökar	55	48	51

Måluppfyllelse

Målet är delvis uppnått

Resultat

Attraktivt boende är en funktion av många faktorer i närmiljö och omgivning som utöver själva bostaden måste uppfattas på ett positivt sätt för att boendemiljön ska upplevas som positiv och locka människor till inflyttning och att vilja bo kvar. De indikatorer som finns för att utvärdera måluppfyllelsen tar därför fasta på tillgången till bostäder och tomter för byggnation samt människors upplevelser av sitt boende och boendemiljön. Enligt den ena indikatorn ska andelen byggklara tomter öka med minst 20 stycken per år, dvs. det ska finnas en detaljplan, tomterna vara avstyckade och gata och ledningar vara utbyggda. Under året har planering pågått men det har inte lett fram till någon ny antagen detaljplan och inga nya byggklara tomter har kunnat erbjudas via kommunens tomtkö. Vid årsskiftet hade antalet lediga tomter under året minskat från 10 till 3 st.

Den andra indikatorn hämtar resultat från SCB:s medborgarundersökning och visar att medborgarnas nöjdhet med boende och boendemiljö i Köping ökat. 2015 var 48 procent nöjda medan 51 procent av de tillfrågade var nöjda vid undersökningen 2016.

Relaterat till indikatorerna för målet ”Attraktivt boende” är målet endast delvis uppnått.

Händelser

Planering för nya bostäder

Planarbete har under året pågått i flera områden, både för flerbostadshus och för småhus. Totalt har sex stycken detaljplaner vunnit laga kraft under året, varav tre detaljplaner för bostäder. Dessa tre detaljplaner är kvarteret Fylgia invid Netto, kvarteren Hake och Nifelhem 7 och de möjliggör byggandet av totalt 124 lägenheter i Köpings centrum. Nytt underlag för detaljplanarbetet har tagits fram för bostäder i Macksta etapp 1, Västra Sömsta och Skogsledens förlängning.

Underlaget för miljöbedömningar som ligger till grund för hur planerade områden exploateras har utvecklats. Syftet är att överensstämelsen med nationella, regionala och lokala miljö- och folkhälsomål tydligare framgår och därmed ge ytterligare underlag för att planera attraktiva områden.

Stärkta kvaliteter i den allmänna utemiljön

Parker/lekparker har utvecklats och renoverats. Ett antal gång- och cykelbanor till och från bostadsområden har anlagts.

En upprustning av Klockaregårdens lekplats vid

Bivurparken har genomförts. En ny lekplats har byggts vid Barrskogsgatan.

Inflyttarlots

Inom ramen för föreningen Västra Mälardalen i samverkan har Köping tillsammans med Arboga- och Kungsörs kommuner fortsatt att finansiera en funktion som inflyttarlots som har kunnat förmedla kontakter och boendeobjekt till inflyttare till regionen och varit allmänt behjälplig för de personer som visat intresse för en flytt till regionen.

Åtgärder för ökad attraktivitet i Kolsva

Kommundelen jobbar medvetet och konsekvent för att öka attraktiviteten i Kolsva genom att verka för ett långsiktig och väl fungerande äldreomsorg med hög kvalitet och stor trygghet för brukarna.

Kolsva centrum har invigts under våren 2016.

Genom att ha ett stort utbud av litteratur och en aktiv programverksamhet har biblioteket och dess verksamhet bidragit till att göra Kolsva till ett attraktivt samhälle att bo i.

Övriga bedömningar och värderingar

Det är bostadsbrist i kommunen. Efterfrågan på bostäder har ökat kraftigt under året. I början av året fanns det 10 lediga tomter. Vid årsskiftet 2016/2017 fanns det tre tomter kvar. Tomtkön har ökat med 30 procent under året, från 60 stycken till drygt 87 stycken i kö vid årsskiftet.

Planberedskapen för nya småhustomter behöver förbättras och arbete pågår för att åtgärda detta. Stadsarkitektkontoret har under året haft flera vakanser på planavdelningen och svårigheter att rekrytera erfaren personal. Det ställs även allt större krav på underlag och utredningar i planärenden som kräver större resurser än vad som i dag är tillgängliga. Detta skapar stora svårigheter att uppnå det resultat som är önskvärt.

Stadsarkitektkontoret har trots detta arbetat med flera planer för bostäder och ett större program för såväl bostäder som verksamheter. Situationen beträffande utbud av småhustomter kommer att förbättras i början av år 2018.

Detaljplaner för befintliga fritidshusområden kommer att påbörjas i samband med att en synkronisering kan ske med utbyggnad av vatten och avlopp. Det är positivt att antalet medborgare som är nöjda med boende och boendemiljön i Köping ökar enligt resultatet i medborgarundersökningen.

Mål – Arbete och näringsliv

Kommunfullmäktiges måltext

Kommunen ska förenkla, stödja, och stimulera förutsättningarna för företagande. Kommunen ska erbjuda förstklassig företagservice och smidig myndighetsutövning. Mark ska alltid finnas planlagd och tillgänglig för företagsetablering

och beredskapen ska vara hög. Vi ska marknadsföra kommunen för fler företag, besökare och boende. Samverkan mellan kommun och arbetsliv är viktig för att tillgodose behovet av utbildad personal.

Indikatorer	2014	2015	2016
Att kommunen har en placering bland de 25% bästa i mätningen av nöjd kundindex för företagservice via SKL	-	Plats 98	Plats 98
Att det alltid finns minst 50 000 m ² detaljplanerad mark att erbjuda för olika verksamheter	Betyg 68	Betyg 68	Betyg 68
Att antal UF-företag ökar	120 000	60 000	60 000
	39	20	8

Måluppfyllelse

Målet är inte uppnått

Resultat

Mätningen av kundindex för företagservice genomförs vartannat år. Ingen mätning genomfördes 2016 men i den senaste gällande mätningen uppnåddes inte målet. En placering bland de 25 procent bästa kommunerna innebar en placering bland de 48 bästa av 193 deltagande kommuner. Andelen detaljplanerad mark för verksamheter är oförändrad jämfört med 2016. 2015 gjorde statsarkitektkontoret bedömningen att en stor andel av den tidigare redovisade volymen inte är användbar. Inom området Ungt Företagande (UF) går inte utvecklingen i önskvärd riktning och där ska särskilda insatser göras under 2017.

Händelser

Västra Mälardalens i Samverkan, ViS

Under första halvåret har arbete med att ta fram framtida inriktning och arbetsområden för Västra Mälardalen i Samverkan (ViS) varit i fokus och inte minst med tanke på den avsiktsförklaring som kommunerna i Västra Mälardalen beslutade om under året om utökat samarbete.

Mälardalen Industrial Technology Center, MITC

Arbetet i MITC har under året fortsatt med kontakter mellan företagen Sandvik, Volvo, GKN, LEAX och Mälardalens Högskola. Arbetet sker löpande och utifrån företagets behov. Köpings kommun representeras i MITC:s styrelse av näringslivschefen.

Stockholm Business Alliance, SBA

Under året har ett antal etableringsförfrågningar förmedlats via SBA till samtliga medlemskommuner. Kommunen har varit representerad vid ett flertal av SBA arrangerade konferenser. Under året har SBA varit kommunen behjälpliga med kontakter och dialog med företag som har visat intresse för ett övertagande av Sandviks anläggning i Köping.

YH Mälardalen

Kommunen är medfinansiär i projektet YH Mälardalen som drivs via Handelskammaren och vars syfte är att inventera kompetensbehovet hos näringslivet och matcha med en yrkeshögskoleutbildning om så är önskvärt. Resurser finns i projektet för att stötta vid en eventuell ansökningsprocess hos Yrkeshögskolemyndigheten.

Leader Mälardalen

Under året har fokus varit på att starta upp det nya området Leader Mälardalen och sprida information om möjligheten till projektfinansiering. Under hösten togs det första beslutet om stöd. Näringslivsenheten är representerad i dess styrelse.

Aktivitet som stärker varumärket Köpings kommun

För att gagna företagsetableringar men också för att tillgodose kommunens rekryteringsbehov är det viktigt med medial uppmärksamhet. Köpings kommun har tillsammans med näringslivet lyckats få filmproduktionen av "Tårtgeneralen" att förläggas i Köping.

Samlade resurser hos Ungcenter

Kommunens jobbcenter har, tillsammans med bl.a. Arbetsförmedlingen och kommunens vuxenutbildning samlat alla resurser som riktas mot ungdomar som saknar sysselsättning i en gemensam verksamhet. Det innebär att enskilda får "en väg in" till flera stödinsatser och att olika insatser samplaneras för varje person. Verksamhetens arbete med nyanlända och ensamkommande ungdomar har varit särskilt framgångsrikt och uppmärksammat nationellt.

Övriga bedömningar och värderingar

Utöver det arbete som görs skulle vi behöva aktivera oss mer när det gäller sammanhållen marknadsföring vilket också innebär mer fokus på kommunens attraktivitet. Detta är något som definitivt har betydelse både vad gäller kompetensförsörjning och etableringar och behöver samordnas med näringslivet behov.

Mål – Alla barn ska ha goda uppväxtvillkor

Kommunfullmäktiges måltext

Det viktigaste vi kan erbjuda barn och ungdomar är en bra start i livet. En trygg uppväxt med möjligheter att utveck-

las och förverkliga drömmar ska vara en rättighet för alla. Barnkonventionens bestämmelser ska respekteras och följas i kommunens verksamheter. Vi ska ta till vara barn och ungdomars vilja till inflytande.

Indikatorer	2014	2015	2016
Att barn i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska	4,8%	4,2%	-
Andelen invånare 17-24 år som studerar eller arbetar ska öka	88,7%	-	-
Att andel ungdomar som är medlemmar i någon idrottsförening, klubb eller annan förening ska öka			
Andelen Flickor	80%	-	-
Andelen Pojkar	81%	-	-

Måluppfyllelse Målet kan inte bedömas —

Resultat

Måluppfyllelsen kan inte bedömas utifrån indikatorerna då mätvärden saknas för året.

Sju förvaltningar har redovisat resultat avseende sitt bidrag till målet, varav miljökontoret, stadsarkitektkontoret samt vård och omsorgförvaltningen bedömer målet uppfyllt. Miljökontoret har förbättrat sin miljötillsyn inom förskola och skola samt blivit bättre på att följa upp brister i verksamheterna. Stadsarkitektkontoret använder ungdomsfullmäktige som remissinstans när de bereder till exempel planärenden samt bjuder in barn och ungdomar till dialogmöten. Vård- och omsorgsförvaltningen bedömer målet som uppnått bland annat med hänvisning till att alla underåriga som sökt ”korttidsvistelse utanför det egna hemmet” samt ”boende i familjehem eller bostad med särskild service” och bedömts ha behov av detta också fått det beviljat. Övriga fyra förvaltningar, kultur och fritid, barn och utbildning, social och arbetsmarknad samt kommundelsnämnden anger att målet är delvis uppnått.

Händelser

Ensamkommande flyktingbarn

Under 2015 ökade antalet flyktingbarn- och ungdomar som kom till landet utan vårdnadshavare dramatiskt. Under året tog kommunen emot nära hundra barn och ungdomar, främst från Afghanistan. Mottagandet innebar extra ordinära förhållanden och stora utmaningar för kommunen, främst social- och arbetsmarknadsförvaltningen och gymnasieskolan.

Inflytande och demokrati

Skolorna i kommunen liksom kultur- och fritidsförvaltningen

har under året arbetat i olika former med de demokratiska principerna och elevers delaktighet och inflytande. Liksom tidigare år genomfördes en barnkonventionsvecka i oktober då många kommunala förvaltningar och även andra organisationer var involverade. Arbetet mot kränkningar och mobbing pågår ständigt inom alla skolformer. I grundskolan har man uppmärksammat att mobbingen minskat medan så kallade nätkränkningar ökar.

Föreningsstöd

Kultur och fritidsförvaltningen fortsätter utveckla samarbetet med och stödet till föreningar med verksamhet riktad till barn och ungdomar, bland annat i ett samarbete med skolan vid en så kallad ”prova på dag”.

Utökade insatser på hemmaplan

Social och arbetsmarknadsförvaltningens öppenvård strävar efter att i allt högre grad kunna tillgodose behov av insatser i barnens hemmiljö, i syfte att minska antalet placeringar utanför hemmet. Under året startade verksamheten HP 24 som kan erbjuda stöd till familjer när akuta situationer uppkommer, oavsett tid på dygnet.

Övriga bedömningar och värderingar

Flera förvaltningar framhåller att samarbetet internt i kommunen kring frågor som rör barn och unga fungerar bra. Samarbetet både på organisatorisk nivå och kring enskilda ärenden har utvecklats men fortfarande finns behov av samordnade insatser för barn och ungdomar med särskilt omfattande behov.

Mål – Vi ska ge barn och ungdomar kunskaper för livet

Kommunfullmäktiges måltext

Vi ska stimulera barnens nyfikenhet och intresse för att lära sig nya saker. Förskolan lägger grunden för att stimulera barnens fortsatta lust att lära. Vi ska garantera barnen en verksamhet av hög kvalitet med stöd av välutbildade pedagoger.

Vi ska erbjuda en utvecklande skolmiljö där alla elever ges möjligheter att nå kunskapsmålen. Grundskoleelever ska ges kunskaper för att kunna gå ett nationellt gymnasieprogram. Gymnasiet ska ge kunskaper och färdigheter för fortsatt utbildning eller för arbetslivet. Skolan ska arbeta så att alla elever förbereds för ett självständigt vuxenliv.

Indikatorer	2014	2015	2016
Andelen elever som uppnår minst godkända betyg i samtliga ämnen ökar	73,0%	66,2%	70,5%
Andelen elever som är behöriga till gymnasiet ökar	87,0%	82,4%	86,1%
Att grundskolans genomsnittliga meritvärde ökar	205,3	198,0	210,2
Andelen gymnasieelever som når minst godkänt i alla kurser ökar	94,4%	92,6%	91,7%

Måluppfyllelse

Målet är delvis uppnått

Resultat

Läsåret 2015-2016 resultat visar positiva siffror för tre av indikatorerna och negativt för en. Därmed bedömer vi att målet är delvis uppfyllt.

Grundskolans elever i årskurs nio hade bättre resultat jämfört med elever i årskurs nio läsåret innan.

Gymnasiets avgångselevers resultat jämfört med läsåret innan visar på negativa siffror. Resultatet i sig är mycket högt med endast 0,9 procentenheters försämring.

Beträffande förvaltningarnas bidrag uppger tre av nio förvaltningar att målet är uppnått och fem förvaltningar har uppgivit att målet är delvis uppnått.

Händelser

Analysdag

Analysdagen för målområdet har även i år genomförts tillsammans med berörda representanter i kommunen. Analysdagens diskussioner ska leda till utveckling och prioritering av barn och unga. Analysdagens aktiviteter ska i fortsättningen behandlas i kommunens stora samverkansgrupp.

Praktikplatser på förvaltningarna

Under året har flera förvaltningar i kommunen bidragit med praktikplatser för elever i både grundskola så som gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

Ung företagssamhet

Stadskansliet har genom samverkan ökat elevers kunskaper om entreprenörskap tillsammans med skolan och Ung Företagsamhet. Detta genom att elever har fått delta på en entreprenörsvicka och genom Näringslivsenhetens engagemang i regionstyrelsens för Ung Företagsamhet.

Miljökunskaper för livet

Miljökontoret har bidragit till målen dels genom att erbjuda en aktivitet i naturen för nyanlända elever och dels att långsiktigt planera och verka för att tätortsnära grönområden utvecklas så att de blir tillgängliga för utbildning.

Pedagogiska program på fritidsgårdarna

Kultur och fritid arbetar på bred front med pedagogiska program för elever. Föreläsningar om moral, etik, droger, livsstil och kränkande särbehandling erbjuds barn och unga och diskuteras ofta i olika grupperingar inom fritidsgårdsverksamheten.

Övriga bedömningar och värderingar

Social och arbetsmarknad har ett nära samarbete med både barn- och utbildningsförvaltningen och kommunalförvaltningen vad gäller stöd till elever i behov av särskilt stöd. Samordnade insatser mellan förvaltningarna, ofta med även kultur och fritidsförvaltningen involverad, leder till att barn och ungdomar ges möjlighet att gå kvar i sin skola trots sociala svårigheter.

Grundskolan har till stor del behöriga lärare. Varje skola har en väl utbyggd elevhälsa som stöd för eleverna. Centralt finns även ett stödteam för elever och personal. Trots detta når vi inte fram. Arbetslagen på skolorna behöver tillsammans fördjupa sig i varför måluppfyllelsen blev som den blev. Genom nya men också beprövade förbättringsområden prova oss fram till bättre resultat. Det är viktigt att alla årskurser samarbetar i förbättringsarbetet.

De förutsättningar som kommunen har i ökat antal nyanlända ska inte vara ett hinder för en bättre måluppfyllelse.

Vi måste utgå ifrån de förutsättningar som finns och utifrån detta försöka hitta bästa möjliga lösningar. Utmaningen om att tänka i nya banor och pröva nya arbetssätt och arbetsmetoder kvarstår och blir ännu mer viktigt

Redovisning av fullmäktiges uppdrag

I budget 2016 beslutade kommunfullmäktige om ett antal uppdrag som tydliggjordes i budgettexten. Här görs en redovisning i sammandrag av förvaltningarnas uppföljning och återrapportering av uppdragen. En redovisning görs även för särskilda uppdrag beslutade före 2016 som inte slutredovisats tidigare.

Uppdrag	Återrapportering 2016
<i>Kommunstyrelsen, stadskansliet</i> Kostnad och möjlighet att iordningställa Nyströmska gårdens bostadshus för uthyrning.	KF 2015-11-30: beslut om iordningställande + medel; 1,6 Mkr. Renoveringen klar och lägenheten uthyrd.
Samordning av köken i Kolsva.	Utredning pågår.
Samordning av äldreboende i Kolsva till Ekliden.	Utredning pågår.
Förekomst av bilavtal mellan kommunen och anställda.	4 anställda har bilavtal; 1 på stadskansliet, 3 på tekniska kontoret.
Hur vi kan minska antalet mil som anställda kör med privatbil i tjänsten.	Bättre nyttja kommunens poolbilar samt följa kommunens resepolicy.
Förekomsten av olika datasystem i kommunen samt hur dessa agerar med varandra.	KF 2016-06-20: Redovisning godkänd.
Ny IT- och bredbandsstrategi.	Avvaktar tillträde av ny IT-strateg.
<i>Kommunstyrelsen, tekniska kontoret</i> Tekniska kontoret har fått i uppdrag att ta fram plan och kostnad för skyltning av cykelleder, målpunkter och avstånd.	Förslag framtaget och redovisat för KS i december 2016.
<i>Samtliga styrelser/nämnder</i> Hur få en ännu bättre samordning inom och mellan förvaltningarna.	Förslag redovisat vid budgetberedningen våren 2016. I det dagliga arbetet görs bedömning löpande om samordning
Vad behövs för att öka effektiviteten och på så sätt kunna sänka förvaltningens kostnader med 2 %.	Förslag överlämnat till budgetberedningen som har inarbetats i budget 2017.

Redovisning av särskilda uppdrag beslutade före 2016	
<i>Kommunstyrelsen, stadskansliet</i> Köpings IP: iordningställande av parkering och flytt av entré.	KF 2016-06-20: genomföra iordningsställande av entré och parkering på Köpings IP enligt förslag + anvisa 3,1 Mkr. Arbetet är planerat till våren 2017.
Energihallen: kostnadskalkyl för renovering (framförallt invändigt).	Utredning klar. Bidrag till delfinansiering sökt från Länsidrottsförbundet - besked väntas i februari 2017.
Synpunkter finns på köket i restaurang Städet. Stadskansliet har i uppdrag att utreda ev. alternativ, upprustning eller leveranser från annat kök i Kolsva.	Utredning pågår, redovisas våren 2017.
Kommunens fastighetsbestånd: underhållsinventering av byggnaderna med utgångspunkt från verksamheternas funktionskrav, låg miljöbelastning och god ekonomisk hushållning.	Köpings Bostads AB arbetar med att underhållsinventera kommunens fastighetsbestånd. Inventeringen klar gällande skolor och förskolorna. Presentation förbereds.
Utreda för- och nackdelar med utökad samordning av fastighetsförvaltningen.	Utredning påbörjas kv 1, 2017.
Personalrekrytering: förslag till samordnad rekrytering, rekryteringsenhet.	Förslag redovisat för KSau våren 2016.
Vikarieanskaffning: förslag till samordning.	En första rapport är redovisad våren 2015. Inga beslut tagna.
Utarbeta förslag till en handlingsplan för systematiskt jämställdhetsarbete i Köpings kommun.	Förslag till jämställdhets- och likabehandlingspolicy med tillhörande riktlinjer kommer att presenteras under kv 1, 2017. (Avvaktats pga av ny lagstiftning fr o m 2017-01-01).
Se över kommunens vaktmästarorganisation i samordnings- och effektiviseringssyfte.	En kartläggning av kommunens vaktmästarorganisation har påbörjats. Omtag görs under 2017.
Utvärdera arbetsflödet och arbetsmängden för hela lönekedjan, inklusive arbetet inom lönekontoret och de kommunala förvaltningarna.	Utifrån KPMGs revision kommer personalkontoren i KAK och lönekontoret att ta fram åtgärdsförslag.
<i>Kommunstyrelsen, tekniska kontoret</i> Tekniska kontoret har fått i uppdrag att samordna fordonsadministrationen i Köpings kommun. I detta ingår även att jobba för att fordonsparken övergår till att drivas med förnybara bränslen för att minska koldioxidutsläppen.	Samordningen av fordonsadministrationen är klar. Arbetet med att få fordonsparken att övergå till förnyelsebart bränsle kommer att fortgå under flera år. Detta dels på grund av ekonomiska förutsättningar men också gå grund av att det inte finns alternativ på marknaden med förnyelsebara bränslen för alla fordonstyper.
Verkstadsutbyggnaden vid förrådet på Sjötullsvägen är i dåligt skick. Kommunstyrelsen får i uppdrag att arbeta fram underlag med kostnadskalkyl för nödvändig ombyggnad/upprustning.	Då den första upphandlingen av renovering verkstad avbröts har man under året arbetat om handlingarna efter nya förutsättningar, och dessa ligger nu ute för en ny upphandlingsomgång. Tidpunkt för dessa anbud att vara inne är under januari 2017.

Omvärldsanalys

Omvärldsanalysen handlar om vad som händer utanför Köpings kommun och som kan beröra de frågor som vi har ansvar för. Den kan vara ett verktyg för att se vad som påverkar oss, lära av andra och öka beredskapen inför framtidens krav och utmaningar.

Omvärldsanalysen baseras på SKL:s bedömningar i Ekonomirapporten, Konjunkturinstitutet och SCB.

Ekonomiskt läge

I Sverige som är under högkonjunktur ökade BNP med 0,5 procent det tredje kvartalet 2016. Samtidigt bröts den tidigare positiva trenden på arbetsmarknaden, när sysselsättningen minskade något och arbetslösheten steg till 7 procent.

Det finns flera orsaker till omvärlden, men svenska företag och hushåll är ändå optimistiska om utvecklingen i den svenska ekonomin. Högkonjunktoren förstärks de närmaste åren. Bristen på arbetskraft med efterfrågad kompetens ökar ytterligare och kan dämpa tillväxten i sysselsättningen något.

Trots högkonjunktur och en svag krona når inflationen 2 procent först 2020 eftersom pris- och lönebildningen i Sverige präglas av lågkonjunktoren i Europa. Riksbanken bedöms därför avvakta med att höja reporäntan till tredje kvartalet 2018 enligt Konjunkturinstitutet.

Den senaste tidens uppmärksammade politiska händelser i Europa och USA har hittills inte gjort något större avtryck i den internationella konjunkturbilden. I USA har återhämtningen kommit längre och arbetslösheten är nästan nere på samma nivå som före finanskrisen. Den överraskande segern för Donald Trump i det amerikanska presidentvalet innebär dock att osäkerheten om utvecklingen i den amerikanska ekonomin är stor.

De fasta bruttoinvesteringarna har ökat mycket snabbt de senaste åren, bland annat som en följd av en kraftig ökning av bostadsbyggandet. Bostadsbyggandet är nu på en jämförelsevis hög nivå och tilltagande utbudsbegränsningar bidrar till att uppgången bromsar in de närmaste två åren, trots att behovet av nya bostäder fortfarande är stort.

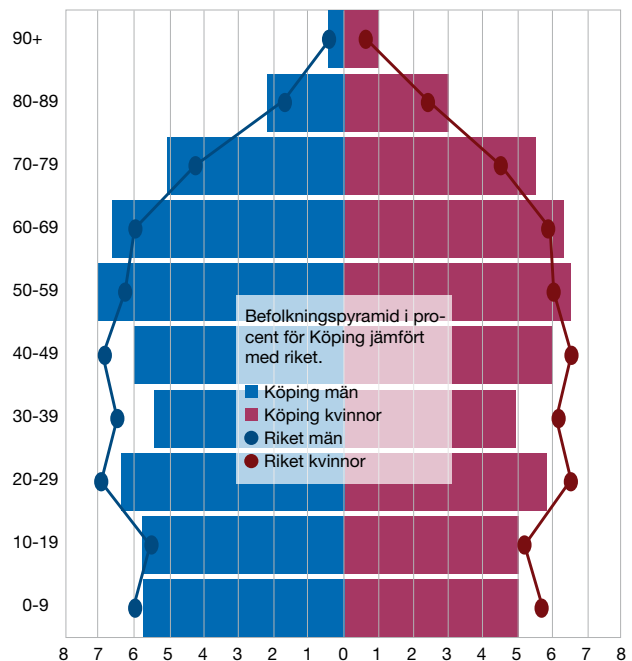
Den fortsatta konjunkturuppgången medför att efterfrågan på arbetskraft kommer att vara hög 2017 och 2018. Anställningsplanerna i näringslivet indikerar att behovet av att nyrekrytera för närvarande är stort. Bristen på arbetskraft med efterfrågad kompetens har dock stigit de senaste åren och antalet arbetsställen i näringslivet med rekryteringsproblem är nu uppe på samma nivå som under högkonjunkturåret 2007. I den offentliga sektorn är läget bekymmersamt. Ungefär två av tre offentliga arbetsgivare uppger att de har problem att rekrytera personal med rätt kompetens. I takt med att efterfrågan på arbetskraft fortsätter att öka framöver kommer bristen på arbetskraft med efterfrågad kompetens att stiga ytterligare. För att klara nyrekryteringarna måste sannolikt arbetsgivarna sänka kraven för yrkesgrupper där så är möjligt.

Den framtida kraftiga ökningen av det demografiska trycket har tidigare förväntats komma efter 2020, och framförallt till följd av många fler äldre, vilket främst skulle påverka äldreomsorgen och hälso- och sjukvården. Den demografiska dramatiken har dock tidigare lagts, genom den starkt ökande befolkningen. Det har främst med den historiskt stora flyktinginvandringen att göra, men är också en följd av ett ökat barnafödande.

Befolkningsökningen fram till 2020, påverkar förutom skolan en rad andra verksamheter; hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, socialtjänst, bostadsförsörjning, räddningstjänst, kulturverksamhet och tekniska verksamheter. En bit in på 2020-talet förvärras läget ytterligare då ökningen av antal äldre skjuter fart.

Migrationsverket reviderat ner sin prognos över antalet asylsökande. Det medför en viss nedrevidering av förväntade

Befolkningens sammansättning

kostnadsökningar för kommuner. Den samlade bilden av ett kraftigt ökat demografiskt tryck på kostnaderna kvarstår dock.

Den förhållandevis höga tillväxten i den svenska ekonomin, med en snabb ökning av antalet arbetade timmar, har gett bra skjuts åt skatteunderlaget i reala termer de senaste åren. Den utvecklingen fortsätter ytterligare en tid, men dämpas redan under 2017 när konjunktoren går in i en lugnare fas med mindre sysselsättningsökning. Dessutom förstärks skatteunderlaget av extra höjningar av pensionsinkomsterna.

Demografins kostnader ökar snabbare än skatteunderlaget. Förutom kostnadsökningar som beror på befolkningsförändringar ökar kostnaderna även av andra skäl, såsom höjd ambitionsnivå på såväl nationell som lokal nivå. För asylsökanden som beviljats uppehållstillstånd, och som därefter räknas in i befolkningsstatistiken övergår kostnadsansvaret till kommunerna och landstingen, vilket ska återspeglas i den ökade kostnader.

En annan utmaning är de behov av utbildning och andra insatser som många nyanlända har för att kunna komma i sysselsättning, och som krävs för att komplettera Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag. Ju lägre sysselsättningen är bland de nyanlända, desto högre riskerar kommunernas kostnader för försörjningsstöd att bli.

Fortsatt befolkningsökning

Vid slutet av 2016 hade kommunen 25 950 invånare. Under året föddes 288 barn och 305 personer avled, med följd att födelsenetto blev -17. 1 485 flyttade till och 1 075 flyttade från Köping, vilket gav ett flyttnetto på 410. Sammantaget medförde födelse- och flyttnettot att kommunens befolkning under 2016 ökade med 393 personer (1,5 %). Ökningen var helt kopplad flyttnettot, som i sin tur bestod av inrikes flyttnettot på 110 och invandringsnettot på 300.

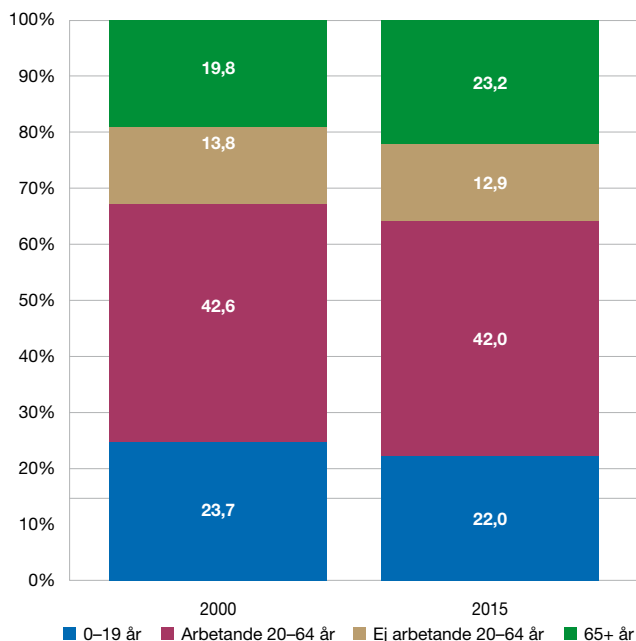
Efter att under flera år varit relativt konstant har antalet invånare de fyra senaste åren ökat jämförelsevis kraftigt. År 2013 med 383, 2014 med 139, 2015 med 181 och 2016 med 393 personer. Den totala ökningen är 1 096 fler invånare, som i praktiken beror på inflyttning. Med tanke på orsakerna till inflyttningen är den kommande utvecklingen svår att förutse. Men om den hittillsvarande trenden fortsätter kommer Köpings befolkning att öka förhållandesvis mycket de närmsta åren.

Demografisk förändring

Som framkommer av befolkningspyramiden utgörs Köpings befolkning av förhållandevis få i åldern 20-49 år, medan andelen 50 år och äldre är klart större än i riket. Ett mönster som med stor sannolikhet kommer att bestå ett antal år framåt.

Sedan sekelskiftet har Köping genomgått en viss demografisk förändring. År 2000 hade kommunen 24 763 invånare och medelåldern var 42,1 år. År 2015, enligt senast tillgängliga data, var det 25 557 invånare med en medelålder på 43,4 år. Studeras detta lite mer ingående framkommer det som illustreras i figuren nedan.

Kommunens befolkning 2000 och 2015

Totalt sett ökade antalet kommuninvånare med knappt 800 personer, samtidigt som medelåldern ökade med 1,3 år. Av de fyra andelarna invånare är det tre som har blivit mindre och en som blivit större. Ser vi till andelarna som minskat är det positivt att "ej arbetande 20-64 år" har gjort det. Men att andelarna "0-19 år" och "arbetande 20-64 år" har blivit mindre manar till eftertanke, då de helst borde bli större. Gruppen "0-19 år" förtjänar speciell uppmärksamhet eftersom den, till skillnad från "arbetande 0-64 år", inte bara

minskat i procentuella termer utan även i reella tal: från 5 900 till 5 600 personer. Om den utvecklingen fortsätter riskerar befolkningspyramidens bas att på sikt urholkas.

Andelen "65+ år" har däremot blivit större under 2000-talet. Efter att ha ökat från 4 900 till 6 000 personer, utgör nu pensionärerna närmare en fjärdedel av kommunens befolkning. Kort sagt beror det på att de stora barnkullar som föddes på 1940-talets andra hälft nu uppnått mogen ålder. Men räknar vi i procentuella termer finns även en annan förklaring till att pensionärerna nu utgör en större andel av befolkningen. Förklaringen är att de i åldern 30-49 år är förhållandevis få. Det har i sin tur sin bakgrund i läget på den lokala arbetsmarknaden för 15 till 20 år sedan. Eftersom det då var svårt att efter avslutad skolgång hitta ett arbete i Köping flyttade många ungdomar till andra orter. Följden har blivit att det nu är förhållandevis få kommunbor i de så kallade familjebildande åldrarna.

En komplicerad och komplex arbetsmarknad

Under åren 2012-2016 var omkring 1 300 personer i kommunen arbetslösa. Det är en nivå som är ungefär dubbelt så hög som innan den ekonomiska krisen 2009. Den sista december 2016 var det 1 259 personer i åldern 16-64 år som saknade arbete. Det motsvarar 10,4 % av den registrerade arbetskraften, vilket kan jämföras med 7,8 % i riket.

Det som komplicerar situationen är att arbetslösheten varierar mycket mellan olika grupper. Bland ungdomarna i åldern 18-24 år var 14,7 % arbetslösa. I åldern 16-64 år var arbetslösheten bland de inrikes födda 5,2 %, medan den var 31,8 % bland de utrikes födda. Ett annat sätt att beskriva det senare är att av de kommunbor som hade ett arbete var 15 % födda utomlands, medan 60 % av de arbetslösa var utrikes födda.

Vid årsslutet kännetecknades arbetsmarknaden i Köping för det första av att arbetslösheten bland de utrikes födda var påfallande hög. För det andra av att de som innefattades av programåtgärder (långtidsarbetslösa) var betydligt fler än de öppet (korttids-) arbetslösa: 707 respektive 552 stycken. Det illustrerar den så kallade matchningsproblematiken. Förutom att det trots högkonjunkturen, är brist på arbetstillfällen så krävs ofta sådana kvalifikationer, inte minst språkliga, till de arbeten som finns, att många av de sökande inte uppfyller dem. Med följd att de har svårt att få ett så kallat riktigt arbete.

Jämte ovanstående omständigheter påverkas arbetsmarknaden i kommunen av yttre faktorer. Dels konjunkturella förändringar, dels långsiktigare strukturella omdaningar. Hur utvecklingen kommer att bli är mycket vanskligt att bedöma. Om de lokala och yttre faktorerna samvarierar i positiv riktning blir det fördelaktigt för Köping. Men om det motsatta sker kan det medföra kännbara påfrestningar för kommunens ekonomi.

Personalöversikt

Utbildning och utveckling för personalen

Målsättningen för Köpings kommun är att vara en efterfrågad arbetsgivare där medarbetare och chefer vill stanna och utvecklas. En av hörnstenarna för att lyckas med den målsättningen är arbetet med ledarskapet och medarbetarskapet.

Ledarpolicyn beslutades av kommunfullmäktige 2015, och under året har processen med att genomföra den pågått, där den enhetliga synen på ledarskap och det personliga ledarskapet stått i fokus.

Under hösten togs en medarbetarpolicy fram, med målet att arbeta med både det interna och det externa perspektivet på arbete. I båda fallen är det viktigt att ha invånarna och brukarna i fokus.

Chefs- och ledarutbildningar pågår kontinuerligt i ämnen som till exempel ledarpolicyn och förhållningssätt kring våra ledord trevlig, trovärdig och tillgänglig (3T).

Andra ämnen som personalen fått utbildning i är arbetsrättsliga frågor, arbetsmiljö och i systemet LISA för rapportering av tillbud och skador.

Alla nyanställda erbjuds en introduktionsdag, där de får information om organisationen, arbetsmiljöfrågor och annat som rör anställningen. En utveckling av chefsintroduktionen har påbörjats under året tillsammans med Arboga kommun, Kungsörs kommun och Västra Mälardalens Kommunalförbund.

Personalarbetet i korthet:

- En chefshandbok är framtagen och en medarbetarhandbok är under arbete.
- Offensivt arbete med rekrytering av bristyrken.
- Arbetet med att göra Köpings kommun till en attraktiv arbetsplats har påbörjats (arbetsgivarvarumärket).
- Samarbete med Arboga och Kungsör för att klara framtida kompetensförsörjning.
- En jämställdhets- och likabehandlingspolicy är under arbete.

En gemensam rekryteringsenhet är målet

Under 2016 påbörjades ett arbete för att skapa en gemensam rekryteringsenhet. Förhoppningen för kommande år är att utveckla enheten till att omfatta hela kommunen och dess bolag. Här finns även möjlighet att starta ett samarbete med grannkommuner.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron för kommunen 2016 var 7,0 procent av arbetstiden, 0,7 procentenheter högre än 2015. Av den totala sjukfrånvaron är 38,4 procent långtidssjukfrånvaro, det vill säga sjukfrånvaro över 60 dagar.

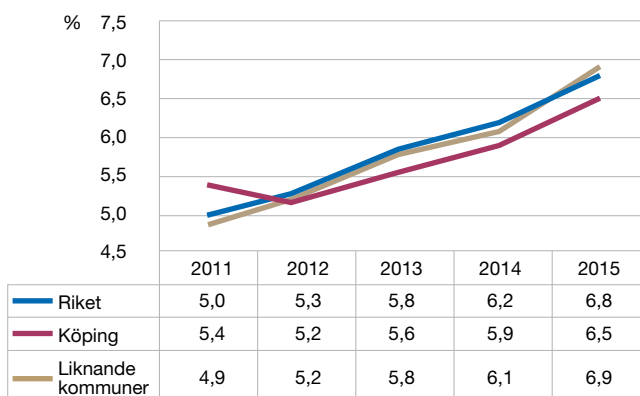
Sjukfrånvaron har ökat både för män och kvinnor sedan förra året. Det är en oroande trend som funnits under de senaste åren. Bland sjukskrivningsdiagnoser är det en ökning främst bland psykiska sjukdomar och syndrom. Dessa står för cirka 50 procent av de sjukärenden från kommunen som handläggs av försäkringskassan, det vill säga efter dag 14 i sjukskrivningen.

Sjukfrånvaro i procent av arbetad tid

Ålder	Procentuell andel av total frånvaro			60 dagar eller mer		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
-29	4,6	4,6	5,5	4,4	10,7	13,2
30-49	6,1	6,6	7,1	38,3	37,8	41,8
50-	6,0	6,9	7,5	41,6	38,7	42,0
Kvinnor	6,4	6,9	7,6	37,5	36,6	38,9
Män	3,6	3,7	4,4	25,7	32,0	35,0
Totalt	5,9	6,3	7,0	36,1	36,0	38,4

Total sjukfrånvaro av tillgänglig arbetstid omfattar frånvaro för arbetsskada, sjukdom och rehabilitering samt tid för sjuk/aktivitetsersättning. Definition av tillgänglig arbetstid; för månadsavlönade anställningar har timmar enligt arbetstidsvillkor summerats och obetald frånvaro (ej kompensationsledighet och sjukdomsrelaterad frånvaro) dragits bort. För timavlönade anställningar har inrapporterad tid och frånvaro (ej mer/övertid) summerats.

Sjukfrånvaron i jämförelse med andra

I jämförelse med riket och tjugo likartade kommuner är den totala sjukfrånvaron i Köping något lägre för de senaste fyra åren.

Från dokument till handling

Den nya ledarpolicyn har på olika sätt lyfts bland cheferna, bland annat genom diskussioner och grupparbeten över förvaltningsgränserna.

Driftredovisning med kommentarer (tkr)

Styrelse, nämnd, förvaltning	Intäkt	Kostnad	Netto	Budget	Budget- avvikelse
Kommunfullmäktige	0	2 063	2 063	2 070	7
Kommunstyrelsen	0	4 297	4 297	4 413	116
Kommunstyrelsens förvaltningar:					
Stadskansliet	-23 885	121 665	97 780	97 299*	-481
Drätselkontoret	-4 693	11 411	6 718	7 113	395
Tekniska kontoret	-99 700	140 897	41 197	41 166	-31
Vatten och avlopp	-53 360	52 878	-482	0	482
Fjärrvärme	-111 201	103 257	-7 944	0	7 944
Slamtransport	-71	71	0	0	0
Kommunalförbundet	-171	28 113	27 942	28 098	156
Stadsarkitektkontoret mark	-9 109	5 627	-3 482	-5 008	-1 526
Summa kommunstyrelsen	-302 190	470 279	168 089	175 151	7 062
Miljö- och byggnadsnämnd	0	606	606	580	-26
Stadsarkitektkontoret	-4 974	16 663	11 689	11 373	-316
Miljökontoret	-3 722	9 649	5 927	6 276	349
Kultur- och fritidsnämnden	-7 353	54 372	47 019	47 564*	545
Vård- och omsorgsnämnden	-98 736	551 104	452 368	438 544	-13 824
Barn- och utbildningsnämnden	-111 371	590 887	479 516	479 812*	296
Social- och arbetsmarknadsnämnden	-84 534	231 654	147 120	138 760*	-8 360
Kommundelsnämnden	-23 085	139 323	116 238	116 703*	465
Övriga nämnder	-7 585	10 891	3 306	2 982	-324
Intresseföretag	-5 530	9 737	4 207	-1 479	-5 686
Verksamhetskostnader finansförvaltning	-20 234	5 255	-14 979	1 214	16 193
Summa styrelse, nämnder	-669 314	2 090 420	1 421 106	1 417 480	-3 626
Finansiering					
Skatter, generella statsbidrag och utjämning	-1 433 720	873	-1 432 847	-1 429 640	3 207
Personalförsäkringar och pension	-334 122	363 347	29 225	26 000	-3 225
Räntenetto	-10 751	1 935	-8 816	-3 300	5 516
Interna räntor	-17 993	0	-17 993	-19 905	-1 912
Anslag för bl a ombudgeteringar, oförutsett, lönereserv	0	0	0	2 871	2 871
Summa finansiering	-1 796 586	366 155	-1 430 431	-1 423 974	6 457
Summa styrelse, nämnder och finansiering	-2 465 900	2 456 575	-9 325	-6 494	2 831

* Budgetansvaret för de kommunägda skol-, förskole-, samt fritids- och kulturlokalerna har stadskansliet. I sammanställningen har kostnaderna för dessa lokaler inte fördelats. Om fördelning gjorts skulle lokalkostnaderna för följande nämnder blivit: Kultur- och fritidsnämnden 3 940 tkr, Barn- och utbildningsnämnden 54 504 tkr och Kommunalsnämnden 11 139 tkr.

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen

Budgetöverskott 0,1 Mkr (1,9 %)

Kommunstyrelsen Stadskansliet

Budgetunderskott -0,5 Mkr (-0,3 %)

Underskottet beror till största delen på högre kostnader för el och uppvärmningskostnader i kommunens lokaler på sammanlagt 2,1 Mkr. Detta uppvägs främst av lägre kapitalkostnader samt överskott bland annat för kollektivtrafik.

Drätselkontoret

Budgetöverskott 0,4 Mkr (5,6 %)

Budgetöverskottet har uppkommit genom vakanser samt utnyttjat anslag för försäkringsadministrationen.

Tekniska kontoret

Ingen budgetavvikelse, skattefinansierad verksamhet

Totalt sett uppvisas ingen budgetavvikelse med endast mindre avvikelser inom delverksamheterna.

Budgetöverskott, avgiftsfinansierad verksamhet 8,4 Mkr

Fjärrvärmens positiva resultat på 7,9 Mkr beror till största delen på det milda vädret under vintern vilket har bidragit till lägre bränslekostnader.

Vatten och avlopp gör ett positivt resultat på ca 0,5 Mkr. Verksamheten har ökade kostnader på grund av den stora vattenläckan samt på grund av fler vattenläckor än normalt. Detta kompenseras bland annat av minskade kostnader för icke utförda planerade insatser.

Kommunalförbundet

Budgetöverskott 0,2 Mkr (0,6 %)

Bonusintäkter från inköpsamverkan gav ett budgetöverskott.

Stadsarkitektkontoret, mark

Budgetunderskott -1,5 Mkr (-30,5 %)

Bostadsverksamheten redovisar underskott med -1,2 Mkr beroende på minskade hyresintäkter genom tomträttsförsäljning, samt kostnader för inhyrd personal. Hamnverksamhetens underskott på -0,4 Mkr beror också på inhyrd personal för Hamn- och Målarprojekten.

Miljö- och byggnadsnämnden

Stadsarkitektkontoret

Budgetöverskott -0,3 (-2,8%)

Genom svårigheter att rekrytera personal har rekryteringskostnaderna varit höga. Höga utredningskostnader i tidiga skeden i planprocessen har även bidragit till underskottet.

Miljökontoret med miljö- och byggnadsnämnd

Budgetöverskott 0,3 Mkr (4,7 %)

Överskottet kan i huvudsak förklaras med lägre personalkostnader på grund av tillfälliga vakanser, i samband med föräldraledigheter och personalomsättning.

Kultur- och fritidsnämnden

Budgetöverskott 0,5 Mkr (1,1 %)

Idrotts- och fritidsanläggningar uppvisar ett underskott på -1,0 Mkr beroende framförallt på ökat reparations- och underhållsbehov. Detta kompenseras bland annat av att diverse bidrag till föreningslivet inte utnyttjats, samt personalvakanser på fritidsgårdar.

Vård- och omsorgsnämnden

Budgetunderskott -13,8 Mkr (-3,2 %)

Den gemensamma verksamheten uppvisar ett överskott på 5,6 Mkr.

Verksamheten Vård och omsorg enligt Socialtjänstlagen har totalt gett underskott på -11,6 Mkr. Inom delverksamheten hemtjänst ligger utveckling kvar på en fortsatt hög nivå, och budgetöverskridandet hamnar på -5,6 Mkr. Inom särskilt boende är överskridandet -3,7 Mkr. Här har behovet av riktad vård för yngre med demenssjukdom och missbruksproblematik ökat. Tre platser har köpts under året med ett överskridande på -2,1 Mkr som följd.

Inom verksamheten Insatser enl. LSS och SFB uppvisas totalt ett underskott på -8,3 Mkr. Genom att fler boende enligt LSS har fått ökade behov har budgeten överskridits med -6,9 Mkr.

För tre brukare uteblev förväntade beslut om bistånd från Försäkringskassan, enligt Socialförsäkringsbalken (SFB). Insatserna blev kommunalt finansierade och kostnaden blev -2,8 Mkr högre än budgeterat.

För kortidstillsynen inom LSS redovisas ett överskott på 1,6 Mkr genom lägre personalresurser samt försäljning av vårdtygn.

Barn- och utbildningsnämnden

Budgetöverskott 0,3 Mkr (0,1 %)

Måltidsservice visar ett underskott på -0,5 Mkr som till största del består av högre kostnader för livsmedel i och med nya avtal samt lägre försäljning.

Förskoleverksamheten visar ett budgetöverskott på 0,6 Mkr som främst orsakats av svårigheten att rekrytera förskollärare vilka ersatts av utbildade vikarier eller vikarierande barnskötare. Det finns även ett överskott för intäkterna främst orsakade av bidrag från Migrationsverket.

Grundskoleverksamheten inklusive skolskjuts redovisar ett överskott på 0,6 Mkr. Ökade personalkostnader och andra kostnader till följd av fler elever har vägts upp av ökade statsbidrag. Skolskjutsar uppvisar ett överskott till följd av att fler elever kunnat utnyttja skolskjutslinjer.

Grundskolorna har ett överskott på 2,0 Mkr som främst beror på att fler elever från andra kommuner tillkommit, samt bra anpassning av organisationen till elevantalet.

Gymnasieskolorna visar ett underskott på -2,2 Mkr på grund av ökade personalkostnader. Detta beroende på att organisationen inte kunnat minska i samma takt som elevantalet sjunkit. Under höstterminen har det även tillkommit elever som haft ökat behov av assistenter.

Gymnasieskolorna har ett överskott 0,7 Mkr. Gymnasiet har under året fått ta emot ett stort antal nyanlända elever. Personalkostnaderna har ökat, men kunnat finansieras av ersättning från Migrationsverket.

Försäljning/köp av gymnasieutbildning har ett underskott på 1,0 Mkr till följd av att intäkterna per elev minskat då fler inresande elever studerar på program med lägre elevpeng. Därutöver har kostnaderna för de utresande eleverna ökat då fler utresande elever studerar på program där kostnaderna är högre.

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Budgetunderskott -8,4 Mkr (-6,0 %)

Svenska för invandrare, uppvisar ett underskott på -0,4 Mkr, genom fler studerande än budgeterat.

Vård till vuxna med missbruks- och beroendeproblem har ett underskott med -7,2 Mkr. Årets visar en minskning av heldygnsbehandling på institution för vuxna, medan kostnaderna för externt köpt boende fortsatt att öka. Kostnadsökningen kan hänföras till personer som saknar egen bostad.

Barn och ungdomsvård har en budgetavvikelse på -3,6 Mkr. Trots överskridandet har kostnaderna minskat betydligt under året. Även om antalet vårdtygn på institution ökat något så har den sammanlagda kostnaden för institutionsvår-

den minskat. Under året har betydligt färre barn än tidigare år varit placerade i familjehem och kostnaderna minskat med över 3 Mkr i jämförelse med föregående år.

Ekonomiskt bistånd lämnade ett överskott på 1,3 Mkr. Antalet hushåll som erhållit ekonomiskt bistånd har varit relativt konstant de senaste åren. Trenden är att flera stora hushåll än tidigare är beroende av bistånd och att bidragstiderna ökar.

Arbetsmarknadsåtgärder uppvisar ett överskott på 0,9 Mkr. Nämnden har inte kunnat utnyttja anslaget för offensiva insatser, främst på grund av svårigheter att matcha sökande med tillgängliga platser.

Kommundelsnämnden

Budgetöverskott 0,5 Mkr (0,4 %)

Administrationen lämnar ett överskott på 0,2 Mkr genom personalvakanser.

Förskolan lämnar ett överskott på 0,3 Mkr genom lägre vikariekostnad.

Övriga nämnder

Budgetunderskott -0,3 Mkr (-10,9 %)

Inom övriga nämnder redovisar den gemensamma överförmyndarnämnden ett underskott med 0,3 Mkr. Underskottet förklaras huvudsakligen av högre arvodeskostnader än budgeterat för gode män och förvaltare, beroende på ökat antal ärenden samt ökad andel huvudmän.

Intresseföretag

Budgetunderskott -5,7 Mkr

Medfinansiering till Citybanan medför en budgetpåverkan på -7,5 Mkr. Högre utdelning och borgensavgifter från kommunala bolag, samt lägre interna räntor gav 1,8 Mkr utöver budget.

Verksamhetskostnader, finansförvaltning

Budgetöverskott 16,2 Mkr

Försäljning av tomträtter medför budgetöverskott med 14,0 Mkr. Övriga poster som återsökning av moms samt övriga ersättningar bidrar till resultatet.

Finansiering

Budgetöverskott 6,5 Mkr

Skatter, generella statsbidrag och utjämning visar på ett överskott med 3,2 Mkr. Detta beror på ökad befolkning samt statsbidraget ”byggbonus” som kommunen fått genom mottagandet av nyanlända. Även LSS-utjämningsbidraget har ökat.

Både pensionsutbetalningar till dagens pensionärer och betalning av premier för individuell förvaltning samt pensionsavsättningar har ökat mer än vad som budgeterades. Avvikelsen uppgår till -5,7 Mkr.

De interna fördelningarna för personalomkostnaderna överstiger de verkliga arbetsgivaravgifterna med 2,5 Mkr.

Överskottet på räntenettet uppgår till 5,5 Mkr. Detta beror främst på låga räntor och senarelagda investeringar. En överskottsutbetalning från Kommuninvest bidrar med 1,7 Mkr.

De interna intäktsräntorna har varit lägre och medfört ett underskott på -1,9 Mkr.

Övriga poster som gett överskott är anslag för lönekostnadsökningar och oförutsett på 2,9 Mkr.

Investeringsredovisning (tkr)

Styrelse, nämnd, förvaltning	Inkomster	Utgifter	Netto	Budget	Budgetavvikelse
Kommunstyrelsen					
Stadskansliet	-606	63 641	63 035	97 367	34 332
Drätselkontoret	0	0	0	1 502	1 502
Tekniska kontoret	-3 224	28 815	25 591	70 317	44 726
Vatten och avlopp	0	49 892	49 892	69 426	19 534
Fjärrvärme	0	8 771	8 771	23 160	14 389
Stadsarkitektkontoret, mark	0	1 707	1 707	5 890	4 183
Fastighetsköp och försäljningar	-26 490	0	-26 490	0	26 490
Miljö- och byggnadsnämnden					
Stadsarkitektkontoret	0	100	100	300	200
Miljökontoret	0	78	78	100	22
Kultur- och fritidsnämnden	0	871	871	5 983	5 112
Vård- och omsorgsnämnden	0	2 234	2 234	6 272	4 038
Barn- och utbildningsnämnden	0	3 883	3 883	4 924	1 041
Social- och arbetsmarknadsnämnden	0	502	502	500	-2
Kommundelsnämnden	0	1 146	1 146	2 145	999
Kommunstyrelsens reserv	0	0	0	65 121	65 121
Summa styrelse och nämnder	-30 320	161 640	131 320	353 007	221 687
varav:					
Ursprunglig budget				127 390	
Ombudgeteringar från 2015				155 617	
Nya lån				70 000	

Större investeringsprojekt, överstigande 1 000 tkr	Projektid		Redovisningsår 2016		Hela projektet t o m 2016 och framåt				
	Nämnd, förvaltning, projekt	Startår	Planerat färdigt	Års- budget	Redov i år	Tot budg	Tot redov	Återst total budget	Progn av- vikelse
Kommunstyrelsen:									
Stadskansliet									
Renovering S:t Olovsskolan	2011	2017	38 114	39 682	87 963	89 531	-1 568	-3 000	
Nybygg förskola 4 avdelningar	2012	2016	5 905	6 790	36 200	37 086	-886		
Energieffekt. 5/ventilation, Ullvi	2015	2016	2 947	2 060	12 100	11 213	887		
Nyströmska gården	2016	2016	1 600	1 835	1 600	1 835	-235		
Badhus och hall, projektering	2016	2017	28 000	6 018	28 000	6 018	21 982		
Brogården, stödboende	2016	2017	4 200	3 714	4 200	3 714	486		
Omb Bååthska villan till bostäder	2016	2018	5 000	0	5 000	0	5 000		
Tekniska kontoret									
Hamnen	2013	2023	13 068	8 247	26 600	21 762	4 838	0	
Kraftvägen	2014	2016	300	986	1 300	2 023	-723		
Åtgärder utmed Köpingsån	2014	2018	1 769	1 327	4 300	3 894	406	0	
Cirkulationsplats Torgg/Tunadalsg	2016	2016	3 900	2 924	3 900	2 924	976		
Fjärrvärme									
Odensvivägen	2016	2016	1 600	1 509	1 600	1 509	91		
Badvägen med flera	2015	2016	2 400	2 321	2 400	2 351	49		
Vatten och avlopp									
Filteranläggning vattenverk	2010	2018	8 629	28 638	69 900	71 908	-2 008		
Norrmälarstrand	2010	2020	4 737	383	5 000	607	4 393		
Blåsmaskiner Norsa	2014	2016	148	116	3 400	3 368	32		
Ombyggnad flockning	2014	2016	227	549	1 300	1 622	-322		
Ombyggnad ventilation maskinhus	2015	2017	1 250	1 622	2 500	2 345	155	-135	
Utbyte elfördelning Norsa	2015	2016	91	309	1 200	1 418	-218		
Solhemsvägen	2015	2016	5 864	6 775	6 700	7 611	-911		
Uppgradering övervakningssystem	2016	2018	1 500	1 176	2 300	1 176	1 124	-50	
Införingar 2016	2016	2016	2 879	2 543	2 879	2 543	336		
Bergslagsvägen	2016	2016	2 600	2 457	2 600	2 457	143		
Nyckelbergsvägen med flera	2016	2017	1 300	1 278	6 500	1 278	5 222		
Stora Gatan – Karlsdalstorg	2016	2017	900	868	3 100	868	2 232		
Stadsarkitektkontoret, mark									
Hamnen, infrastruktur	2016	2016	1 000	967	1 000	967	33		
Hamnen, hyresbaserat	2016	2017	4 550	566	4 550	566	3 984		
Kultur- och fritidsnämnden									
Ställverk sportfältet	2015	2017	1 819	333	2 500	1 014	1 486	-1 100	
Bokbuss	2016	2017	1 800	0	1 800	0	1 800		

Kommentarer till större investeringsprojekt

Stadskansliet

Renovering av S:t Olovsskolan, etapp 2

Projektering och upphandling av entreprenör genomfördes under 2015 och renovering av annexbyggnaden har pågått under hela 2016. Efter några förseningar beräknas nu renoveringen vara helt genomförd och skolbyggnaden stå klar för inflyttning i februari/mars 2017.

Nybyggnation av förskolan Kompassen vid Parkrinken, Folkets Park

Förskolan Kompassen stod klar för inflyttning i juni 2016. Förskolan är byggd för fyra avdelningar och inrymmer verksamhet för upp till åttio förskolebarn.

Energieffektiviseringspaket nr 5 samt ventilation Ullvi

Energieffektiviseringspaket nr 5, innehållande åtgärder för att minska förbrukningen på Ullvigymnasiet, var tänkt att genomföras under 2014. Paketet blev förskjutet till 2015 då problem med ventilationen på skolan aktualiserades under året. Ventilationen har åtgärdats som ett första steg under 2015 och arbetet med de återstående energiåtgärderna i paketet är i slutfasen och kommer att avslutas under våren 2017.

Nyströmska gården

Iordningställande av Nyströmska gårdens boningshus till lägenhet för uthyrning är klar och lägenheten är uthyrd.

Nytt badhus och ny inomhushall

Projektering av byggnation av nytt badhus och ny inom-

hushall har pågått under hela 2016 och beräknas kunna slutföras under 2017.

Brogården (Åndesta 2:2)

Anpassning av Brogården till ett tryggt stödboende för utsatta vuxna i hemlöshet påbörjades under våren 2016. Inflyttning beräknas kunna ske under första kvartalet 2017.

Bååthska villan (Vanahem 1)

Kommunstyrelsen beslutad i april 2016 att låta genomföra en ombyggnation av Bååthska villan till fyra hyreslägenheter. Under hösten har projektering av ombyggnationen genomförts.

Tekniska kontoret

Hamnen

En förstudie av Köpings hamns status och behov av nybyggnationer har genomförts. Åtgärderna som föreslås utgår från att de planerade framtidsanpassningarna och farledsbyggnaderna i Södertälje och Mälaren kommer utföras så som planerat vilket då möjliggör större båtar och därmed ökade godsmängder i Mälarmhamnarna.

Kraftvägen

Projektet med att anlägga ny lokalgata och gång- och cykelväg vid de nya småhusen påbörjades under 2015. Asfaltering, liksom gångbanor och trafiksäkerhetsåtgärder utfördes 2016. Fördringen beror främst på att gatan måste anpassas för att några hus hade besvärliga grundläggningsförhållanden.

Åtgärder utmed Köpingsån

Vi har stort behov av att renovera stensättningar och träkonstruktioner utmed Köpingsån. Under 2016 renoverades stensättningen på den västra sidan mot Stora torget.

Cirkulationsplats Torggatan-Tunadalsgatan

I Köpings centrum står nu en cirkulationsplats färdig på Torggatan i korsningen med Tunadalsgatan och Glasgatan. Cirkulationsplatsen är en stor knutpunkt som har resulterat i en mer strukturerad trafik med reducerad hastighet vilket i kombination med bredare refuger ger möjlighet till trygga passager för oskyddade trafikanter. Projektet erhöll bidrag från Trafikverket för trafiksäkerhetshöjande åtgärder.

Fjärrvärme

Odensvivägen

Som ett led i arbetet med att minska vattenläckaget har äldre asbestkulvert vid Odensvivägen bytts ut.

Badvägen med flera

Förberedelser har utförts inför byggnation av nya badhuset. Ledningar har flyttats och ett flertal kammare har slopats.

Vatten och avlopp

Filteranläggning vattenverk

Projektet startades för att rena dricksvattnet från mangan och uran samt ge en ytterligare säkerhet för virus och parasiter en så kallad mikrobiologisk barriär. Vattenverksprojektet innefattar dessutom många olika entreprenader, bland annat byte av inkommande elkraft, reservkraftverk och ombyggnader i befintligt verk.

Normälarstrand

Arbetet med att följa VA-planens intentioner har påbörjats. Verksamhetsområdesbeslut samt ny anläggningstaxa är taget i kommunfullmäktige.

Blåsmaskiner Norså

Inköpet av nya blåsmaskiner skapar bättre förutsättning för att minska energianvändningen samt säkrar upp reningen för det biologiska steget.

Ombyggnad flockning

För att få bort små partiklar av lera och smuts i vattnet till-sätts flockningsmedel. Det gör att smutsen klumpar ihop sig. Optimering av flockningssteget har genomförts. Åtgärden förväntas minska energiförbrukningen med 120 000 kWh/år.

Ombyggnad ventilation maskinhus

Ny ventilation till maskinhus och kulvert har åtgärdats. Avvikelsen beror till stor del på att det var svårt att förutse takgenomföringarna.

Utbyte av elfördelning Norså

Utbyte av högspänningsdel och lågspänningsfördelningen på Norså. Elsäkerhetsbesiktning gjordes 2009. Anledningen till projektet är brister i arbetsmiljö samt att inga reservdelar fanns att få tag i. Avvikelsen beror på högre kostnader för elinstallation och konsultstöd blev högre än beräknat.

Solhemsvägen, Munktorp

Rasbenägen mark samt ovanligt djup schakt och oförutsett berg gjorde att projektet fördröjades.

Uppgradering övervakningssystem

Övervakningssystem till vattenverk, avloppsverk och tillhörande anläggningar uppgraderas till ett system som är bättre anpassat för verksamheten.

Infodringar av ledningar

Infodringarna utfördes av entreprenör och har gått enligt kalkyl. Det kvarstår mindre insatser under 2017 som kommer att utföras av Tekniska kontorets personal.

Nyckelbergsvägen, Väktarstigen och Nyckelstigen, Köping

Första delen av projektet, Väktarstigen och Nyckelstigen gjordes under 2016. Under 2017 fortsätter ledningsrenoveringarna på Nyckelbergsvägen.

Stora Gatan - Karlsdals Torg, Köping

Projektet förväntas slutföras under 2017.

Stadsarkitektkontoret

Hamnen, infrastruktur

Ytan där Mälargården tidigare har stått har under året iordningställt till lagringsyta. Även en mindre yta där Mälarhusets återvinningsstation tidigare har stått har iordningställt till lagringsyta.

Hamnen, hyresbaserat

Mälarhuset har tagit kostnaden för byte av port och renovering av lossningskontor. Efter önskemål från Mälarhuset har beslut tagits om att inte flytta magasin 13. Vidare har ytterligare planering för åtgärder i oljehamnen försenats. I hamnprojektet har diskuterats att Magasin 9 ska bytas ut och därför har endast begränsade åtgärder genomförts.

Kultur- och fritid

Ställverket på sportfältet

Arbetet med ombyggnad av ställverket påbörjades under 2015 och kommer preliminärt att avslutas 2017. Den beräknade kostnaden bedöms öka med 1,1 Mkr, detta beror på oförutsedda tilläggsarbeten som tillkommit under projekteringstiden.

Bokbuss

En ny bokbuss med beräknad leverans 2016 har skjutits upp på grund av förseningar hos leverantören.

Finansiell analys

Köpings kommun redovisar 2016 ett resultat på 9 Mkr. Resultatet motsvarar 0,6 procent av skatteintäkterna. Det är något högre än kommunens långsiktiga mål på 0,5 procent och är 3 Mkr bättre än budgeterat resultat. Till resultatet bidrog försäljning av tomträtter med 14 Mkr. Årets investeringar slutade på 162 Mkr; en minskning med 12 Mkr jämfört med 2015. Under året ökade lånen från 170 Mkr till 310 Mkr.

Modell för finansiell analys

Fyra perspektiv

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning används en analysmodell som utgår från fyra viktiga finansiella perspektiv: det ekonomiska resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. Målsättningen är att utifrån dessa perspektiv identifiera eventuella finansiella möjligheter och problem och därigenom belysa huruvida kommunen har en god ekonomisk hushållning enligt kommunallagen. För att göra analysen mer informativ så redovisas även en jämförelse med 20 likartade kommuner för vissa av måtten. Dessa har vi kallat för jämförelsegruppen.

I slutet av avsnittet finns en sammanfattande bedömning av de fyra perspektiven.

Fyra perspektiv vid finansiell bedömning

Det ekonomiska resultatet

I det första perspektivet klargörs årets resultat och dess orsaker. En eventuell obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna eller att en rörelseriktning mot obalans sker, är en varningssignal. Här analyseras också investeringar och deras utveckling.

Kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap

Det andra perspektivet redogör för den långsiktiga betalningsberedskapen. Här redovisas vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt. Ju starkare kapacitet, desto mindre känslig är kommunen inför de alltid återkommande lågkonjunkturerna.

Risikförhållande

Med det tredje perspektivet avses hur kommunen är exponerad finansiellt. En gott ekonomiskt läge innefattar att kommunen i kort- och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här diskuteras också borgensåtagande och kommunens samlade pensionsskuld.

Kontroll

I det fjärde perspektivet analyseras hur upprättade ekonomiska målsättningar och planer följs. En god följsamhet mot budget ger bra förutsättningar för att kunna uppnå god hushållning.

Resultat

Årets resultat

Det ekonomiska resultatet är positivt och blev 9,3 Mkr 2016.

I likhet med tidigare år ingår jämförelsestörande poster av engångskaraktär. Det är viktigt att eliminera sådana poster för att få fram det underliggande löpande driftresultatet. För 2016 påverkar de jämförelsestörande posterna årets resultat med 14,0 Mkr genom försäljning av tomträtter.

I jämförelse med tidigare år har de två senaste åren uppvisat negativt resultat när de jämförelsestörande posterna räknas bort. För tidigare år påverkade återbetalda sjukförsäkringspremier från AFA resultatet, men dessa har upphört 2016. Den förändrade räntan för kommunens pensionsförpliktelser har också inneburit ökade räntekostnaderna för vissa år exempelvis 2013. För 2015 fick kommunen en utdelning på 32,3 Mkr från Mälarenergi Elnät.

Vid en jämförelse över de senaste 5 åren så visar resultatet exklusive jämförelsestörande poster på en vikande trend och årets resultat är det sämsta under perioden.

Analys av årets resultat

Årets resultat 1	2012	2013	2014	2015	2016
Årets resultat, Mkr	44,7	28,0	7,3	41,2	9,3
Jämförelsestörande engångsposter, Mkr	-25,2	-16,2	0,0	-43,8	-14,0
Årets resultat exkl jämförelsestörande poster, Mkr	19,5	11,8	7,3	-2,6	-4,7
Årets resultat i relation till skatteintäkter och utjämning, %	3,7	2,2	0,6	3,0	0,6
Årets resultat exkl jämförelsestörande poster i relation till skatteintäkter och utjämning, %	1,6	0,9	0,6	-0,2	-0,3

Varje kommun ska enligt kommunallagen göra en uttolkning av vad god ekonomisk hushållning betyder för kommunen. Denna uttolkning uttrycks genom de finansiella målen som ska ha ett långsiktigt perspektiv. Måttet årets resultat i relation till skatteintäkter och utjämning används som finansiellt mål och är 0,5 procent. Ett resultat mellan 2 och 3 procent betraktas generellt som god ekonomisk hushållning, eftersom ett sådant resultat ger utrymme för att över en längre tid skattefinansiera större delen av en normal investeringsvolym i en kommun. Att Köping har ett förhållandevis lågt satt mål beror delvis på den regelbundna årliga avkastningen på förlagslån från Mälarenergi Elnät AB som motsvarar 0,6 procent.

Sätts årets resultat i relation till skatteintäkter och utjämning blir måttet 0,6 procent. Under den senaste femårsperioden har måttet i genomsnitt varit 2,0 procent. Om de jämförelsestörande posterna elimineras blir måttet över 5 år 0,5 procent.

Jämförelsegruppen har haft samma genomsnittliga resultat inklusive jämförelsestörande poster som Köping på 2,2 procent för åren 2011 till 2015.

Kostnads- och skatteintäktsutveckling

En grundläggande förutsättning för en god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader. Ett sätt att belysa detta förhållande är att analysera hur stor andel av skatteintäkter och generella statsbidrag som tas in anspråk av olika typer av återkommande löpande kostnader. Detta mått benämns nettokostnadsandel.

Redovisas en nettokostnadsandel under 100 procent har kommunen en positiv balans mellan kostnader och intäkter. Generellt brukar en nettokostnadsandel på 97–98 procent betraktas som god ekonomisk hushållning eftersom då klarar de flesta kommuner av att över en längre tidsperiod finansiera sina reinvesteringar och nödvändiga nyinvesteringar.

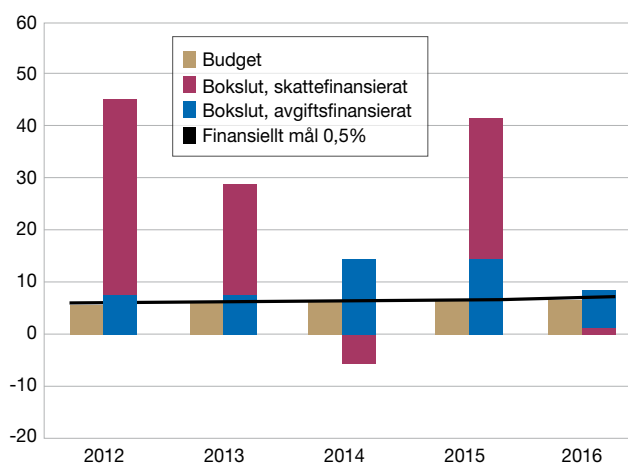
Kostnads- och skatteutveckling, %	2012	2013	2014	2015	2016
Verksamhetens nettokostnader	85,7	87,7	89,7	89,7	89,7
Pensioner	6,6	6,1	6,5	6,3	6,4
Avskrivningar	4,4	4,0	4,0	4,1	4,0
Nettokostnadsandel	96,7	97,8	100,2	100,1	100,1
Finansnetto	-0,4	-0,1	-0,7	-3,0	-0,8
Nettokostandel inkl finansnetto	96,3	97,7	99,5	97,1	99,3
Jämförelsestörande poster, netto	2,1	1,3	0,0	3,2	1,0
Nettokostnadsandel utan jämförelsestörande poster	98,4	99,0	99,5	100,3	100,3
Årlig förändring nettokostnader	1,2	4,8	5,7	4,1	5,2
Årlig förändring skatteintäkter och utjämning	3,2	3,6	3,2	4,3	5,1

Nettokostnadsandelen för 2016 är oförändrad jämfört med 2015. Nettokostnadsandelen för jämförelsegruppen har under åren 2011 till 2015 legat på 98,1 procent jämfört med 98,7 procent för Köping. Om finansnettot räknas in förbättras nettokostnadsandelen. En positiv påverkan på nyckeltalet har den årliga förlagslåneräntan från Mälarenergi Elnät AB, vilket motsvarar cirka 0,6 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag. Under femårsperioden har nettokostnadsandelen inklusive finansnetto legat på 98,0 procent. Vid en jämförelse mellan åren där de jämförelsestörande posterna beaktas är det andra gången som kommunens nettokostnadsandel inklusive finansnetto ligger över 100 procent.

Under året har kostnaderna ökat med 5,2 procent medan skatter och generella statsbidrag har ökat med 5,1 procent. Under den redovisade perioden har den genomsnittliga ökningen för skatteintäkterna varit 3,9 procent samtidigt som nettokostnaderna ökat med 4,2 procent.

Resultat jämfört med resultatmål

För 2016 är resultatet 2,8 Mkr bättre än resultatet i kommunfullmäktiges fastställda budget. Inom de skattefinansierade verksamheterna har fyra nämnder av åtta klarat att hålla sin budget, tillsammans gör de ett underskott på -22,5 Mkr. De avgiftsfinansierade verksamheterna uppvisar ett resultat på 8,4 Mkr.

Investeringar

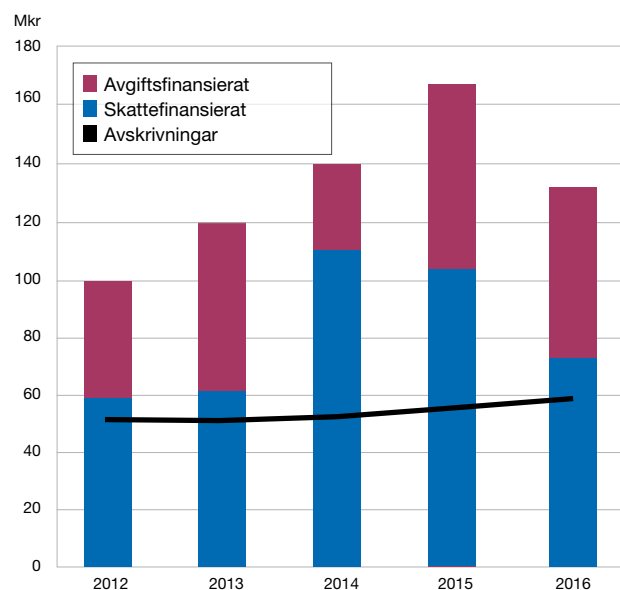
Kommunen har legat på en nettoinvesteringarvolym under perioden 2012-2016 på i genomsnitt 131,7 Mkr. Föregående femårsperiod låg investeringsnivån i genomsnitt på 77,7 Mkr. En hög investeringsnivå innebär ökade krav på högre resultatnivåer för att behålla en stabil ekonomisk utveckling. 2016 redovisades investeringsinkomster för tomträtter på 26,5 Mkr. Om dessa inkomster frånräknas skulle investering-

arna uppgå till 157,8 Mkr jämfört med 167,7 Mkr 2015.

Nedanstående bild visar på hur investeringarna fördelar sig på skattefinansierad verksamhet och avgiftsfinansierad verksamhet samt avskrivningar. Av de totala investeringarna 2016 satsades 55 procent i skattefinansierad verksamhet. Förskola och skola stod för 55 procent av dessa investeringar. Sett över femårsperioden står den skattefinansierade verksamheten för 64 procent av gjorda investeringar.

Avskrivningarna i förhållande till nettoinvesteringarna visar i vilken grad kommunen reinvesterar i förhållande till hur anläggningstillgångarna minskar i värde genom de årliga avskrivningarna. Den del som överstiger avskrivningarna kan då betraktas som nyinvesteringar.

Nettoinvesteringar (stapel) avskrivningar (linje)

Investeringsutveckling, %

	2012	2013	2014	2015	2016
Nettoinvesteringar i relation till skatteintäkter och utjämning	8,2	9,4	10,7	12,3	9,2

I förhållande till skatteintäkterna inklusive utjämning investerade kommunen för 9,2 procent under 2016. I jämförelse med 2015 måste tomträttsförsäljningen beaktas. Jämförelsegruppen investerade under perioden 2011-2015 för 7,4 procent av skatteintäkterna och Köping 9,8 procent. I jämförelser måste hänsyn tas till att i Köping bedrivs all avgiftsfinansierad verksamhet i förvaltningsform och inte i bolag, vilket är vanligt förekommande särskilt för fjärrvärme.

Egenfinansieringsgrad

Egenfinansieringsgraden visar i vilken utsträckning kommunen finansierar investeringar med under året tillförda medel via avskrivningar och årets resultat. En egenfinansieringsgrad på 100 procent innebär att kommunen kan finansiera investeringarna utan att låna eller att minska den befintliga likviditeten. En hög egenfinansieringsgrad innebär också att det finansiella handlingsutrymmet kan bibehållas inför framtiden.

Investeringar	2012	2013	2014	2015	2016
Investeringarvolym, Mkr	104,7	121,6	144,5	174,1	161,6
Investeringsinkomst, Mkr	4,2	2,1	5,2	6,4	30,3
Årets nettoinvesteringar	100,5	119,5	139,3	167,7	131,3
Egenfinansieringsgrad %	95,2	66,1	42,8	57,5	51,2
Investeringarna jmf med verksamhetens bruttokostnad, %	6,0	7,1	7,9	9,1	6,6

Årets investeringar har finansierats både genom upplåning samt årets resultat. Egenfinansieringsgraden 2016 var den näst lägsta under perioden. 2014 hade det lägsta värdet och det berodde på att resultatet var det lägsta under perioden.

I förhållande till kommunens bruttokostnader uppgick investeringarna till 6,6 procent. Genomsnittet för perioden var 7,3 procent.

Avstämning mot balanskravet

Det lagstadgade balanskravet för årets resultat i en kommun innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna, det vill säga resultatet ska vara minst noll. Eventuellt negativt resultat ska regleras inom de kommande tre åren. Det finns en möjlighet att under vissa betingelser reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. Kommunen har uppfyllt balanskravet varje år sedan lagen infördes 2000 och har därför inte något balanskravsunderskott.

Balanskravet, Mkr	2012	2013	2014	2015	2016
Årets resultat	44,7	28,0	7,3	41,2	9,3
avgår realisationsvinster	-2,5	-0,2	-0,2	-0,6	-14,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	42,2	27,8	7,1	40,6	-4,7
medel till resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Balanskravsresultat	42,2	27,8	7,1	40,6	-4,7
synnerliga skäl	0,0	7,7	7,4	0,0	7,5
Justerat balanskravsresultat	42,2	35,5	14,5	40,6	2,8

När årets resultat justerats med realisationsvinster för fastighetsförsäljningar med mera blir årets resultat efter balanskravsjusteringar -4,7 Mkr. Enligt den kommunala redovisningslagen kan hänvisning ske till så kallade synnerliga skäl för att inte reglera balanskravsunderskott. Kommunfullmäktige beslutade 2011-03-28 § 18 att avsätta 33 Mkr för bidrag till medfinansiering av statliga infrastrukturella investeringar. Under året har 7,5 Mkr utbetalats till detta ändamål. Med hänvisning till synnerliga skäl bedöms balanskravsresultatet ha uppnåtts.

Kapacitet Kommunalskatt

En viktig faktor för kapaciteten är potentialen att kunna höja skattesatsen. Kommunens utdebitering uppgår år 2016 till 22:16 kronor per skattekrona. Medelutdebiteringen för länet 2016 var 22:08 kronor. För jämförelsegruppen var utdebiteringen 21:99 kronor. Den genomsnittliga skattesatsen för alla kommuner i landet har ökat med fyra öre mellan 2015 och 2016.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av tillgångarna som har finansierats med eget kapital. De faktorer som påverkar soliditeten är årets resultat och hur tillgångar och skulder förändrats. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsättning har kommunen. När man tittar på soliditetsmättet är det den långsiktiga trenden som är mer intressant än enskilda år. Ett annat soliditetsmått som blir allt vanligare är att inkludera kommunens pensionsförpliktelser som är äldre än 1998 och ligger utanför balansräkningen.

Soliditet, %	2012	2013	2014	2015	2016
Förändring eget kapital	6,6	3,9	1,0	5,5	1,2
Förändrade tillgångar	7,1	1,3	5,3	13,1	17,7
Soliditet enl balansräkning	57,0	58,5	56,1	52,3	45,0
Soliditet inkl pensionsförpliktelser	4,6	3,8	6,4	9,9	10,1

Trenden att soliditeten enligt balansräkningen sjunker har förstärkts under året. Tillgångarna har ökat genom de stora investeringarna de två senaste åren, men då finansieringen skett genom upptagning av nya lån har även skuldsidan ökat.

Räknas pensionskulden in i soliditetsmättet blir trenden en annan. Det beror på att pensionsförpliktelserna sjunker succesivt genom utbetalningar. För åren 2015 och 2016 har ca 22 Mkr utbetalats. Jämförelsegruppens soliditetsmått inklusive pensionsförpliktelser var 7,8 procent för 2015.

Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgraden visar hur mycket av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital och är soliditetens motsats. Låga värden ger en indikation om god finansiell styrka och ökar möjligheten till att eventuellt ta lån om situationen så kräver.

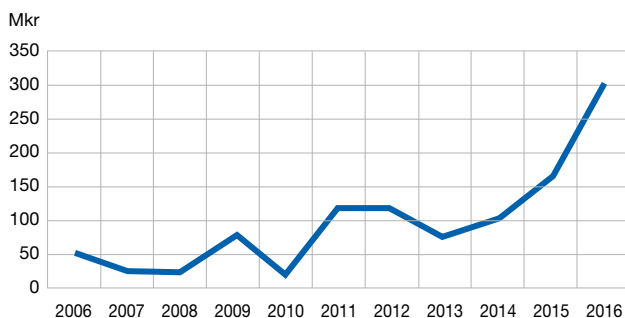
Skulder, %	2012	2013	2014	2015	2016
Total skuldsättningsgrad	43,0	41,5	43,9	47,7	55,0
- varav avsättningsgrad	6,8	7,6	7,7	7,0	6,3
- varav långfristiga skulder	11,5	8,4	10,3	13,9	19,6
- varav kortfristiga skulder	24,7	25,5	25,9	26,8	29,1

Skuldsättningsgraden har ökat till 55,0 procent jämfört med 47,7 procent föregående år. Av de 47,7 procenten utgör 19,6 procentenheter långfristiga skulder och det är de skulderna som står för den största ökningen både i reella och relativa tal. I relativa tal har avsättningsgraden till pensioner minskat och de kortfristiga skulderna ökat.

Långfristiga skulder

Kommunens låneskuld ökade med 140,0 Mkr från 170,0 Mkr till 310,0 Mkr. Av skuldökningen beror 48,3 Mkr på förvärvet av aktier för Arboga Energi. Kommunens långfristiga skuld per invånare var 8 369 kronor för år 2015. Köping hade 2015 mindre än hälften så stora långfristiga skulder som jämförelsegruppen. Trenden är att Köpings låneskuld ökar fortare än övriga kommuner.

Låneskuld 2006 – 2016

Utöver lån omfattar långfristiga skulder periodiserade intäkter i form av investeringsbidrag och anslutningsavgifter. Dessa uppgår till 45,3 Mkr. Enligt rekommendation ska sådana inkomster bokföras som en skuld och skrivs av i samma takt som livslängden på de olika investeringsobjekten. De bakomliggande investeringarna är redovisade som anläggningstillgångar.

Kostnader och intäkter – jämförelse med 20 likartade kommuner

Kronor per invånare	2015 Köping	2015 Jämförelse- grupp	2015 Differens
Verksamhetens intäkter	19 079	12 970	6 109
Verksamhetens kostnader	-70 268	-64 040	-6 228
Avskrivningar	-2 164	-2 085	-79
Verksamhetens nettokostn	-53 353	-53 155	-198
Skatteintäkter	40 945	40 958	-13
Generella statsbidrag & utjämning	12 416	12 373	43
Finansnetto	1 605	254	1 351
Resultat före extraordinära poster	1 613	430	1 183
Extraordinära poster	0	0	0
Årets resultat	1 613	430	1 183

Vid en jämförelse av hela resultaträkningen med jämförelsekommunerna kan det konstateras att Köping har högre omslutning för både verksamhetens intäkter och kostnader. Detta beror till största delen på att Köping har större andel affärsdrivande verksamhet i förvaltningsform. Verksamhetens nettokostnader är högre än jämförelsekommunerna, trots att skatteintäkter och generella statsbidrag är i stort sett lika.

Finansnettot är bättre genom avkastningen på förlagslån samt förhållandevis låg lånevolymer.

2015 var årets resultat betydligt bättre än jämförelsekommunerna, detta beroende på en utdelning från Mälarenergi på 32,3 Mkr. Frånräknas denna engångsintäkt skulle resultatet vara lägre än jämförelsekommunernas medelvärde per innevånare.

Risk

Betalningsberedskap på kort sikt

Kassalikviditet är ett mått på betalningsförmågan på kort sikt. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts.

Likviditeten ur ett riskperspektiv	2012	2013	2014	2015	2016
Kassalikviditet, %	85,9	65,3	55,8	60,1	72,7
Likviditetsdagar	15	10	7	12	4

Kassalikviditeten har ökat från 60,1 procent till 72,7 procent under 2016. Av de likvida medlen bidrar de kommunala bolagen som ingår i koncernkontot med 86,8 procent och 48,4 procent 2015. Ökningen 2016 beror alltså på att bolagens likviditet förstärkts medan kommunens likviditet försämrats. Trenden med försämrad likviditet har funnits under hela perioden och beror på den ökade investeringsvolymen. Jämförelsegruppens likviditetsmått var 114 procent för 2015. Vid årets slut låg betalningsberedskapen beräknat på kommunens del av koncernkontot på 4 likviditetsdagar, vilket innebär att kommunen skulle kunna fullgöra sina löpande utbetalningar i 4 dagar, även om inte några inbetalningar skulle komma in.

Att enbart studera en kommuns likviditet är inte tillfredsställande, utan även skuldsidan måste analyseras. Förbättras likviditeten, samtidigt som skuldsättningen sjunker har kommunen förbättrat sin finansiella handlingskraft både på kort och på lång sikt.

Finansiella nettotillgångar

I måttet finansiella nettotillgångar ingår alla finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som kommunen beräk-

nas omsätta på 10-20 års sikt, nämligen finansiella anläggningstillgångar, exklusive aktier i kommunens koncernbolag, omsättningstillgångar, samt kort- och långfristiga skulder. Måttet är informativt, eftersom det speglar den finansiella handlingsberedskap som ligger mellan de kortsiktiga likviditetsmåten och det långsiktiga soliditetsmåttet. Det viktiga här är att studera trenden. Det är inte ovanligt att måttet är negativt bland kommunerna.

Nettotillgångar, Mkr	2012	2013	2014	2015	2016
Finansiella nettotillgångar	-24,4	-62,8	-137,3	-205,0	-325,9

De finansiella nettotillgångarna försvagades under 2016 med 120,9 Mkr. De uppgick till -325,9 Mkr vid årets slut, vilket innebär att kommunens skulder översteg kommunens likvida medel och fordringar.

Måttet visar hur de allt större investeringarna de senaste åren inte kunnat finansieras genom årets resultat och avskrivningar utan istället ökat på låneskulden och minskat likviditeten sett över hela perioden.

Låneräntor

Ur ett riskperspektiv är det viktigt att redovisa och beskriva eventuella ränte- och valutarisker. Ränterisker beror främst på löptids- och räntebindningsstrukturen. En stor andel lån med rörlig ränta medför att en risk för ökade räntekostnader finns, men också en möjlighet till låga kostnader.

Kommunens har sex lån på sammanlagt 310 Mkr varav två med rörlig ränta och fyra med fast ränta. Lånen med rörlig ränta uppgår till 120 Mkr. Snitträntan var för samtliga lån 0,32 procent. Den genomsnittliga kapitalbindningen är 1,86 år och den genomsnittliga räntebindningen är 1,47 år.

Borgensåtaganden

De flesta kommuner går i borgen för de kommunägda bolagens lån. Även vissa andra borgensåtaganden kan förekomma. Detta innebär att kommuninvånarna har iklätt sig en förpliktelse gentemot långivarna, det vill säga banker och övriga kreditinstitut.

Borgensåtagande, Mkr	2012	2013	2014	2015	2016
Kommunägda bolag	681,9	726,4	715,2	801,0	1 103,6
Övriga	33,1	4,0	6,8	8,5	9,2
Totalt	715,0	730,4	722,0	809,5	1 112,8

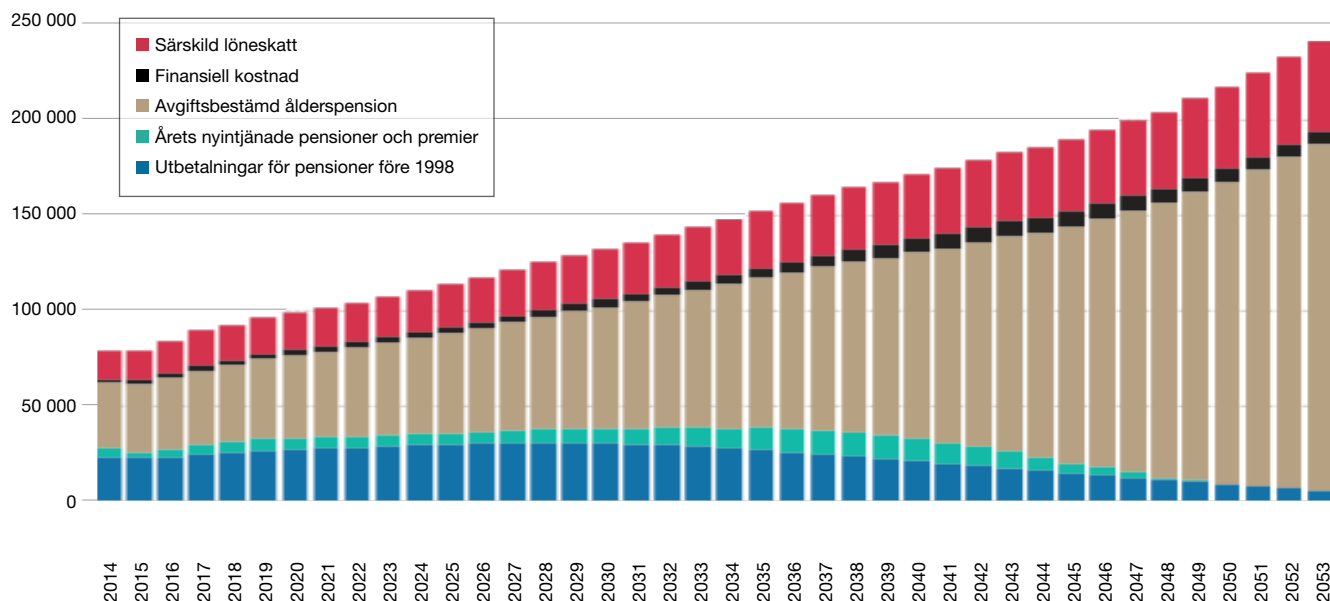
Förändringen mellan åren för kommunägda bolag beror till största delen på förvärvet av Arboga Energi som ombildades under året till Västra Mälardalens Energi och Miljö AB. Borgensåtagandet till företaget uppgår till 314,8 Mkr. Det kommunala bostadsföretaget KBAB med dess dotterbolag står för 65 procent av de totala borgensåtagandena. Borgensåtaganden har i övrigt minskat genom amorteringar. Utöver borgen för lån tecknar kommunen även borgen för pensionsåtagande för KBAB. De övriga borgensåtagandena har ökat med 0,7 Mkr genom ny borgen till Köpings Golfklubb på 1,0 Mkr, i övrigt har åtagandena minskat genom amorteringar. Under 2016 har inget infriande av borgen skett. Köping hade 2015 borgenståtagande på 31 675 kr per innevånare. Jämförelsegruppen hade för samma period 32 630 kronor per innevånare.

Pensionsåtagande

Pensionsåtagandet är den beräknade framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare. Den bygger på en genomsnittslivslängd för dessa på cirka 80 år. Nedanstående diagram visar en långtidsprognos för kommunens pensionskostnader över 40 år.

Framtida pensionskostnad Köpings kommun

Tkr i löpande priser

Pensionsåtagande inkl löneskatt, Mkr	2012	2013	2014	2015	2016
Individuella delen	39,6	41,6	44,8	48,2	51,1
Pensionsavsättning	77,2	86,7	92,1	94,9	100,9
Pensioner äldre än 1998	668,9	706,8	675,6	652,7	630,9
Totalt	785,7	835,1	812,5	795,8	782,9

Den avgiftsbestämda ålderspensionen, den så kallade individuella delen, disponeras av den anställda för eget val av förvaltare och kostnaden bokförs löpande.

Under pensionsavsättningar på balansräkningen redovisas, årets nyintjänade pension (efterlevandepension, förmånsbestämd ålderspension över taket, och särskild avtalspension efter överenskommelse). Dessa räknas upp över tiden utifrån basbeloppsförändringar.

Ansvarförbindelse för pensioner äldre än 1998 räknas årligen upp enligt fastställt index och reduceras med årets utbetalningar till pensionstagarna. Dessa pensioner kommer att vara utbetalda inom 40-50 år. Kostnaden för betalning av ansvarförbindelsen bokförs löpande och belastar årligen resultatet. Den finansiella kostnaden som redovisas i diagrammet ovan består av ränte- och basbeloppsuppräknningar av pensionerna. För 2016 uppgick dessa till 1,1 Mkr.

Ansvarförbindelsen har minskat med 21,8 Mkr jämfört med 2015, främst genom utbetalningarna till pensionstagarna.

Kommunens totala pensionsskuld uppgick till 782,9 Mkr. Av skulden redovisas 507,7 Mkr och där tillhörande 123,2 Mkr i löneskatt som ansvarförbindelse inom linjen.

Det innebär att 81,0 procent av pensionsskulden inte finns upptagen i kommunens balansräkning. Från kommunens pensionsadministratör utbetalas månatligen cirka 1 400 pensioner.

I policyn för kapitalförvaltning av pensionsmedel anges att de delar av pensionsmedlen som inte överlämnats till de anställda för individuell förvaltning, ska förvaltas i sin helhet som återlån till Köpings kommun. Återlån innebär att eventuella likviditetsöverskott i första hand skall användas till att reglera kommunens lång- och kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut. Kommunen har inte någon personal anställd på särskilt visstidsförordnande eller någon anställd med pensionsavtal.

Redogörelse enl rådet för kommunal redovisning

rekommendation nr 7.1	2012	2013	2014	2015	2016
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	-77,2	-86,7	-92,1	-94,9	-100,9
Ansvarförbindelser	-668,9	-706,8	-675,6	-652,7	-630,9
Finansiella placeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totala förpliktelser	-746,1	-793,5	-767,7	-747,6	-731,8
Återlånade medel	746,1	793,5	767,7	747,6	731,8

Kontroll

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

En viktig förutsättning för att uppnå god ekonomi är att kommunens nämnder klarar av att bedriva verksamheten inom tilldelade budgetanslag, det vill säga att det finns en budgetföljsamhet i kommunen. Kommunstyrelsen och nämnderna följer den ekonomiska utvecklingen genom att presentera uppföljningsprognoser till styrelsen enligt fastslagen tidplan och till kommunfullmäktige två gånger under löpande år.

Om budgetföljsamheten är dålig måste reserver finnas både i årsresultat och i likviditet. Budgetavvikelsen bör teoretiskt ligga så nära noll som möjligt. Av nedanstående tabell framgår det att budgetföljsamheten har varierat inom nämnderna de senaste fem åren. Prognosen per den sista augusti 2016 visade en budgetavvikelse för nämnderna på -19,2 Mkr, vilket ger en differens mot slutresultatet med 5,1 Mkr.

För de skattefinansierade verksamheterna var budgetföljsamheten god under åren 2012 och 2013, för åren 2014 till 2016 har den försämrats. Detta återspeglar sig också i att verksamhetens nettokostnaders andel av skatteintäkterna stigit dessa år.

En viktig förutsättning för kontroll över kommunens ekonomi är förmågan att göra realistiska prognoser över resultatet. Syftet med prognoserna är att identifiera och åtgärda avvikelser i tid. En god prognossäkerhet innebär att kommunen har goda förutsättningar att anpassa sig efter förändrade förutsättningar under året. En prognosavvikelse under en procent av kostnadsomslutningen anses vara en god prognossäkerhet, vilket styrelsen och nämnderna uppnått då den totalt blev 0,2 procent. I denna kommundel döjs både positiva och negativa avvikelser som sammantaget ger en till synes god prognossäkerhet.

Styrelse/nämnder Mkr	2012		2013		2014		2015		2016	
	Prognos i aug	Bokslut	Prognos i aug	Bokslut	Prognos i aug	Bokslut	Prognos i aug	Bokslut	Prognos i aug	Bokslut
Kommunstyrelsen, skattefinansierad	-2,1	-4,0	-7,4	-2,8	-3,1	-1,0	-5,8	-0,7	-5,1	-1,4
Miljö- och byggnadsnämnden	0,8	1,1	0,6	1,1	0,6	0,9	0,4	0,8	0,3	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	-0,4	0,0	-0,3	0,1	-0,7	-0,5	-0,3	0,1	0,0	0,5
Vård- och omsorgsnämnden	-0,9	3,6	1,9	-4,8	-6,7	-8,4	-7,5	-8,5	-8,6	-13,8
Barn- och utbildningsnämnden	-0,7	1,3	1,2	4,8	0,0	0,4	0,0	-1,7	0,0	0,3
Social- och arbetsmarknadsnämnden	-2,5	-1,7	-1,1	0,3	-3,4	-3,2	-7,3	-9,5	-10,7	-8,3
Kommundelsnämnden	1,1	1,5	0,3	0,7	-1,9	-0,5	-0,4	-0,2	0,0	0,5
Övriga nämnder	-0,3	-0,3	-0,3	-0,2	0,0	0,3	0,0	-0,1	-0,5	-0,3
Summa skattefinansierad	-5,0	1,5	-5,1	-0,8	-15,2	-12,0	-20,9	-19,8	-24,6	-22,5
Kommunstyrelsen, avgiftsfinansierad	9,0	7,7	2,3	7,6	11,1	13,4	9,2	13,0	5,4	8,4
Summa med avgiftsfinansierad	4,0	9,2	-2,8	6,8	-4,1	1,4	-11,7	-6,8	-19,2	-14,1

Sammanfattande kommentarer

Med utgångspunkt från avsnittet ”Ekonomisk analys” redovisas en sammanfattning av styrkor och svagheter i kommunens ekonomi. Bedömningen illustreras med färgsymbolor, där grönt står för en stark ställning, rött för en svag ställning, och gult för ett mellangott läge. Till detta används plus respektive minustecken för att ytterligare förtydliga ställningen.

Resultat ! --

Åren 2012 till 2016 har präglats av att resultatet påverkats av poster som inte tillhör den egentliga verksamheten. Resultatnivån har också varierat kraftigt och 2016 tillhör de åren med lägre resultat. I år har de jämförelsestörande posterna bestått av tomträttsförsäljning på 14 Mkr. Tidigare år har återbetalning av sjukförsäkringspremier och en utdelning från Mälarenergi påverkat resultatet. Om sådana jämförelsestörande poster frånräknas så är tendensen tydlig mot att resultatnivån blir allt lägre. Jämför man nettokostnadsandelen av skatter och statsbidrag utan jämförelsestörande poster, är tendensen densamma. För både 2015 och 2016 hade det blivit ett minusresultat utan dessa engångsposter, och nettokostnadsandelen av skatter och statsbidrag passerade 100 procent 2015. Kommunen har ett förhållandevis starkt finansnetto, inräknas finansnettot förbättras nettokostnadsandelen. Trots det förhållandevis svaga resultatet har kommunen klarat sitt resultatmål och även balanskravsresultatet.

Investeringsvolymen har under de senaste åren ökat. För 2016 gör osedvanligt höga investeringsinkomster genom tomträttsförsäljningen att nettoinvesteringarna sjunkit något. Försäljningen har gjort att egenfinansieringsgraden förbättrades 2016 men tendensen över femårsperioden är att egenfinansieringsgraden sjunker. 2012 låg den på 95,2 procent jämfört med 51,2 procent 2016.

Kapacitet ! -

Kommunens skattesats ligger relativt högt, vilket gör att möjligheten att stärka den finansiella kapaciteten via höjd skatt därför kan vara begränsad. Soliditeten inklusive pensionsförpliktelser har förbättrats något de senaste åren framförallt beroende på att pensionsförpliktelserna sjunkit. Soliditeten enligt balansräkningen och skuldsättningsgraden uppvisar dock sämre värden beroende på att de långfristiga skulderna ökar genom den höga investeringsnivån. Kommunens långfristiga skuld har ökat men är fortfarande förhållandevis låg i jämförelse med andra kommuner. Trenden är att Köpings låneskuld ökar snabbare än de jämförbara kommunerna.

Risk ! -

Kassalikviditeten har ökat något under året, och beror på att bolagens likviditet förstärkts medan kommunens likviditet försämrats. Trenden med försämrad likviditet hos kommunen har funnits under hela perioden och beror på den ökade investeringsvolymen. Detta innebär att den finansiella beredskapen på kort sikt försämrats.

Även på medellång sikt har den finansiella handlingsberedskapen försämrats under perioden. Skillnaden mellan kommunens totala skulder i förhållande till likvida medel och fordringar har fortsatt att öka under året.

Räntenivån har fortsatt vara historiskt låg, snitträntan var 0,32 procent på kommunens lån. Om det skulle ske en ränteförändring med 1 procent skulle det innebära 1,1 Mkr i ökade kostnader. De långfristiga skulderna är fortfarande jämförelsevis låga men med tanke på att skuldsättningsgraden ökar snabbt kan en ränteförändring innebära en potentiell risk.

Kommunen har marginella borgensåtaganden utöver borgen till helägda kommunala bolag. Borgen till kommunägda bostadsföretag och fjärrvärmebolag anses inte innebära någon större risk.

I likhet med de flesta andra kommuner har Köpings kommun stora pensionsåtaganden. Dessa har sänkts något under året genom att ansvarsförbindelserna har minskat genom pensionsutbetalningarna.

Kontroll !

Prognossäkerheten är totalt sett god, även sett över en flerårsperiod. Däremot har ökade verksamhetskostnader gjort att budgetföljksamheten försämrats för de skattefinansierade verksamheterna under de tre senaste åren.

I budget 2017 tog kommunfullmäktige beslut att ge styrelse och nämnder i uppdrag att utreda hur en ännu bättre samordning ska kunna ske inom och mellan förvaltningarna, samt vad som behövs för att öka effektiviteten, och på så sätt kunna sänka förvaltningens kostnader med en procent.

Framtiden

I detta avsnitt görs en bedömning av framtidsutsikterna de närmaste åren utifrån de fyra perspektiven.

Resultat

I den senaste prognosen gör Sveriges kommuner och landsting (SKL) bedömningen att för år 2017 kommer skatteunderlaget att öka med 4,6 procent. I reala termer, det vill säga efter avdrag för pris- och löneökningar beräknas en ökning på 2,0 procent 2017. I och med att den svenska ekonomin

återgår till konjunkturell balans och därefter utvecklas i lugnare takt blir skatteunderlagets utveckling åren 2018–2020 betydligt svagare.

De reala ökningarna i skatteunderlaget för dessa år beräknas till 0,4 till 0,8 procent, jämfört med en ökning på i genomsnitt 2,1 procent för åren 2015–2017.

SKL gör bedömningen att för kommande år kommer kostnaderna öka snabbare på grund av den demografiska utvecklingen än vad skatteunderlaget gör. De demografiskt betingade kostnaderna ökar cirka 1 procentenhet snabbare än vad de gjorde i början av 2000-talet. Förutom kostnadsökningar som beror på befolkningsförändringar ökar kostnaderna även av andra skäl, såsom höjd ambitionsnivå, omställningskostnader, engångshändelser, pensioner med mera. SKL beräknar att kostnaderna därför kommer att stiga ytterligare en procentenhet från 2020.

Dessa kostnadsökningar motsvarar skattehöjningar på 2,10 kronor fram till år 2020. SKL framhåller att det inte är troligt med skattehöjningar i den storleksordningen. Däremot kan det bli aktuellt med en kombination av olika åtgärder där effektiviseringar är en viktig komponent.

I övrigt konstateras att resultatnivån de senaste åren varit bra, men påverkats av engångsintäkter som återbetalning av sjukförsäkringsavgifter och på senaste åren även försäljningar och riktade statsbidrag. Kostnadsvolymen ökade med 2,8 procent 2015, vilket är den största ökningen under de senaste femton åren.

Beträffande investeringar i kommunsektorn konstaterar SKL att de ökat i en högre takt de senaste åren. Förutom investeringar för kommuner som ligger i expansiva områden så ökar investeringsbehovet där det finns behov av att ersätta tidigare investeringar som gjordes på sextio och sjuttioåret i infrastruktur, skolor och så vidare. Det innebär att såväl avskrivningarna som de finansiella kostnaderna kommer att öka i framtiden.

SKL:s bild av den kommunala sektorns nuläge stämmer väl med Köpings utgångsläge. Resultatmålen har klarats, men räknas engångsintäkterna bort blir det minusresultat för både 2015 och 2016. Verksamhetens nettokostnader har tagit allt större del av skatteintäkterna och ligger sedan tre år tillbaka över 100 procent av skatteintäkterna. Investeringsnivån i kommunen har de senaste åren ökat, från att tidigare varit jämförelsevis låg. De närmaste åren finns planer på stora investeringsprojekt. Dessa kommer att ta ett stort finansiellt utrymme genom ökade krav på resultatnivån och högre finansiella kostnader.

Kapacitet

Detta perspektiv påverkas av hur stora investeringsplanerna kommer att bli i framtiden och hur kommunen väljer att finansiera investeringsutgifterna. Beslut finns redan om investeringar i badhus och idrottshall samt i hamnverksamheten på sammanlagt 900 Mkr. Om investeringar inom skattefinansierad verksamhet ska finansieras med egna medel, krävs att större överskott skapas i resultaträkningen genom att resultatmålen höjs betydligt jämfört med dagens 0,5 procent. 2015 hade kommunen en förhållandevis låg skuldsättningsgrad jämfört med jämförelsekommunerna. Skulle kommunen haft samma skuldsättningsgrad som jämförelsekommunernas genomsnitt skulle det motsvara cirka 100 Mkr mer i lån. Under 2016 har 140 Mkr upptagits i nya lån.

Risk

Det finns viktiga faktorer som påverkar detta perspektiv som ligger utanför kommunens kontroll.

Medelårsräntan 2015 var för kommunens lån 0,32 procent. Dessa räntor påverkas av vad som händer med landets finanser och inflationsmål. Riksbanken gör bedömningen att det är mer sannolikt att räntan sänks än att den höjs den närmaste tiden, och att långsamma höjningar inleds först i början av 2018. Det som kommunen påverkar är investeringsplanerna och finansieringen av dessa. En ökning av kommunens låneskuld på 200 Mkr med en ränta på 1,0

procent skulle innebära 2 Mkr i ökade räntekostnader.

Beträffande pensionskostnaderna gör SKL bedömningen att de närmaste två åren ser kostnaderna stabila ut. 2019 och 2020 stiger kostnaden kraftigt då pris- och löneökningar väntas ta fart. Pensionskostnaden var för 2016 cirka 93 Mkr.

Regeringen avser förändra ersättningen för mottagandet av ensamkommande barn. Genom detta vill regeringen öka trycket på kommunerna att minska kostnaderna genom gå över till schabloner på en betydligt lägre nivå än dagens ersättningar. SKL framhåller att många kommuners kanske tuffaste utmaning i år och de närmsta åren blir att uppfylla kraven som kommer från den så kallade bostättningslagen. Enligt denna har kommunerna skyldighet att praktiskt ordna bostäder åt ett visst antal nyanlända varje år. Kommunernas åtagande bestäms bland annat utifrån arbetsmarknadsläget.

Social och arbetsmarknadsnämnden framhåller i sin verksamhetsberättelse att antalet som kommunen ska ordna bostäder för under 2017 är mer än dubbelt så många som 2016. Det är en utmaning för en kommun med bostadsbrist, där det finns en risk för att grupper och behov ställs mot varandra. Nämnden framhåller också att det nya ersättningssystemet reducerar nivåerna drastiskt, vilket gör att kommunen kommer få minskade medel för omhändertagandet. De nya tillfälliga uppehållstillstånden skapar en oro i gruppen och ojämlika förhållanden, då vissa får permanenta uppehållstillstånd och andra tillfälliga eller avslag. Generellt innebär mängden av förändringar i regelverket oklara planeringsförutsättningar.

SKL understryker att det krävs åtgärder för att öka sysselsättningsnivån, framförallt hos personer som flyktinginvandrat till Sverige. Det har hittills tagit för lång tid att integrera flyktinginvandrare på arbetsmarknaden, och inte ens efter lång tid är sysselsättningsnivån tillräckligt hög.

I Köping var under åren 2012 - 2016 omkring 1 300 personer i kommunen arbetslösa. Den nivån är ungefär dubbelt så hög som innan den ekonomiska krisen 2009. Den sista december 2016 var det 1 259 personer i åldern 16 - 64 år som saknade arbete. Det motsvarar 10,4 % av den registrerade arbetskraften, vilket kan jämföras med 7,8 % i riket. Det som komplicerar situationen är att arbetslösheten varierar mycket mellan olika grupper. Bland ungdomarna i åldern 18- 24 år var 14,7 % arbetslösa. I åldern 16 - 64 år var arbetslösheten bland de inrikes födda 5,2 %, medan den var 31,8 % bland de utrikes födda.

Efter att antalet invånare under flera år varit på en relativt konstant nivå, har invånarantalet ökat jämförelsevis kraftigt de fyra senaste åren på grund av inflyttning. Köpings befolkning består avförhållandevis få i åldern 20-49 år, medan andelen 50 år och äldre är klart större än i riket. Totalt sett ökade antalet kommuninvånare med drygt 1 000 personer under åren 2012 till 2016.

Om det sker inflyttning till en kommun så påverkas både intäkt- och kostnadssidan starkt av i vilka åldrar som inflyttningen sker i. Det kommunala utjämningsystemet ska se till att intäktsökningen ska följa den konsumtion av kommunala tjänster som en kommun normalt har i olika åldergrupper. Utjämningsystemet utgår ifrån en standardkostnad, väljer kommunen att ha högre standard får man bekosta detta själv. Det är åldersgrupperna barn och unga och äldre som förväntas nyttja de kommunala tjänsterna mest, och åldersgruppen 20 - 65 år som förväntas nyttja tjänsterna minst, och istället bidra till systemet genom skatt på arbetsinkomster. Hur stor arbetslösheten är i kommunen påverkar den kommunala ekonomin. Skatteintäkterna påverkas men i mindre grad, då inkomstutjämningsystemet kompenserar den lägre kommunalskatten. Kostnadssidan kan påverkas framför allt om det gäller långtidsarbetslöshet.

Kontroll

Kostnaderna i verksamheterna har ökat under de tre senaste åren och budgetföljsamheten har minskat. SKL konstaterar att det demografiska trycket ökar och att kommunsektorn står inför stora verksamhetsmässiga och ekonomiska utmaningar.

De ser ett starkt fokus på åtgärder som kan bromsa kostnadsutvecklingen. Det krävs avsevärda effektiviseringar i kommunernas olika verksamheter främst genom att införa ny teknik och nya lösningar. Digitalisering har en betydande potential för att effektivisera verksamheten.

För att möta dessa utmaningar som finns även i Köping, är det positivt att kommunfullmäktige lagt ut uppdraget till styrelse och nämnder att förbättra samordningen och öka effektiviteten. Detta kommer att behövas för att stärka resultatet och skapa handlingsutrymme. Med tanke på att kommunens positiva resultat de senaste åren till största delen genererats av den avgiftsfinansierade verksamheten

Övrigt

Känslighetsanalys

En kommun påverkas många gånger av händelser utanför dess egen kontroll. Det kan till exempel vara en konjunktursvängning, utjämningsystem eller förändrad lagstiftning. Ett sätt att beskriva detta är att göra en känslighetsanalys som beskriver hur olika faktorer påverkar kommunens ekonomi. I tabellen nedan går bland annat att utläsa att varje procents löneökning innebär en kostnad för kommunen på 111,5 Mkr. Vidare framgår det att en befolkningsförändring med 100 personer medför en ändring av skatter och bidrag med 5,2 Mkr.

Händelseförändring	Mkr
1 % ränteförändring på lån som förfaller på en 12-månadersperiod eller har rörlig ränta	3,1
Löneförändring med 1 %	11,5
Kostnadsförändring, exkl löner med 1 %	6,8
Taxe- och avgiftsändring med 1 %	3,6
Förändring av försörjningsstöd med 1 %	0,3
Om 100 flyktingar inte kommer ut i egen försörjning efter introduktion	10,4
500 Mkr i generellt statsbidrag för riket ger	1,3
Befolkningsförändring med 100 personer	5,2
Förändrad utdebitering med 1 kr	52,0
10 heltidstjänster (30 000 kr/månad inkl PO)	3,6

Av ovanstående går det att utläsa att det inte enbart räcker med att höja taxorna för att komma tillrätta med ökande kostnadstryck till följd av förändrad befolkningsammansättning och statliga reformer. Det är istället genom att sänka kostnaderna som en större effekt kan fås eller genom att en skattehöjning sker.

Medfinansiering

För Citybanan togs 2009 beslut om att bidra med finansiering av 24,4 Mkr som ska betalas enligt en fastställd tidsplan mellan 2013-2017. Under året har 7,5 Mkr betalats ut.

Avtal tecknades 2009 med staten om genomförande och finansiering av ny sluss i Södertälje och en fördjupad mälarfärd. En tänkt byggstart beräknas till åren 2019-2022. Kommunens medfinansiering är 20 Mkr exklusive indexuppräknings.

och genom engångsintäkter, är det synnerligen viktigt att nämnderna arbetar med sin styrning och sina uppföljningar med aktiva åtgärder så att tendenser till budgetöverskridanden motverkas. SKL framhåller att som ett led i effektiviseringsarbetet krävs det arbete med jämförelser och analyser av resultat och kostnader mellan olika kommuner och enheter inom en kommun.

Inom förvaltningarna pågår ett arbete i den riktningen vilket ses som positivt, men detta bör kunna utvecklas ytterligare bland annat för att genomlysna verksamheterna inför fördelningsdiskussioner i budgetarbetet.

Händelser efter räkenskapsårets utgång

Köpings kommun har överlåtit kommunens fjärrvärmeverksamhet och anställda till Västra Mälardalens Energi och Miljö AB. Överlåtelsen skedde första januari 2017. Fjärrvärmeverksamheten redovisade 2016 111,2 Mkr i intäkter och hade 103,3 Mkr i kostnader, vilket ger ett resultat på 7,9 Mkr. Det beräknade bokförda värdet var 31 december 2016 130 Mkr.

Intern kontroll

Syftet med intern kontroll är att säkerställa att kommunens processer och rutiner leder till en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet, att den finansiella rapporteringen och informationen är tillförlitlig, samt att av tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer efterföljs. En god intern kontroll innebär att möjliga risker inringas, bedöms och förebyggs.

Uppföljningen har genomförts dels inom tre gemensamma områden dels inom 48 områden som styrelse och nämnder själva har bedömt som viktiga för sin verksamhet.

Beträffande de gemensamma områdena, visade kontroll av rutiner för att undvika att lön utbetalas till personal som slutat eller är sjuklediga, hade samtliga förvaltningar utom två hade ingen avvikelse. För en förvaltning har rutin redan införts och för den andra kommer rutin att införas under 2017. Kontrollen av arbetsskade-/tillbudsanmälan och hur lång tid det tar innan anmälan är åtgärdad och avslutad, visade på avvikelse i två fall. Beträffande kontrollen av medarbetarsamtalen hade samtliga förvaltningar upprättat handlingsplan, och till största delen även genomfört åtgärderna.

För de förvaltningsspecifika områdena har det i tre fall har konstaterats att kontrollmetoderna inte fungerat. Endast ett moment har inte kontrollerats, men detta beror på ändrade administrativa rutiner.

Metoden att presentera avvikelser och åtgärder har förändrats jämfört med tidigare år. Avvikelse har konstaterats i 23 fall. Antalet har stigit jämfört med tidigare år, dels genom att antalet kontrollpunkter ökat men också för att avvikelser mot rutiner lyfts fram som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet. I vissa fall har kontrollerna även gjorts på kommunens beredskap att möta uppkomna kösituationer.

Av kontrollpunkterna med avvikelser så är åtgärdsstatusen att tre stycken är åtgärdade och för 20 stycken pågår åtgärder. För två av punkterna kommer åtgärderna att lösas med införande av nytt ekonomisystem. För de kontrollpunkter där åtgärder inte är klara i denna redovisning ska återredovisas göras till nästa års uppföljning.

Sammanställd redovisning

Syftet med sammanställd redovisning

Den kommunala verksamheten i Köping bedrivs i huvudsak i förvaltningsform, men dessutom finns det aktiebolag och ett kommunalförbund. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge förtroendevalda och andra en samlad bild av moderföretagets, kommunens ekonomiska ställning, åtaganden och resultat.

Endast de företag där kommunen har ett röstetal på mer än 20 % har medtagits. Nedan följer en kort redovisning av dessa.

Köpings Bostads AB

Köpings Bostads AB är ett allmännyttigt bostadsföretag som äger och förvaltar fastigheter samt bedriver viss bostadsförmedlingsverksamhet.

Dotterbolaget Köpings Kabel-TV AB:s verksamhet består i att förse invånarna i Köpings kommun med ett utökat TV-programval. Kabel-TV nätet används även för datakommunikation.

Ett annat dotterbolag är KBAB Service AB som ansvarar för drift och underhåll samt städning av kommunens fastigheter.

Ekonomi i korthet

Resultatet inom KBAB-koncernen efter finansiella poster blev 14,3 Mkr. Föregående år var resultatet 9,3 Mkr. Under 2016 såldes fastigheten Anund vilket genererade ett resultat på 2,4 Mkr.

Nyproduktionen av 81 lägenheter i kvarteret Hake färdigställdes under året. Totalt uppgick entreprenaden till 119 Mkr. Hyresintäkterna för Hake gav ökade hyresintäkter med 2,8 Mkr. 2016 års ordinarie hyresjustering innebär 1,1 Mkr i ökade intäkter.

I samband med konvertering av ett fastighetslån amorterades 20 Mkr och sänkte därmed låneportföljen.

Under året har en översyn genomförts av avskrivningar på byggnader och markanläggningar för att bättre speglaförväntad värdeminskning och kommande investeringsbehov. Projektet har totalt inneburit en engångskostnad för 2016 på ca 4 Mkr.

Nyckeltal	2014	2015	2016
Årets resultat	9,5	3,5	12,1
Omsättning	391,4	326,9	338,1
Soliditet	15,3	14,7	15,6
Antal årsarbetare	150	151	150

Västra Mälardalens Energi och Miljö AB (VME)

Bolagets verksamhet är att leverera trygg och prisvärd fjärrvärme med lägsta möjliga miljöbelastning till invånare och verksamheter i kommunen. Under året har fjärrvärmeleverans skett i Arboga.

Nyckeltal	2015	2016
Årets resultat	4,1	0,7
Omsättning	68,4	73,4
Soliditet	2,7	4,0
Antal årsarbetare	9	9

Ekonomi i korthet

Resultatet efter finansiella poster blev 0,7 Mkr. Året har varit varmare än normalåret. Det medförde att både intäkter och bränslekostnader blev lägre än budget. Försäljningen blev 96 GWh och gav intäkter på 72 miljoner kronor. Det kan jämföras med budgeterade 105 GWh och 76,2 miljoner kronor

samt utfallet 2015 på 89,6 GWh respektive 68 miljoner kronor. Inga stora investeringar för driften har skett under året. Oljetankarna för bioolja har bytts ut efter krav om invallning.

Verksamhetens utveckling

Den 1 juli 2016 överlät Arboga Kommun samtliga aktier i bolaget till Köpings Kommun. Vid årsskiftet 2017 köpte bolaget Köpings kommuns fjärrvärmeverksamhet, verksamhetsövergång och personalövergång till bolaget genomfördes.

Under våren kommer en ny driftorganisation arbetas fram som är anpassad för det nya gemensamma fjärrvärme-systemet i regionen.

Kungsörs Grus AB (KGAB)

Kungsörs Grus AB:s verksamhet består av att utvinna grus- och bergmaterial samt att bedriva därmed förenlig verksamhet.

Ekonomi i korthet

Resultatet efter finansiella poster blev 8,3 Mkr jämfört med 4,7 Mkr föregående år. Under året har leveranser skett till ett flertal mindre och medelstora entreprenadobjekt. En övervägande del av leveranserna utgörs av ballast till betong- och betongvaruindustrin. Bolagets övriga kunder utgörs av anläggnings- och byggentreprenörer, vägsamfälligheter, lantbruk och privatpersoner.

Nyckeltal	2014	2015	2016
Årets resultat	2,4	3,3	5,7
Omsättning	29,6	32,3	36,0
Soliditet	72,5	69,0	68,0
Antal årsarbetare	6	3	3

Mälarhamnar AB (MHAB)

Mälarhamnar AB bedriver hamnverksamhet, vilket innebär godshantering i samband med fartygsanlop, upplåtande av markytor, magasin och tillhörande terminalarbete. Verksamheten bedrivs i Köpings hamn och Västerås hamn. Därutöver bedrivs uthyrningsverksamhet till kunder i Köping. Bolaget ägs med 45 procent av Köpings kommun och med 55 procent av Västerås stad.

Ekonomi i korthet

Resultatet efter finansiella poster blev 7,5 Mkr jämfört med 11,8 Mkr föregående år. Nettoomsättningen minskade med 11 procent jämfört med 2015, och rörelseresultatet gick från 12,8 Mkr till 8,5 Mkr. Rörelseresultat har påverkats av hamnutvecklingskostnader på 1,4 Mkr.

Av resultatförbättringen beror 4,3 Mkr på engångsintäkter. 6 Mkr har upptagits i boksluts-dispositioner i form av förändring av ackumulerade överavskrivningar. Verksamhetsåret innebar en nedgång av hanterade ton över kaj med 6 %, Under året uppgick fartygsanlöpen till 677 vilket är en minskning med 7 %.

Årets investeringar omfattar 9 Mkr där tyngdpunkten ligger på utbyte av 2 hjullastare och nyanskaffning av dragfordon.

Verksamhetens och branschens utveckling

Arbetet med hamnutvecklingen pågår i Västerås och Köping. Mälarhamnar deltar i flera olika arbets- och styrgrupper. I det övergripande projektarbetet för Södertälje sluss, Mälarfarleden, Västerås och Köpings hamnar lämnades i slutet av april in en miljödomsansökan. Förtydliganden och kompletteringar lämnades in i december. Hjulstabilen har identifierats som en flaskhals och måste in i projektet för att full effekt av ombyggnaden ska kunna nås.

Nyckeltal	2014	2015	2016
Årets resultat	2,0	1,7	1,1
Omsättning	112,2	128,0	113,9
Soliditet	32,1	35,0	38,0
Antal årsarbetare	68	72	62

Västra Mälardalens Kommunalförbund

Västra Mälardalens Kommunalförbund är ett kommunalförbund för räddningstjänst samt visst administrativt stöd för Köping, Arboga och Kungsörs kommuner. Surahammars kommun är medlem sedan 2012. De gör ett stegvis inträde och deltar i tekniksamarbetet kring telefoni och it-systemdrift samt upphandling.

Kommunens ägarandel är beräknad utifrån den andel kommunen erlagt i kommunbidrag till kommunalförbundet.

Ekonomi i korthet

Resultatet efter finansiella poster blev -1,8 Mkr jämfört med -1,6 Mkr föregående år.

Bland förbundets verksamheter uppvisar renhållningen ett budgetunderskott på -3,0 Mkr, beroende främst på högre kostnader för insamling av hushållsavfall. 2016 har förbundet en skuld till renhållningskollektivet på 4,4 Mkr, och för slam 2,0 Mkr gentemot abonnenterna. Räddningstjänsten visar på ett underskott på 0,2 Mkr till följd av ökade personalkostnader. Motsvarande överskott uppvisas inom upphandling genom personalvakanser. Förbundets övriga verksamheter uppvisar endast smärre avvikelser.

Investeringar gjordes för 9,1 Mkr totalt. Investeringar gjordes bl.a. PC på bordet 1,4,9 Mkr, it- infrastruktur 1,0 Mkr samt kopiatorer 1,3 Mkr. Datorer för 4,6 Mkr införskaffades för utleasing.

Nyckeltal	2014	2015	2016
Årets resultat	0,4	-1,6	-1,8
Omsättning	137,8	143,4	150,3
Soliditet	17,6	14,7	11,5
Antal anställda	92	96	112

Övriga organisationer med kommunalt ägarintresse

Förutom de bolag och förbund som ingår i den sammanställda redovisningen, har kommunen ägarintressen i följande organisationer.

I Mälarenergi Elnät AB, som ingår i Mälarenergi AB, uppgår kommunens ägarandel till 14,7 %. Bolagets uppgift är att bygga och underhålla elnätet för transport av elenergin från elleverantören till kundernas fastigheter. Kommunen har en långsiktig fordran på 88,2 Mkr på bolaget och får årligen en ränta för detta på 8,8 Mkr.

Kommunalförbundet VafabMiljö arbetar med hållbar och miljöriktig avfallshantering. Kommunerna i Västmanlands län samt Heby och Enköpings kommun är medlemmar. Kommunen har en andel på 8,2 %. Kommunen borgar för lån och pensionsförpliktelser och ansvar gentemot miljödomstolen på 33,5 Mkr.

Samordningsförbundet Västra Mälardalen bildades 2010 med syfte att samverka inom rehabiliteringsområdet. Medlemmar är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Landstinget Västmanland, Köpings, Arboga och Kungsörs kommuner.

Landstinget Västmanland och länets kommuner bildade tillsammans år 2000 den gemensamma nämnden för hjälpmedelsverksamhet och andra samverkansfrågor. Nämndens syfte är bland annat att ansvara för hjälpmedelsverksamheten och för gemensamma frågor inom hälso- och sjukvården.

Kommunen är medlem i Kommuninvest ekonomisk förening, Folkets hus och Västra Mälardalen i samverkan.

EKONOMISK ANALYS

Resultat – Kapacitet

Årets resultat

Sammanställd redovisning	2012	2013	2014	2015	2016
Bruttoomsättning, Mkr	792,7	801,0	723,7	887,1	890,5
Årets resultat, Mkr	48,2	29,7	16,4	43,7	21,1

Det konsoliderade resultatet för kommunen och företagen uppgår till 21,1 Mkr, varav KBAB står för 12,1 Mkr och Köpings kommun för 9,3 Mkr. Årets resultat är en försämring jämfört med föregående år med 22,6 Mkr. Fjolårets höga resultat berodde på en utdelning på 32,3 Mkr samt återbetalning av sjukförsäkringsavgifter på 11,5 Mkr till kommunen.

Koncernen omsatte inklusive skatteintäkter och bidrag 2016 2,3 miljarder och för 2015 2,2 miljarder kronor.

Investeringar

Totalt investerades det i koncernen för 210,3 Mkr, varav kommunen stod för 157,8 Mkr, Mälarenergi för 9,4 Mkr, VMKF för 9,1 Mkr, KBAB för 32,0 Mkr, VME 1,9 Mkr samt KGAB för 0,1 Mkr.

Egenfinansieringsgraden blev 67,9 %. Under de fem senaste åren har 60 % av investeringarna kunnat finansieras med egna medel. Inom den redovisade perioden investerades mer än vad som skrevs av.

	2012	2013	2014	2015	2016
Nettoinvesteringar, Mkr	149,2	231,5	274,7	322,5	210,3
Avskrivningar, Mkr	93,2	93,8	91,6	105,5	121,7
Nettoinv/avskrivn %	160,1	246,8	299,9	305,7	172,8
Egenfinansieringsgrad %	95,6	53,3	39,3	46,3	67,9

Soliditet

Soliditeten i koncernen blev 31 %, en sänkning med sex procentenheter. Trenden över femårsperioden är att soliditeten ligger på en nivå på 37 %.

Motsvarande siffra för de jämförbara kommunerna 2015 var 37 %.

	2012	2013	2014	2015	2016
Soliditet enligt balansräkningen %	39	39	39	37	31

Skuldsättningsgrad

Huvuddelen av skulderna i koncernen är långsiktiga och matchar de långsiktiga anläggningstillgångarna för koncernen. Koncernens skuldsättningsgrad har ökat under 2016. De långfristiga skulderna uppgår till 1 374 Mkr, varav huvuddelen hänförs till KBAB.

Ökningen mellan 2015 och 2016 beror till stor del på att VME tillkommit med 267 Mkr, samt kommunens ökade upplåning.

Koncernens långfristiga skulder per invånare ligger 2015 på 38 473 kronor, och de jämförbara kommunerna på 43 599 kronor.

Skuldsättningsgraden visar på koncernens känslighet för förändringar på finansmarknaden. En viktig faktor i detta fall är räntekostnaderna på gamla lån, men också möjligheten till att skaffa nytt kapital till en bra ränta.

Mkr	2012	2013	2014	2015	2016
Avsättningar	109,6	126,5	134,2	150,2	162,6
Långfristiga skulder	812,7	780,4	811,5	990,2	1 373,6
Kortfristiga skulder	367,8	409,2	416,3	420,8	517,3
Summa	1 290,1	1 316,1	1 362,0	1 561,2	2 053,5
Skuldsättningsgrad %	61,0	60,7	60,9	63,1	69,6

Risk - Kontroll

Likviditet

Balanslikviditeten i koncernen uppgår till 75,8 % och 2015 till 61,5 %. Förbättringen förklaras av att omsättningstillgångarna ökat mer än de kortfristiga skulderna. Kassabehållningen i koncernen var vid årsskiftet 185,3 Mkr, vilket är en ökning med 58,3 Mkr eller 46 % sedan föregående årsskifte.

Anläggningskapitalet har sjunkit jämfört med 2015. Detta beroende på de långfristiga skulderna ökat mer än anläggningstillgångarna. Kommunen har ökat på sina långfristiga skulder, tillkomsten av VME påverkar också de långfristiga skulderna. Avsättningar främst till pensioner förklarar även minskningen.

Rörelsekapitalet har påverkats av att likvida medel och kortfristiga fordringar ökat mer än kortfristiga skulder.

	2012	2013	2014	2015	2016
Balanslikviditet, %	84,9	61,0	54,2	61,5	75,8
Rörelsekapital, Mkr	-55,5	-159,7	-189,3	-162,2	-125,3
Anläggningskapital,					
Mkr	880,4	1 011,4	1 061,9	1 074,0	1 023,8

Prognossäkerhet

I tabellen anges i kolumnen för delår det helårsresultat som uppskattades vid upprättande av respektive företags delårsrapport. Utifrån koncernens omsättning på 2,3 miljarder kan differensen mellan hel- och delårsresultatet betraktas som försumbart.

Mkr	Delår	Bokslut	Delår	Bokslut
	2015	2015	2016	2016
Köpings kommun	36,2	41,2	4,3	9,3
Kungsörs Grus AB	3,4	3,3	4,0	5,7
Köpings Bostads AB	3,3	3,5	16,8	12,1
Mälarhamnar AB	5,0	1,7	6,0	1,1
Västra Mälardalens Energi och Miljö AB	-	-	1,8	0,7
Västra Mälardalens kommunalförbund	0,3	-1,6	-0,4	-1,8

Personalöversikt

Antalet anställda i koncernen var vid årsskiftet cirka 4 500 personer, varav 76 procent kvinnor och 24 procent män.

Årslönesumman inklusive sociala avgifter för koncernen var 1 412 Mkr 2016 och 1 333 Mkr för 2015.

Resultaträkning (Mkr)

	Not	Kommunen		Not	Koncernen	
		2016	2015		2016	2015
Verksamhetens intäkter	A1	549,3	488,6		890,5	887,1
Verksamhetens kostnader	A2	-1 925,8	-1 796,8		-2 168,3	-2 123,6
Avskrivningar	A3	-57,9	-55,3		-121,7	-105,5
Verksamhetens nettokostnader		-1 434,4	-1 363,5		-1 399,5	-1 342,0
Skatteintäkter	A4	1 100,2	1 046,4		1 100,2	1 046,4
Generella statsbidrag och utjämning	A5	332,7	317,3		332,7	317,3
Finansiella intäkter	A6	12,9	43,5		13,5	41,9
Finansiella kostnader	A7	-2,1	-2,5		-25,8	-19,9
Resultat före extraordinära poster		9,3	41,2		21,1	43,7
Extraordinära intäkter		0,0	0,0		0,0	0,0
Årets resultat		9,3	41,2		21,1	43,7

Kassaflödesrapport (Mkr)

	Not	Kommunen		Not	Koncernen	
		2016	2015		2016	2015
Den löpande verksamheten						
Årets resultat		9,3	41,2		21,1	43,7
Justering för ej likviditetspåverkande poster	A8	56,4	65,1	C1	107,3	123,7
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>						
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-76,2	-5,2		-72,9	-2,3
Ökning/minskning förråd och lager		-0,1	0,9		-2,3	0,7
Ökning/minskning kortfristiga skulder		115,0	59,9		96,6	52,6
Kassaflöde från den löpande verksamheten		104,4	161,9		149,8	218,4
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		-7,5	-7,5		-7,5	-7,5
Investeringsverksamheten						
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0		0,0	0,0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0		0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-157,8	-170,9		-488,3	-300,7
Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar		-1,1	0,0		-1,1	0,0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		26,5	3,1		26,5	3,1
Investering i finansiella tillgångar		-48,3	-14,9		-4,5	-14,9
Försäljning av finansiella tillgångar		0,0	0,0		0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-180,7	-182,7		-467,4	-312,5
Finansieringsverksamheten						
Nyupptagna lån		160,0	120,0		400,5	195,3
Amortering av långfristiga skulder		-20,0	-50,0		-20,0	-50,0
Förutbetalda anslutningsavgifter		2,9	4,5		2,9	4,5
Ökning av långfristiga fordringar		0,0	0,0		0,0	-0,8
Minskning av långfristiga fordringar		0,0	0,0		0,0	-0,1
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		142,9	74,5		383,4	148,9
Årets kassaflöde		59,1	46,2		58,3	47,3
Likvida medel vid årets början		120,9	74,7		127,0	79,7
Likvida medel vid årets slut		180,0	120,9		185,3	127,0

Balansräkning (Mkr)

TILLGÅNGAR	Not	Kommunen		Not	Koncernen	
		2016	2015		2016	2015
Anläggningstillgångar						
Immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0		0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar						
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	B1	1 105,8	1 017,2		2 063,7	1 916,3
Maskiner och inventarier	B2	46,6	46,8		319,7	125,9
Finansiella anläggningstillgångar	B3	272,0	223,7		176,6	172,2
Summa anläggningstillgångar		1 424,4	1 287,7		2 560,0	2 214,4
Omsättningstillgångar						
Förråd m m	B4	3,3	3,2		6,7	4,5
Fordringar	B5	203,3	127,1		200,0	127,1
Kassa och bank	B6	180,0	120,9		185,3	127,0
Summa omsättningstillgångar		386,6	251,2		392,0	258,6
SUMMA TILLGÅNGAR		1 811,0	1 538,9		2 952,0	2 473,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital						
	B7			C2		
Årets resultat		9,3	41,2		21,1	43,7
Resultatutjämningsreserv		29,5	29,5		29,5	29,5
Övrigt eget kapital		775,5	734,1		847,9	838,6
Summa egen kapital		814,3	804,8		898,5	911,8
Avsättningar						
	B8					
Avsättningar för pensioner		100,9	94,9		120,8	114,0
Andra avsättningar		13,2	12,9		41,8	36,2
Summa avsättningar		114,1	107,8		162,6	150,2
Skulder						
Långfristiga skulder	B9	355,3	213,9		1 373,6	990,2
Kortfristiga skulder	B10	527,3	412,4		517,3	420,8
Summa skulder		882,6	626,3		1 890,9	1 411,0
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 811,0	1 538,9		2 952,0	2 473,0
Panter och ansvarsförbindelser						
Panter och därmed jämförliga säkerheter	B11	0,0	0,0	C3	0,9	0,9
Ansvarsförbindelser						
Pensionsförpliktelse som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	B12	630,9	652,7		630,9	652,7
Övriga ansvarsförpliktelse	B13	1 112,8	809,5	C4	40,4	43,6
Leasing	B14					

Noter (Mkr)

	Redov 2016	Redov 2015	Redov 2016	Redov 2015
A1 Verksamhetens intäkter				
Verksamhetens intäkter på huvudprogrammen 0-8, enligt driftredovisningen	669,3	638,1		
Jämförelsestörande poster:				
Återbetalning AFA-försäkring 2004	0,0	11,5		
Finansiella intäkter som redovisas under nämnderna i driftredovisn	-2,1	-34,5		
Avgår interna poster	-117,9	-126,5		
Summa externa intäkter	549,3	488,6		
Fördelas enligt nedan:				
Försäljningsmedel	21,9	22,4		
Avgifter, ersättningar	198,1	195,7		
Hyror och arrenden	42,3	43,3		
Bidrag	178,0	128,9		
Övriga intäkter	95,0	86,2		
Jämförelsestörande poster:				
Återbetalning AFA-försäkring 2004	0,0	11,5		
Försäljning av tomträtter/tomter	14,0	0,6		
Summa verksamhetens intäkter	549,3	488,6		
A2 Verksamhetens kostnader				
Verksamhetens kostnader på huvudprogrammen 0-8, enligt driftredovisningen	2 090,4	1 981,0		
Verksamhetskostnader som redovisas under finansiering på driftredovisningen samt differens interna poster	0,2	0,4		
Interndebiterade räntor	-18,8	-23,1		
Avskrivningar	-57,9	-55,3		
Interndebiterade personalomkostnadspålägg	-333,9	-315,5		
Faktiska arbetsgivaravgifter	289,9	267,0		
Faktiska pensionsutbetalningar	28,8	28,3		
Pensionsutbetalning individuell del	41,1	39,5		
Förändring av pensionsavsättning	3,9	1,0		
Avgår interna poster	-117,9	-126,5		
Summa externa kostnader	1 925,8	1 796,8		
Fördelas enligt nedan:				
Personalkostnader	876,0	825,3		
Sociala avgifter	272,0	250,4		
Pensionskostnader	93,1	85,9		
Bidrag och transfereringar	71,5	71,2		
Material, tjänster samt övriga kostnader	613,2	564,0		
Summa verksamhetens kostnader	1 925,8	1 796,8		
A3 Avskrivningar				
Byggnader och anläggningar	47,0	44,7		
Maskiner och inventarier	10,9	10,6		
Nedskrivningar	0,0	0,0		
Summa avskrivningar	57,9	55,3		
A4 Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	1 104,4	1 047,2		
Preliminär slutavräkning innevarande år	-5,3	1,1		
Slutavräkningsdifferens föregående år	1,1	-1,9		
Summa skatteintäkter	1 100,2	1 046,4		
Prognos från februari skulle ha gett 1,0 Mkr i skatteintäkter för 2016.				
A5 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	253,8	244,6		
Fastighetsavgift	42,5	41,6		
Utjämningsavg/kostnadsutj bidrag	5,5	12,9		
Regleringsavgift/bidrag	-0,9	-0,9		
Bidrag/avgift LSS-utjämning	15,6	13,4		
Strukturbidrag	0,0	2,6		
Stöd för rådande flyktingsituation	14,8	1,2		
Övriga generella bidrag	1,4	1,9		
Summa generella statsbidrag och utjämning	332,7	317,3		
Det tillfälliga statsbidraget för mottagning av flyktingar har redovisats med tolv trettiondelar till 2016.				
Summa skatteintäkter och generella statsbidrag A4+A5	1 432,9	1 363,7		
<i>Avräkningsbelopp per invånare</i>				
Slutavräkning	42	-78		
Preliminär avräkning	-206	43		
A6 Finansiella intäkter				
Räntor likvida medel	0,1	0,1		
Ränteintäkter på lånefordringar	8,9	8,8		
Utdelningar på aktier och andelar	2,1	2,2		
<i>Jämförelsestörande post:</i>				
Utdelning från Mälarenergi Elnät AB	0,0	32,3		
Övriga finansiella intäkter	1,8	0,1		
Summa finansiella intäkter	12,9	43,5		
A7 Finansiella kostnader				
Räntor på lån	1,1	1,0		
Kreditivräntor	-0,2	-0,2		
Ränta på pensionsavsättningar	1,1	1,6		
Övriga finansiella kostnader	0,1	0,1		
Summa finansiella kostnader	2,1	2,5		
A8 Ej likviditetspåverkande poster				
Av- och nedskrivningar	57,9	55,3		
Förändring långfr. periodiseringar	-1,5	-1,3		
Gjorda avsättningar	6,2	3,7		
Statlig infrastruktur	7,5	7,5		
Försäljning av tomträtter/tomter	-14,0	-0,6		
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0,3	0,5		
Summa ej likviditetspåverkande poster	56,4	65,1		

	2016	2015
B1 Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Anskaffningsvärde	1 904,6	1 777,7
Ackumulerade avskrivningar	-798,8	-760,5
Bokfört värde	1 105,8	1 017,2
Avskrivningstider	10-50 år	10-50 år
Redovisat värde 1 januari	1 017,2	906,6
Årets investeringar	149,6	158,2
Avyttrat, utrangerat	-12,6	-3,0
Årets avskrivningar	-47,0	-44,7
Överföring mellan tillgångstyp,		
Övrig förändring	-1,4	0,1
Redovisat värde 31 december	1 105,8	1 017,2
däruv:		
Markreserv	11,3	11,1
Verksamhetsfastigheter	311,8	225,9
Fastigheter för affärsverksamhet	380,6	378,7
Publika fastigheter	129,7	113,7
Fastigheter för annan verksamhet	44,6	53,4
Pågående arbeten	227,8	234,4
Summa mark, byggnader och tekniska anläggningar per typ	1 105,8	1 017,2
B2 Maskiner och inventarier		
Anskaffningsvärde	117,2	129,4
Ackumulerade avskrivningar	-70,6	-82,6
Bokfört värde	46,6	46,8
Avskrivningstider	3-10 år	3-10 år
Redovisat värde 1 januari	46,8	44,5
Årets investeringar	10,7	12,9
Avyttrat, utrangerat	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-10,9	-10,6
Redovisat värde 31 december	46,6	46,8
däruv:		
Maskiner och inventarier	46,6	46,8
Summa maskiner och inventarier	46,6	46,8
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga materiella anläggningstillgångar, se avsnittet redovisningsprinciper.		
B3 Finansiella anläggningstillgångar		
Redovisat värde 1 januari	223,7	208,8
Årets anskaffningar	48,3	14,9
Försäljningar	0,0	0,0
Nedskrivningar	0,0	0,0
Redovisat värde 31 december	272,0	223,7
<i>Aktier</i>		
Köpings Bostads AB	30,9	30,9
Mälarhamnar AB	22,6	22,6
Västra Mälardalens Energi & Miljö AB	48,3	0,0
Kungsörs Grus AB	0,1	0,1
Västmanlands Lokaltrafik AB	0,0	0,0
Mälarenergi Elnät AB	54,7	54,7
Vafab Miljö AB	5,3	5,3
Övrigt	0,0	0,0
Summa aktier	161,9	113,6
<i>Andelar</i>		
Köpings Folkets Husförening	0,7	0,7
Bostadsrätter m m	0,2	0,2
Kommuninvest*	16,0	16,0
Summa andelar	16,9	16,9

* Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening avser inbetalt andelskapital. Insatskapitalet har förändrats med årlig insats om 6,6 Mkr och insatsemission om 0,3 Mkr. Kommunens totala insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgår 2016-12-31 till 22,8 Mkr.

	2016	2015
<i>Långfristig placering värdepapper</i>		
Obligation	5,0	5,0
Summa långfristig placering	5,0	5,0
<i>Långfristiga fordringar</i>		
Förlagslån VMN AB	88,2	88,2
Summa långfristiga fordringar	88,2	88,2
Summa finansiella anläggningstillgångar	272,0	223,7
B4 Förråd m m		
Lager av eldningsolja	2,8	3,1
Övrigt	0,5	0,1
Summa förråd m m	3,3	3,2
B5 Fordringar		
Fordringar hos staten		
Statsbidrag	47,9	29,4
18%-bidrag, 6%-bidrag	0,5	0,6
Summa statsbidragsfordringar	48,4	30,0
<i>Övriga fordringar</i>		
Kundfordringar	105,1	55,8
Förutbet kostn/upplupna intäkter	8,6	17,3
Upplupna skatteintäkter	2,2	1,1
Momsfordran, Ludvikamoms	11,7	13,7
Övriga fordringar	27,3	9,2
Summa övriga fordringar	154,9	97,1
Summa fordringar	203,3	127,1
B6 Kassa och bank		
Kassa	0,1	0,1
Bank (koncernkonto mm)	179,9	120,8
Summa kassa och bank	180,0	120,9
B7 Eget kapital		
Ingående eget kapital	804,8	763,2
Hultgrens fond	0,2	0,4
Årets resultat	9,3	41,2
Summa eget kapital	814,3	804,8
<i>Däruv:</i>		
Anläggningsskapital	955,0	965,9
Resultatutjämningsreserv	29,5	29,5
Balansfond/investeringsbuffert fr 13	41,5	41,5
Medfinansiering infrastruktur	25,6	25,6
Resultatutjämningsfond:		
- VA-verket	0,6	0,1
- Värmeverket	24,6	16,7
Övriga fonder	1,5	1,3
Övrigt rörelsekapital	-273,3	-317,0
Årets resultat	9,3	41,2

	2016	2015
B8 Avsättningar		
<i>Avsatt till pensioner</i>		
Pensionsbehållning	2,2	2,4
Förmånsbestämd ålderspension	68,7	62,8
Särskild avtalspension	3,9	4,1
Pension till efterlevande	1,6	1,9
PA-KL pensioner / ÖK SAP	4,8	5,2
Summa pensioner	81,2	76,4
Löneskatt	19,7	18,5
Summa avsatt till pensioner	100,9	94,9
I avsättningen ingår OPF-KL med 0,1 Mkr.		
Antal visstidsförordnanden för pensioner:		
Politiker (pension enligt PBF)	3	3
Tjänstemän	0	0
Ingående avsättning		
Nya förpliktelser under året:	94,9	92,1
Nyintjänad pension	6,7	4,1
Ränte- och basbeloppsuppräknningar	0,9	1,3
Pension till efterlevande	0,1	0,2
Övrig post	1,0	0,4
Pensionsutbetalningar	-3,9	-3,7
Förändring av löneskatt	1,2	0,5
Redovisat värde 31 december	100,9	94,9
Aktualiseringsgrad	94,0%	94,0%
<i>Andra avsättningar</i>		
Redovisat värde övriga avs 1 januari	12,9	12,1
SAP-skuld VMKF	0,3	0,8
Summa andra avsättningar	13,2	12,9
Summa avsättningar	114,1	107,8

Beräkningsgrund för pensioner och andra avsättningar framgår av avsnittet redovisningsprinciper.

B9 Långfristiga skulder

<i>Låneskuld</i>		
Ingående skuld	170,0	100,0
Nya lån	160,0	120,0
Amorteringar	-20,0	-50,0
Uppbokade amorteringar föregående år	0,0	0,0
Summa låneskuld	310,0	170,0
<i>Kreditgivare</i>		
Kommuninvest	310,0	170,0
Summa	310,0	170,0

Förutbetalda intäkter som regleras över flera år

Va-verksamheten, anläggningsavgifter	32,9	32,4
Fjärrvärmeverksamhet, anläggningsavg	7,4	7,3
Investeringsbidrag	5,0	4,2
Summa förutbetalda intäkter	45,3	43,9
Summa långfristiga skulder	355,3	213,9

B10 Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	83,0	86,9
Semesterlöneskuld mm, retr lön	60,5	58,7
Upplupna sociala avgifter	47,3	43,2
Upplupen pensionskostnad ind del	41,1	38,8

	2016	2015
Upplupen löneskatt	10,2	9,4
Förutbetalda intäkter/uppl räntor	3,8	3,5
Förutbetald skatt	5,2	1,8
Skulder till staten	3,1	2,4
Övriga interimsskulder	9,5	23,6
Momsskulder	9,5	1,9
Personalens källskatt	20,5	17,6
Avräkning koncernkonto	156,2	59,7
Övriga kortfristiga skulder	77,4	64,9
Summa kortfristiga skulder	527,3	412,4

ÖVRIGA TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Panter och ansvarsförbindelser

B11 Panter och därmed jämförliga säkerheter

Pantbrev och bostadsrättsbevis emottagna på grund av borgensansvar samt pantbrev avseende övertagna fastighetslån, för fastigheter ägda av Köpings Bostads AB finns på 67,3 Mkr, men dessa är inte utnyttjade.

Ansvarsförbindelser

B12 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

Enligt den blandade modellen ska pensionsåtaganden som är intjänade före 1998 upptas som ansvarsförbindelse. Ansvarsförbindelserna är beräknade av KPA.

Blandade modellen för pensioner	2016	2015
Pensionsförbindelser	507,7	525,3
Löneskatt	123,2	127,4
Summa ansvarsförbindelse pension	630,9	652,7
Ingående ansvarsförbindelse	525,3	543,7
Aktualisering	0,4	-3,4
Ränteuppräknning	4,9	4,9
Basbeloppsuppräknning	2,6	5,0
Årets utbetalningar	-24,7	-24,5
Övrig post	-0,8	-0,4
Summa pensionsförpliktelser	507,7	525,3
Löneskatt	123,2	127,4
Utgående pensionsansvarsförbindelse	630,9	652,7

Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet redovisningsprinciper.

B13 Övriga ansvarsförbindelser

Borgen och andra förbindelser		
Köpings Bostads AB	723,7	729,5
Borgen för kreditgaranti	0,1	0,1
Borgen för egnahem	0,2	0,3
Borgen bostads- och bottenlån	0,6	0,6
Borgen och andra förpliktelser		
övriga kommunala företag	379,8	71,5
Övriga ansvarsförbindelser	8,4	7,5
Summa övriga ansvarsförbindelser	1 112,8	809,5

Köpings kommun har i november 2001 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 287 kommuner som per 2016-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Köpings kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2016-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 346 091,3 Mkr och totala tillgångar till 338 153,3 Mkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 618,7 Mkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 580,6 Mkr.

Ej utnyttjad limit, checkkredit	20,0	20,0
Leasing	2016	2015
Årets kostnader	17,3	13,4
Betalningar inom 1 år	14,6	14,3
Betalningar inom 1-5 år	14,7	15,4
Betalningar senare än 5 år	0,6	0,0

Noter sammanställd redovisning

	2016	2015
Not C1 Ej likviditetspåverkande poster		
Av- och nedskrivningar	121,7	102,5
Förändring långfristiga periodiseringar	-1,5	-1,3
Gjorda avsättningar	6,9	5,8
Ianspråktagna avsättningar	0,0	-0,2
Statlig infrastruktur	7,5	7,5
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-27,3	9,4
Justering för ej likviditetspåverkande poster	107,3	123,7
Not C2 Eget kapital		
Ingående eget kapital	911,7	872,6
Justering av ingående eget kapital	-34,5	-5,0
Justering mot eget kapital	0,2	0,6
Årets resultat	21,1	43,6
Utgående eget kapital	898,5	911,8
Not C3 Panter och därmed jämförliga säkerheter		
Köpings Bostads AB	0,0	0,0
Kungsörs Grus AB, 25%	0,9	0,9
Mälarhamnar AB 45%	0,0	0,0
Summa	0,9	0,9
Not C4 Övriga ansvarsförpliktelser		
Kommunen	1 112,8	809,5
Köpings Bostads AB	0,9	0,9
Mälarhamnar	0,0	0,0
Kungsörs Grus AB	0,7	0,7
Avgår interna mellanhavanden	-1 074,0	-767,5
Summa	40,4	43,6

Redovisningsprinciper

God redovisningssed

I redovisningen har den kommunala redovisningslagen följts och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning tillämpats.

Avsteg

Finansiella leasingavtal klassificeras som operationell leasing och redovisas som hyresavtal när de anses vara en mindre del i förhållande till kommunens totala tillgångar. Kommunens dokumentation av redovisningssystemet lever ännu inte upp till lagens intentioner.

Anläggningsavgifterna

för vatten- och avloppsverksamheten har från och med 2007 periodiserats över nyttjandeperioden, vägt snitt 36 år, förutom för Sundänge som är 50 år, dock motsvaras 10 procent av avgiften direkta administrationskostnader som intäktsbokförs år ett. Från och med 2011 har samma förfarande gällt för fjärrvärmeverksamheten här är nyttjandeperioden satt till 20 år.

Anläggningstillgångar

upptas till anskaffningskostnaden minus planenliga avskrivningar. Även värdepapper och andelar värderas till inköpsvärde.

Ansvarsförbindelser

Möjliga åtaganden där osäkerhet råder om beloppets storlek eller infriandegraden, redovisas som ansvarsförbindelser.

Avsättningar, andra

Under andra avsättningar återfinns det solidariska åtagandet av medlemskommunerna för kommande utbetalningar för särskild avtalspension till kommunalförbundet, den är beräknad av KPA.

Investeringsbidrag

och dylikt har från och med 2011 tagits upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Avskrivningar

Avskrivningar påbörjas månaden efter investeringarna har tagits i bruk och beräknas linjärt, det vill säga lika stora belopp varje år. De avskrivningstider som tillämpas har vägledning av Kommunförbundets förslag om maximitider som grund för de egna bedömningarna av tillgångens nyttjandeperiod.

Typ av investering	Avskrivningstid
Datorer	3-4 år
Inventarier	5 år och 10 år
Bilar och andra transportmedel	5 år och 10 år
Maskiner	5 år och 10 år
Affärsbyggnader	20-33 år
Gator och parker	20-33 år
Va- och fjärrvärmeanläggningar	20-50 år
Fritidsanläggningar	10-20 år
Verksamhetsfastigheter	20-33 år
Förvaltningshus, monumental byggnad	50 år
Mark och konst	Avskrivs ej - obegränsad livslängd

Beloppsgräns för inventarier

För att ett inköp ska betraktas som en investeringsutgift ska det ha en ekonomisk livslängd som överstiger tre år och värdet ska uppgå till ett väsentligt belopp. Med väsentligt belopp menas att utgiften ska uppgå till minst ett halvt prisbasbelopp.

Exploateringstillgångarna

är bokförda under materiella anläggningstillgångar då de endast har ringa omfattning.

Jämförelsestörande poster

En post ska betraktas som en jämförelsestörande post när den uppgår till ett väsentligt belopp samt är av ett sådant slag att den inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet. Under 2016 har osedvan-

ligt många tomträtter försålts, vilket lett till en försäljningsvinst på 14,0 Mkr. För 2015 har engångsintäkter erhållits på 11,5 Mkr som är återbetalning av inbetalda premier för arbetsmarknadsförsäkringar. Dessutom har en utdelning på 32,3 Mkr från Mälarenergi Elnät erhållits.

Komponentavskrivning

Kommunen arbetar med implementeringen av komponentavskrivning och arbetet fortlöper enligt reviderad plan. Genomgångensfasen som omfattar både befintliga och nya anläggningstillgångar på skolor, förskolor och förvaltningsfastigheter är klar och under 2017 ska anläggningsregistret uppdateras. Nästa steg är genomgång av anläggningstillgångar för gator och vägar samt VA-anläggningar.

Kreditivränta

tillförs för investeringar överstigande 1 miljon kronor i fjärrvärme- samt vatten- och avloppsverksamheten. Kommunens genomsnittliga ränta på utestående lån har använts vid beräkningen, 0,32 procent.

Löner, semesterersättningar

och övriga löneförmåner har redovisats enligt kontantmetoden.

Medfinansiering infrastrukturell

är bokförda som direkt kostnadsföring av bidrag till statlig infrastruktur.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden beräknas av KPA enligt beräkningsmodellen (RIPS07) för anställda och enligt PBF och OPF-KL för förtroendevalda.

Semesterlöneskuld

I skulden ingår även ferie- och uppehållslön, okompenserad övertid och jour och beredskap samt upplupna arbetsgivaravgifter. Detta redovisas som en kortfristig skuld.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:S decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4.2.

Principer sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt den kommunala redovisningslagen kapitel 8 och utformas enligt god redovisningssed. I den sammanställda redovisningen ingår kommunen samt bolag där kommunens ägarandel uppgår till minst 20 procent.

Bokslutet baseras på Köpings kommuns värderingsprinciper. Om principerna väsentligt avviker mellan kommun och dotterföretagen justeras dotterföretagens räkenskaper före sammanställningen.

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Med detta menas att endast ägda andelar av dotterföretagens resultat- och balansräkning tas med i koncernredovisningen. Förvärvsmetoden innebär att vid förvärvstillfället förvärvat eget kapital eliminerats, därefter intjänat kapital har räknats in i koncernens eget kapital.

Koncernredovisningen utgör ett sammandrag av kommunens och dotterföretagens resultat- och balansräkningar. Då koncernredovisningen enbart ska visa koncernens förhållanden mot externa parter har interna mellanhavanden eliminerats föra att ge en rättvisande bild av koncernens totala ekonomi.

Obeskattade reserver har efter avdrag för uppskjuten skatt hänförs till eget kapital. Eventuell latent skatt redovisas under avsättningar.

De uppgifter som ligger till grund för den sammanställda redovisningen är från vissa kommunägda företag preliminära.

För närmare analys av "koncernen" hänvisas till respektive företags årsredovisningar samt övriga delar av kommunens årsredovisning.

Ord och begrepp

Avskrivningar är planmässig värdenedsättning av anläggningstillgångar. Driftredovisningen belastas för den värdeminskning som anläggningarna genomgått genom att de utnyttjas under året.

Avvikelse mot budget:

+ = överskott, - = underskott.

Balanslikviditet är omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder. Ett mått på den kortfristiga betalningsberedskapen där lager och förråd ingår.

Balansräkningen beskriver den ekonomiska ställningen vid bokslutstillfället och utgör därmed en förbindelselänk mellan åren. Den visar det bokförda värdet av kommunens tillgångar och hur dessa har finansierats – externt med främmande kapital, skulder, och internt med eget kapital. Tillgångarna delas upp i anläggningstillgångar, tillgångar som skall innehas och utnyttjas under flera år, till exempel fastigheter och inventarier, och omsättningstillgångar, till exempel förråd, fordringar, kassa och bank. Motstående sida på balansräkningen delas upp i eget kapital, avsättningar och skulder. Avsättningar innefattar bland annat vissa pensioner. En avsättning är definitionsmässigt en skuld som man inte vet hur stor den är eller när den skall betalas. Skulderna delas upp i långfristiga och kortfristiga. De långfristiga skulderna sträcker sig över flera år. Kortfristiga skulder förfaller till betalning inom ett år.

Driftredovisning beskriver utfallet i förhållande till budgeterade kostnader och intäkter.

Kassaflödesrapport är den översiktliga sammanfattningen av hur årets driftverksamhet, det vill säga den löpande verksamheten, investeringsverksamhet och finansieringsverksamheten, där bland annat låneverksamhet ingår, har bidragit till likviditetens förändring. Den visar hur kommunen fått in pengar och hur de har använts under året. Här behandlas ut- och inbetalningar till skillnad från resultaträkningen som innehåller kostnader och intäkter.

Internränta är en kalkylmässig kostnad för det kapital, bundet i anläggnings- och omsättningstillgångar, som utnyttjats inom en viss verksamhet.

Investeringsredovisning

beskriver hur investeringsutgifterna och -inkomsterna fördelet sig under året.

Jämförelsegrupp

I årsredovisningen har vi använt en grupp på 20 kommuner i jämförelser av finansiella nyckeltal. Sveriges kommuner och landting har tagit fram metoder för likhetsjämförelser. I detta fall har Innevånare, skattekraft samt strukturkostnader vägts ihop.

Jämförelsestörande poster är poster som inte har direkt med kommunens normala verksamhet att göra eller som är av engångskaraktär. Där en redovisning tillsammans med övriga poster i resultaträkningen hade givit en jämförelsestörande påverkan som hade gjort det svårare att bedöma utvecklingen av den normala verksamheten.

Kassalikviditet är ett mått på hur god kommunens betalningsberedskap är. 1,0 och däröver anses som gynnsamt. Då täcks de kortfristiga skulderna av likvida medel och kortfristiga fordringar.

Kapitalkostnader är benämningen för internränta och avskrivning.

Mkr = megakronor, miljontals kronor.

Periodisering innebär en fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

Resultaträkningen är en sammanfattning av årets redovisade kostnader och intäkter. Överstiger intäkterna periodens kostnader innebär det att det egna kapitalet ökar och kommunens finansiella styrka förbättras. Verksamhetens nettokostnader består av intäkter genererade i verksamheten som dragits av mot verksamhetens kostnader och planerliga avskrivningar. Nettokostnaden beskriver det som återstår att skattefinansiera. Nettokostnaden reduceras sedan med skatteintäkter och de generella statsbidragen. Finansiella intäkter ökar resultatet och finansiella kostnader minskar resultatet och kallas ”resultat före extraordinära poster”. Det resultat som uppkommer här skall finansiera årets investeringar och ett eventuellt framtida sparande. Extraordinära intäkter och kostnader är poster som inte har något direkt samband med den ordinarie verksamheten som bedrivs i kommunen. Dessa poster blir mer och mer ovanliga i kommuner. Det resultat som nu har framkommit visar årets resultat för kommunen. Årets resultat justerat med eventuella realisationsvinster och extraordinära intäkter visar om balanskravet uppfyllts.

Resultatutjämningsfonder har lagts upp för att utjämna resultatet över åren för vatten- och avloppsverket samt värmeverket.

Skuldsättningsgrad beskriver hur stor andel av kommunens tillgångar som är finansierade med främmande kapital.

Soliditet är andelen eget kapital av totalt kapital, det vill säga graden av egenfinansierade tillgångar. Soliditetsutvecklingen beror på dels det årliga resultatet, dels tillgångsökningen.

Tkr = tusentals kronor.

Verksamhetsmått används för att över tiden kunna göra jämförelser och följa upp verksamheten.

**KÖPINGS
KOMMUN**

Köpings kommun, 731 85 Köping • tfn 0221-250 00
e-post: kopings.kommun@koping.se • webbplats: www.koping.se